

**UCHWAŁA NR XX/430/12
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 28 marca 2012 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 92 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz z art. 35a ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

- § 1. Przyjąć „Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Zadania wynikające z programu realizować do wysokości środków przewidzianych na ten cel w budżecie miasta Katowice.
- § 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Arkadiusz Godlewski

MIEJSKI PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2012 – 2016
- KATOWICE BEZ BARIER.

Spis treści:	Str.
CZĘŚĆ I. PODSTAWY PRAWNE ORAZ ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU.	4
CZĘŚĆ II. DIAGNOZA.	6
Rozdział 1. Pojęcie niepełnosprawności.	6
Rozdział 2. Struktura demograficzna mieszkańców Katowic.	7
Rozdział 3. Dane dotyczące niepełnosprawnych mieszkańców Katowic.	8
Rozdział 4. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie miasta.	13
CZĘŚĆ III. PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	21
DZIAŁ 1. CELE, ADRESACI PROGRAMU, ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ.	21
Rozdział 1. Cele, adresaci programu.	21
Rozdział 2. Zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu rehabilitacji społecznej.	23
Rozdział 3. Zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej.	24
DZIAŁ 2. STAN ISTNIEJĄCY – CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW.	24
Rozdział 1. Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa.	24
Rozdział 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0-6 lat).	26
Rozdział 3. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.	28
Rozdział 4. Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób niepełnosprawnych.	34
Rozdział 5. Wspieranie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków PFRON do różnych świadczeń.	39
Rozdział 6. Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych.	40
Rozdział 7. Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób niepełnosprawnych.	40
Rozdział 8. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej.	44
Rozdział 9. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym.	44
Rozdział 10. Zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym.	44
Rozdział 11. System powiadamiania ratunkowego dla osób niepełnosprawnych.	49
Rozdział 12. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w sporcie i turystyce.	49
Rozdział 13. Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych finansowane ze środków zewnętrznych.	50

DZIAŁ 3.PROJEKTY DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH w latach 2012 – 2016.

Projekt 1.	Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa.	51
Projekt 2.	Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0-6 lat).	52
Projekt 3.	Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.	55
Projekt 4.	Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób niepełnosprawnych.	56
Projekt 5.	Wspieranie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków PFRON do różnych świadczeń.	57
Projekt 6.	Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych.	58
Projekt 7.	Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób niepełnosprawnych.	59
Projekt 8.	Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej.	63
Projekt 9.	Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym.	64
Projekt 10.	Zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym.	74
Projekt 11.	System powiadamiania ratunkowego dla osób niepełnosprawnych.	75
Projekt 12.	Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w sporcie i turystyce.	76
Projekt 13.	Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych finansowane ze środków zewnętrznych.	77

CZĘŚĆ IV. PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I ZATRUDNIANIA ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

DZIAŁ 1. CELE, ADRESACI PROGRAMU, ZADANIA USTAWOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ.

Rozdział 1.	Charakterystyka osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach.	79
Rozdział 2.	Struktura osób niepełnosprawnych pod względem wykształcenia, wieku, czasu pozostawania bez pracy, stopnia i przyczyn niepełnosprawności.	79
Rozdział 3.	Cele, adresaci programu.	82
Rozdział 4.	Zadania ustawowe Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach z zakresu rehabilitacji zawodowej zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i niepełnosprawnych poszukujących pracy.	82

DZIAŁ 2. STAN ISTNIEJĄCY – CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW.

Rozdział 1.	Usługi pośrednictwa pracy.	84
Rozdział 2.	Poradnictwo zawodowe.	84
Rozdział 3.	Usługi szkoleniowe.	85
Rozdział 4.	Instrumenty rynku pracy.	85

DZIAŁ 3. PROJEKTY DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB

NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	87
Projekt 1. Pośrednictwo pracy.	87
Projekt 2. Poradnictwo zawodowe.	88
Projekt 3. Szkolenia dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy.	88
Projekt 4. Instrumenty rynku pracy.	89
 Projekty działań na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2012.	 90 - 132

CZEŚĆ V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU NA 2012 ROK

134 - 138

CZĘŚĆ I. PODSTAWY PRAWNE ORAZ ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

1. Istotą lokalnych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest stworzenie takich lokalnych warunków oraz zagwarantowanie i udzielenie osobie niepełnosprawnej takiej indywidualnej pomocy, która umożliwi maksymalne wykorzystanie jej potencjalnych zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Ponadto celem programu jest tworzenie i poprawa warunków integracji społecznej i ekonomicznej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu.

Podstawę prawną do opracowania i realizacji programu stanowi ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. Do zadań powiatu, zgodnie z art. 35a ust. 1 cyt. ustawy należą: opracowywanie i realizacja, zgodnie ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- 1) rehabilitacji społecznej,
- 2) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- 3) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Do opracowania niniejszego programu przyczyniła się również pomyślna realizacja „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007 – 2011 - Katowice bez barier”. Wyniki działań przedstawiane w corocznych sprawozdaniach i osiągnięte w tej materii efekty upewniają o konieczności podejmowania podobnych działań na lata następne.

2. W związku z powyższym oraz w oparciu o art. 35a ust. 2 cyt. ustawy przedstawiony program został opracowany w podziale na:

1) Program działań w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych – opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

2) Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych - opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

Potrzeba stworzenia programu wspierania osób niepełnosprawnych wynika także z zapisów art.19 pkt.1) ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

Program oparty jest również o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. i ustawę o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r.

U podstaw tworzenia programu znajdują się również zapisy Karty Praw Osób Niepełnosprawnych, przyjętej uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. (M.P. nr 50, poz. 475), której § 1 stanowi, że osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Wynikające z programu działania mają przyczynić się do urzeczywistniania tych praw. Przyjęte w poszczególnych projektach Części I programu założenia w większości wynikają wprost z zapisów Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Program realizuje cele zawarte w „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020”.

Niniejszy program wpisuje się również w „ Miejską strategię rozwiązywania problemów społecznych” przyjętą uchwałą Nr XXXIII/673/04 Rady Miasta Katowice z dnia 22 listopada 2004 r., zmienionej uchwałami : nr XLIX/1025/05 Rady Miasta Katowice z dnia 7 listopada 2005r., nr LX/1374/06 Rady Miasta Katowice z dnia 29 maja 2006r., nr XXI/413/08 Rady Miasta Katowice z dnia 28 stycznia 2008 i nr LV/1135/10 Rady Miasta Katowice z dnia 22 marca 2010r.

3. Każda z części programu zawiera projekty rozwiązywania określonych problemów osób niepełnosprawnych, w następującym układzie:

- 1) założenie,
- 2) cel,
- 3) stan planowany do osiągnięcia,
- 4) zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy,
- 5) koordynator projektu,
- 6) ocena efektywności.

4. Zakłada się otwarty charakter programu, tzn. może on być uzupełniany o nowe projekty, a w ramach projektów o nowe zadania. Co roku Dział 3. Części III, Dział 3. Części IV oraz Część V będą przygotowywane na nowo, na następny rok kalendarzowy.

Program będzie finansowany ze środków budżetu miasta, środków PFRON oraz pozyskiwanych środków zewnętrznych.

5. Ocena efektywności programu dokonywana będzie poprzez porównanie danych liczbowych za dany okres sprawozdawczy ze stanem sprzed rozpoczęcia realizacji programu lub ze stanem na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego.

CZĘŚĆ II. DIAGNOZA

Rozdział 1. Pojęcie niepełnosprawności

1. Przez niepełnosprawność rozumie się trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Zbiorowość osób niepełnosprawnych można podzielić na dwie podstawowe grupy:

- 1) osoby niepełnosprawne prawnie tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
- 2) osoby niepełnosprawne tylko biologicznie tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

2. Osoby niepełnosprawne, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych to osoby, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem:

- 1) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (do stopnia znacznego, umiarkowanego, lekkiego),
- 2) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy,
- 3) o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia.

3. Z uwagi na art. 5 cyt. ustawy, orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 2) całkowitej niezdolności do pracy, traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 3) częściowej niezdolności do pracy- traktowane jest na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

4. Zgodnie z § 32 ust. 2 rozporządzenia Ministra pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. z późn. zm., w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności przyczynę niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 1) 01- **U**- upośledzenie umysłowe,
- 2) 02- **P**- choroby psychiczne,
- 3) 03- **L**- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 4) 04- **O**- choroby narządu wzroku,
- 5) 05- **R**- upośledzenie narządu ruchu,
- 6) 06- **E**- epilepsja,
- 7) 07- **S**- choroby układu oddechowego i krążenia,
- 8) 08- **T**- choroby układu pokarmowego,
- 9) 09- **M**- choroby układu moczowo - płciowego,
- 10) 10- **N**- choroby neurologiczne,
- 11) 11- **I**-inne, w tym schorzenia : endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
- 12) 12-**C**- całościowe zaburzenia rozwojowe.

5. Zgodnie z § 32 ust. 3 cyt. rozporządzenia „Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania, powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka”.

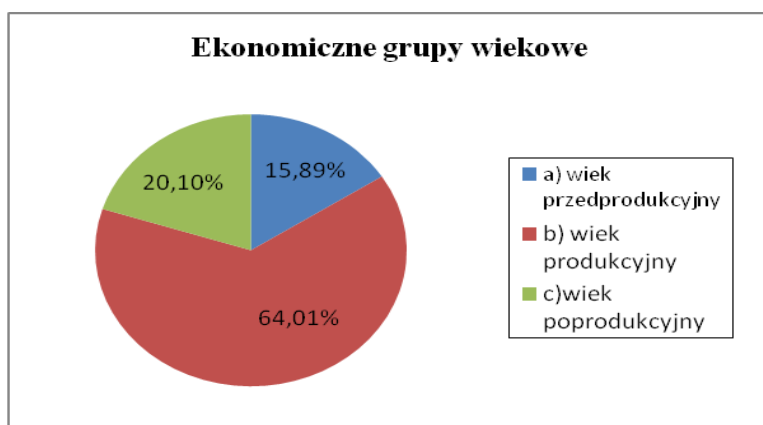
Rozdział 2. Struktura demograficzna mieszkańców Katowic.

Wg danych Referatu Kartoteki Adresowej Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta, na dzień 30 czerwca 2011 r., Katowice liczyły 304 697 mieszkańców, w tym 161 661 kobiet i 143 036 mężczyzn. Struktura ludności przedstawiała się następująco:

- 1) mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat) – 48 405 osób, tj. 15,89%,
- 2) mieszkańcy w wieku produkcyjnym (kobiety: od 19 - 60 lat, mężczyźni: od 19 - 65 lat) – 195 042 osób, tj. 64,01%,
- 3) mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym (kobiety: powyżej 60 lat, mężczyźni : powyżej 65 lat) – 61 250 osób - tj. 20,10%.

Powyższe dane przedstawia następujący wykres:

Wykres 1. Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców Katowic na dzień 30.06.2011r.

W roku 2003 osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 16,76% katowickiej populacji, w roku 2006 – 18,14%, a w roku 2011 – 20,10%. Wyraźnie zarysowuje się więc wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co może wskazywać na potencjalny wzrost liczby osób niepełnosprawnych, których naruszona sprawność organizmu wynika z racji wieku i schorzeń charakterystycznych dla tej grupy wiekowej.

Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową są osoby w wieku produkcyjnym- 64,01%. Wśród mieszkańców przeważają kobiety – 53,06%.

Rozdział 3. Dane dotyczące niepełnosprawnych mieszkańców Katowic.

1. Trudno jest dokładnie określić liczbę osób niepełnosprawnych mieszkających w Katowicach, ponieważ informacje o osobach niepełnosprawnych są rozproszone w różnych instytucjach, a jednocześnie mogą się ze sobą wzajemnie pokrywać. Orzecznictwo w naszym kraju realizowane jest w ramach trzech systemów, tj.:

- 1) orzecznika ZUS, określającego zdolność do pracy orzekanego (całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji, całkowita niezdolność do pracy, częściowa niezdolność do pracy),
- 2) orzecznictwa w powiatowych zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności, które określają stopień naruszenia sprawności organizmu orzekanego (stopień znaczny, umiarkowany, lekki),
- 3) orzecznictwa branżowego (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, orzecznictwo resortowe, gdzie określa się całkowitą bądź częściową niezdolność do pracy).

W efekcie o niepełnosprawności orzeka się w niezależnych od siebie instytucjach, które nie współpracują ze sobą z uwagi na brak rozwiązań systemowych, stąd trudności z pozyskaniem danych.

2. Oszacowanie zbiorowości osób niepełnosprawnych umożliwiają badania reprezentacyjne ludności, mające charakter cykliczny lub jednorazowy. Począwszy od 1993 roku, co kwartał, opracowywane są informacje o osobach niepełnosprawnych w sensie prawnym, w wieku 15 lat i więcej, na podstawie reprezentacyjnych badań aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) prowadzonych przez Departament Pracy w Głównym Urzędzie Statystycznym. Badania te dotyczą osób niepełnosprawnych w Polsce. Wskaźnik częstotliwości niepełnosprawności orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat dla miasta Katowice – wg GUS wynosi 10,2 %, a wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce – wg GUS wynosi 1,8%. Wyliczona wg powyższych wskaźników liczba niepełnosprawnych mieszkańców Katowic wynosi ok. 28 894 osób.

3. Innym źródłem informacji na temat zbiorowości osób niepełnosprawnych są spisy ludności. Najnowsze dane dotyczące liczby i struktury osób niepełnosprawnych pochodzą z ostatniego przeprowadzonego w 2002 r. Narodowego Spisu Powszechnego Ludności. W 2002 r. liczba osób niepełnosprawnych w Polsce wynosiła 5.456,7 tys, co stanowiło 14,3 % ogółu ludności kraju (w 1988 roku 9,9%).

Z danych uzyskanych za I kwartał 2011r. wynika, że liczba osób niepełnosprawnych prawnie w wieku 15 lat i więcej w 2011 roku wynosiła około 3,4 mln osób (dokładnie 3355 tyś), co stanowi 20,14% ludności wieku 15 lat i więcej. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w wieku produkcyjnym wynosiła 2,1 mln dokładnie (2023 tyś), co stanowi 12,14% ludności w tym wieku. W okresie tym 36,7% osób w wieku 15 lat i więcej miało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), 25,2% tych osób posiadało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub równoważne) a 30,3% - orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności (lub równoważne).

4. Ustalono również, że w Katowicach na dzień 22.03.2011 r. zamieszkiwało 12 416 osób pobierających świadczenia z tytułu częściowej niezdolności do pracy, 5 244 osób pobierających świadczenia z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz 1 804 osób uprawnionych do dodatku pielęgnacyjnego z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji. Z powyższych danych wynika, że dla 19 464

niepełnosprawnych mieszkańców Katowic (tj. ok. 67% całej populacji osób niepełnosprawnych) źródłem utrzymania są świadczenia ZUS.

5. Najbardziej wiarygodnych danych dotyczących liczby dzieci niepełnosprawnych w Katowicach dostarcza analiza struktury wiekowej osób uprawnionych do otrzymywania zasiłku pielęgnacyjnego, wypłacanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ponieważ eliminuje powtarzanie się tych samych osób, które posiadały orzeczenie czasowe wydane przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Na dzień 30.06.2011 roku, 1 026 dzieci w wieku od 0 do ukończenia 16 r.ż. było uprawnionych do otrzymywania tego świadczenia.

Porównując powyższe dane z liczbą mieszkańców Katowic w wieku od 0 do ukończenia 16 r.ż., która na dzień 30.06.2011 r. wynosiła 35 237 osób, można określić wskaźnik częstości niepełnosprawności w tej grupie wiekowej, który wynosi 2,91%.

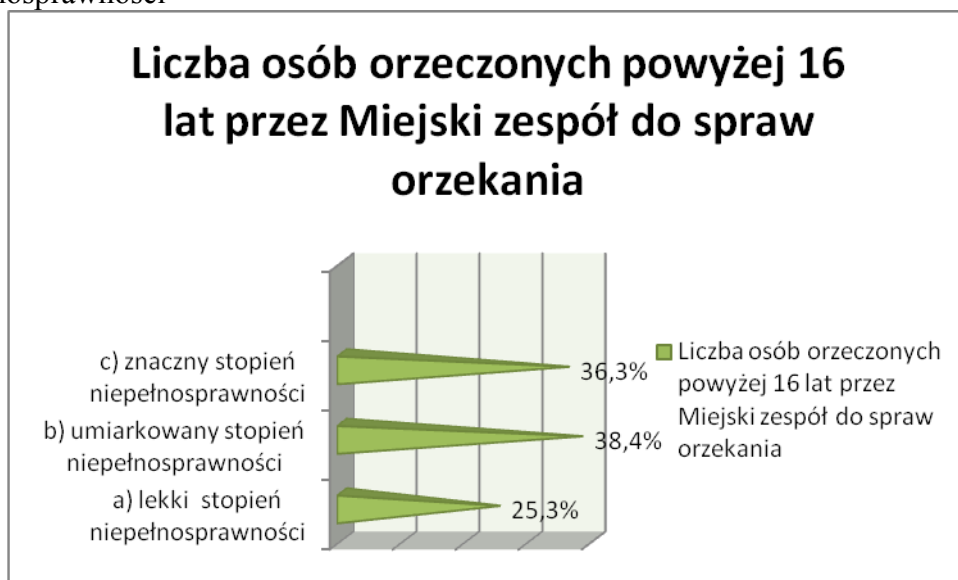
6. Bardziej szczegółowych danych dotyczących wieku, wykształcenia, rodzaju, przyczyny niepełnosprawności części niepełnosprawnych mieszkańców Katowic dostarcza analiza danych osób orzeczonych w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w okresie: 1.01.2007 r. do 30.06.2011 r. Grupę tę charakteryzuje poniższa tabela

Tabela 1. Charakterystyka osób niepełnosprawnych zaliczonych do stopnia niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu powyżej 16 roku życia przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w latach 01.01.2007r. do 30.06.2011r.

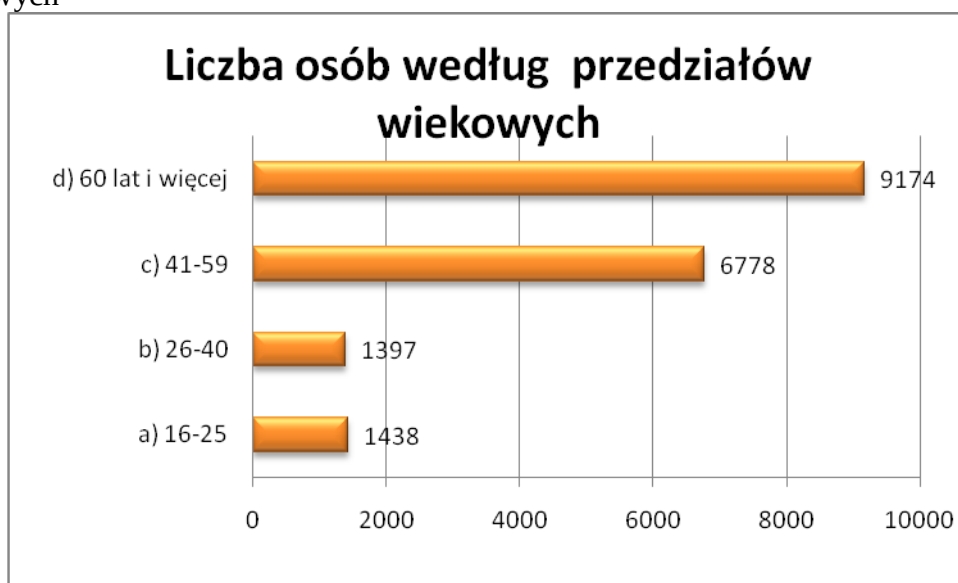
L.p.	Kody	Stopień niepełnosprawności			Razem	%	Wiek				Wykształcenie				
		Znaczny	Umiarkowany	Lekki			16-25	26-40	41-59	60- i więcej	Mniej niż podstawowe	Podstawowe i gimnazjalne	Zasadnicze	Średnie	Wyższe
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	U	98	191	1	290	1,5	205	53	30	2	56	193	40	1	0
2	P	247	834	430	1511	8,0	268	321	745	177	56	481	464	404	106
3	L	313	267	423	1003	5,3	93	56	215	639	39	296	241	330	97
4	O	294	210	170	674	3,6	101	68	200	305	22	188	161	223	80
5	R	1510	1645	2089	5244	27,9	197	283	2108	2656	101	1065	1543	1809	726
6	E	44	100	163	307	1,6	60	71	135	41	13	108	102	69	15
7	S	1676	2048	728	4452	24	86	140	1624	2602	97	1045	1393	1413	504
8	T	223	243	101	567	3,0	31	40	219	277	7	129	183	194	54
9	M	244	132	25	401	2,1	14	25	81	281	1	87	95	151	67
10	N	1277	620	316	2213	11,7	194	166	622	1231	85	625	600	641	262
11	I	886	904	308	2098	11,2	165	172	798	963	42	494	582	716	264
12	C	10	15	2	27	0,1	24	2	1	0	4	16	4	3	0
Razem		6822	7209	4756	18787	100	1438	1397	6778	9174	523	4727	5408	5954	2175

W okresie przedstawionym w tabeli wydano najwięcej orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności - 7209, tj. 38,4%, następnie orzeczeń o znacznym stopniu niepełnosprawności – 6822, tj. 36,3%, u 4756 osób, tj. 25,3% orzeczono lekki stopień niepełnosprawności.

Wykres 2. Liczba osób powyżej 16 roku życia orzeczonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w latach 01.01.2007r. do 30.06.2011r. wg stopnia niepełnosprawności

Wykres 3. Liczba osób powyżej 16 roku życia orzeczonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w latach 01.01.2007r. do 30.06.2011r. wg przedziałów wiekowych

Najliczniej reprezentowana grupa wiekowa to osoby w przedziale wiekowym 60–i więcej lat, tj. 9174 osoby. Spośród 18787 osób zaliczonych do jednego ze stopni niepełnosprawności przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, aż 4727 osób legitymuje się wyłącznie wykształceniem podstawowym, co daje prawie 25% wszystkich orzeczonych. Oznacza to, iż praktycznie co czwarty orzeczony przez Zespół niepełnosprawny nie jest przygotowany do jakiegokolwiek zatrudnienia.

Wykres 4. Liczba osób powyżej 16 roku życia orzeczonych przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, wg kodów, w latach 01.01.2007r. do 30.06.2011r.

Wśród osób orzekanych dominują schorzenia z tytułu narządu ruchu – 5244 osób, tj. 27,9%, następnie schorzenia układu oddechowego i krążenia - 4452 osoby, tj. 24%.

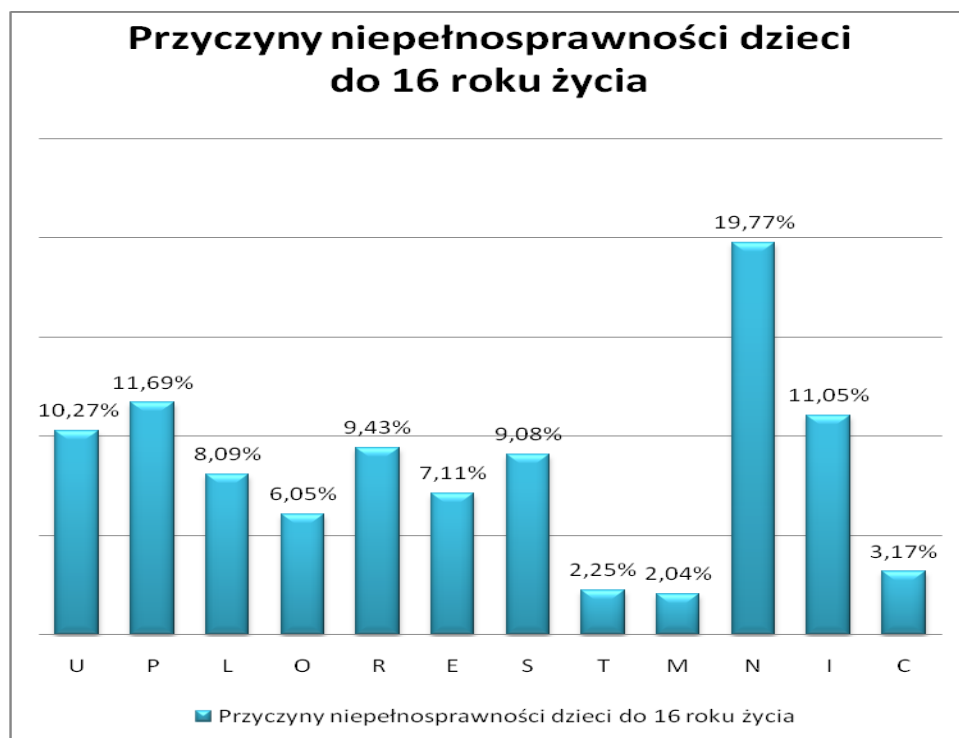
Można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że podobnie rozkładają się przyczyny niepełnosprawności wśród pozostałych osób niepełnosprawnych- orzeczonych w ramach innych systemów. Stąd szacunkowo można określić, że liczba osób niepełnosprawnych w Katowicach ze schorzeniami narządu ruchu stanowi najliczniejszą grupę.

Zgodnie z danymi Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w okresie 01.01.2007r. do 30.06.2011r. osoby zaliczone do osób niepełnosprawnych prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu to 1421 dzieci poniżej 16 roku życia.

Tabela 2. Przyczyny niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia, w latach 01.01.2007r. do 30.06.2011r.

przyczyna niepełnosprawności	razem	%	wiek		
			0-3	4-7	8-16
U	146	10,27	20	28	98
P	166	11,69	11	40	115
L	115	8,09	31	37	47
O	86	6,05	12	23	51
R	134	9,43	23	39	72
E	101	7,11	15	27	59
S	129	9,08	54	29	46
T	32	2,25	14	4	14
M	29	2,04	8	10	11
N	281	19,77	110	77	94
I	157	11,05	48	33	76
C	45	3,17	8	17	20
razem	1421	100	354	364	703

Wykres 5. Liczba osób poniżej 16 roku życia orzeczonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wg kodów , w latach 01.01.2007r. do 30.06.2011r.

Jak wynika z powyższego zestawienia, dominującą przyczyną niepełnosprawności wśród dzieci poniżej 16 r.ż. są choroby neurologiczne (19,77%), następnie choroby psychiczne (11,69%), a na trzecim miejscu – inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (11,05%). W porównaniu z danymi za lata 2002 - 2006 zmieniły się główne przyczyny niepełnosprawności wśród dzieci. W tamtym okresie wśród przyczyn dominowały choroby układu oddechowego i krążenia.

Rozdział 4. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie miasta.

1. W Katowicach działa około 70 organizacji pozarządowych i fundacji świadczących pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych. Są to organizacje o różnym charakterze i zakresie działania, poczynając od dużych organizacji o zasięgu krajowym, o wieloletnich tradycjach, zajmujących się udzielaniem pomocy różnym grupom potrzebującym, jak Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, przez oddziały organizacji ogólnopolskich skupiających osoby z określonym rodzajem niepełnosprawności, jak np. Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Głuchych, Polskie Stowarzyszenie Chorych na Hemofilię itp., aż do organizacji o zasięgu lokalnym kierujących swoją pomoc do określonej grupy osób niepełnosprawnych jak np. Katowicki Związek Inwalidów Ruchu, Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i ich Rodzin „Przystań”.

Organizacje pozarządowe i fundacje w dużym stopniu swoimi inicjatywami i ofertami usługowymi uzupełniają istniejącą infrastrukturę, służącą rehabilitacji osób niepełnosprawnych, stąd wspieranie i przyznawanie dotacji organizacjom realizującym przedsięwzięcia na rzecz osób niepełnosprawnych jest istotnym elementem polityki społecznej miasta.

18 organizacji i fundacji prowadzi różnego rodzaju placówki, ośrodki dla osób niepełnosprawnych. Działalność ośrodków, placówek jest finansowana lub dofinansowywana przez Miasto Katowice. Są to:

- 1) Caritas Archidiecezji Katowickiej:
 - a) Dom Dziennego Pobytu , ul. Brata Alberta 4 (umowa z MOPS na zakup usług, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
 - b) Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Dębowa 23 (umowa z MOPS na zakup usług, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
 - c) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Brata Alberta 4 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 2) Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”:
 - a) Poradnictwo specjalistyczne realizowane przez Ośrodek Pomocy Kryzysowej Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SPES”, ul. Kościuszki 46 (dotacja Urzędu Miasta Katowice),
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Panewnicka 463 (umowa z MOPS na dofinansowanie działalności ze środków PFRON i dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 3) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu:
 - a) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy im. dr Marii Trzcńskiej – Fajfrowskiej, ul. Gościnną 8 (różnego rodzaju usługi dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej świadczone w Ośrodku na podstawie umowy z MOPS na zakup usług zawartej w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych),
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Wojciecha 23 (umowa z MOPS na finansowanie działalności ze środków PFRON i dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 4) Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”:
 - a) Ośrodek Rehabilitacyjno – Rewalidacyjny „Akcent”, ul. Rataja 14 (różnego rodzaju usługi dla młodzieży niepełnosprawnej świadczone w Ośrodku na podstawie umowy z MOPS na zakup usług zawartej w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych).
- 5) Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „SZANSA”:
 - a) Klub Aktywizacji Dorosłych, ul. PCK 2, kompleksowa rehabilitacja, terapia psychomotoryczna i logopedyczna dzieci upośledzonych umysłowo (dotacja Urzędu Miasta Katowice).
 - b) Punkt Terapeutyczny, ul. PCK 2, Rehabilitacja i terapia psychomotoryczna, logopedyczna, kondycyjno-ruchowa osób niepełnosprawnych oraz terapia rodziców (dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 6) Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, Oddział „Odrodzenie”:
 - a) Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych, ul. Radockiego 280 - wielopłaszczyznowa terapia i pielęgnacja dzieci z upośledzeniem umysłowym oraz wieloaspektowe wsparcie dla ich rodzin (dotacja Urzędu Miasta Katowice),

- b) Wieloprofilowa terapia i rehabilitacja domowa dzieci z upośledzeniem umysłowym oraz wieloaspektowe wsparcie dla ich rodzin (dotacja Urzędu Miasta Katowice),
 - c) Asystent rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym (dotacja Urzędu Miasta Katowice), oraz różnego rodzaju usługi dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej świadczone w Ośrodku na podstawie umowy z MOPS na zakup usług, zawartej w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych).
 - d) Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych, ul. Radockiego 280 (różnego rodzaju usługi dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej świadczone w Ośrodku na podstawie umowy z MOPS na zakup usług zawartej w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych).
- 7) Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”:
- a) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Oswobodzenia 92 (dotacja Urzędu Miasta Katowice),
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Oswobodzenia 92 (umowa z MOPS na finansowanie działalności ze środków PFRON i dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 8) Polski Komitet Pomocy Społecznej (dotacja Urzędu Miasta Katowice):
- a) Klub Seniora ul. Czecha 2,
 - b) Klub Seniora, ul. Hetmańska 1,
 - c) Klub Seniora, ul. Panewnicka 75,
 - d) Klub Seniora, ul. Grażyńskiego 5.
- 9) Śląskie Towarzystwo „POMOST” (dotacja Urzędu Miasta Katowice):
- a) Klub Seniora, ul. Głogowska 23.
- 10) Stowarzyszenie Wspomagania Twórczości i Rozwoju Osób Niepełnosprawnych „Unikat”:
- a) Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Kotlarza 8-10 (umowa z MOPS na finansowanie działalności ze środków PFRON i dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 11) Śląskie Centrum Edukacji „Arteria” , ul. Francuska 29 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 12) Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. św. St. Kostki:
- a) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Ociepki 8a (umowa z MOPS na finansowanie działalności ze środków PFRON i dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 13) Polski Związek Głuchych:
- a) Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niesłyszących, ul. Pod Młynem 1b (dotacja Urzędu Miasta Katowice),
 - b) Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, ul. Francuska 20 - 22 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).
- 14) Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym):
- a) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych (Centrum Rozwoju Dziecka), ul. Ułańska 5a (różnego rodzaju usługi dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej świadczone w Ośrodku na podstawie umowy zawartej z MOPS na zakup usług zawartej, w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych).

15) Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Wymagających Wsparcia „OPOKA”:

- a) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 2, ul. Głogowska 23 (umowa z MOPS na zakup usług zawartej, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
- b) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 3, ul. Tysiąclecia 45 (umowa z MOPS na zakup usług zawartej, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
- c) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 5, ul. Świdnicka 35a (umowa z MOPS na zakup usług zawartej, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
- d) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 6, ul. Oblatów 24 (umowa z MOPS na zakup usług zawartej, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
- e) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 7, ul. Gliwicka 74 (umowa z MOPS na zakup usług zawartej, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych),
- f) Klub Seniora, ul. Głogowska 23 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).

16) Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i ich Rodzin „Przystań”:

- a) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).

17) Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych „Dobra Opieka” :

- a) Ośrodek Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Dobra Opieka” ul. Głuszców 9 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).

18) Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Ich Samym „CONVIVERE”:

- a) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74 (dotacja Urzędu Miasta Katowice).

2. Ponadto dofinansowywana jest działalność specjalistycznych ośrodków położonych w ościennych miastach, z pomocy których korzystają mieszkańcy Katowic:

- 1) Punkt Wczesnej Rewalidacji, 41-500 Chorzów, ul. Dąbrowskiego 55a, prowadzony przez Regionalną Fundację Pomocy Niewidomym,
- 2) Ośrodek Rehabilitacyjny „Wichrowe Wzgórze” w Siemianowicach Śląskich, ul. Wiejska 2 prowadzony przez Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane, ich Opiekunów i Przyjaciół.

3. Wspierana finansowo (w postaci dotacji Urzędu Miasta Katowice) jest również działalność organizacji, które nie prowadzą specjalistycznych placówek, są to m.in.:

- 1) Zarząd Koła Miejskiego Polskiego Związku Niewidomych, ul. Andrzeja 13,
- 2) Klub Śląskich Amazonek, ul. Ligocka 103,
- 3) Wojewódzkie Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji Osób Niepełnosprawnych „START”, ul. Gliwicka 150,
- 4) Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie, Katowice, ul. Medyków 14,
- 5) Katowicki Związek Inwalidów Narządu Ruchu, ul. Podhalańska 12/7,
- 6) Stowarzyszenie FAON, ul. W. Sławka 5,
- 7) Stowarzyszenie „Hipoterapia, Hipika i Środowisko”, ul. Strumienna 8,
- 8) Stowarzyszenie Aktywnych i Niepełnosprawnych Seniorów „Sanis”, ul. Józefowska 98/50,

- 9) Regionalne Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Autystycznych I Ich Rodzin, ul. Sowińskiego 45/46,
- 10) Fundacja Dr Clown, ul. Goszczyńskiego 9/2,
- 11) „Nasze Śląskie” Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne, ul. Kuźnicka 39b.

4. Ponadto część organizacji korzysta z dofinansowania do konkretnych imprez kulturalnych, sportowych, organizowanych dla osób niepełnosprawnych na terenie miasta. Oprócz dotowania działalności, organizacje pozarządowe są również wspierane w inny sposób – poprzez użyczenie lokali komunalnych na prowadzenie działalności.

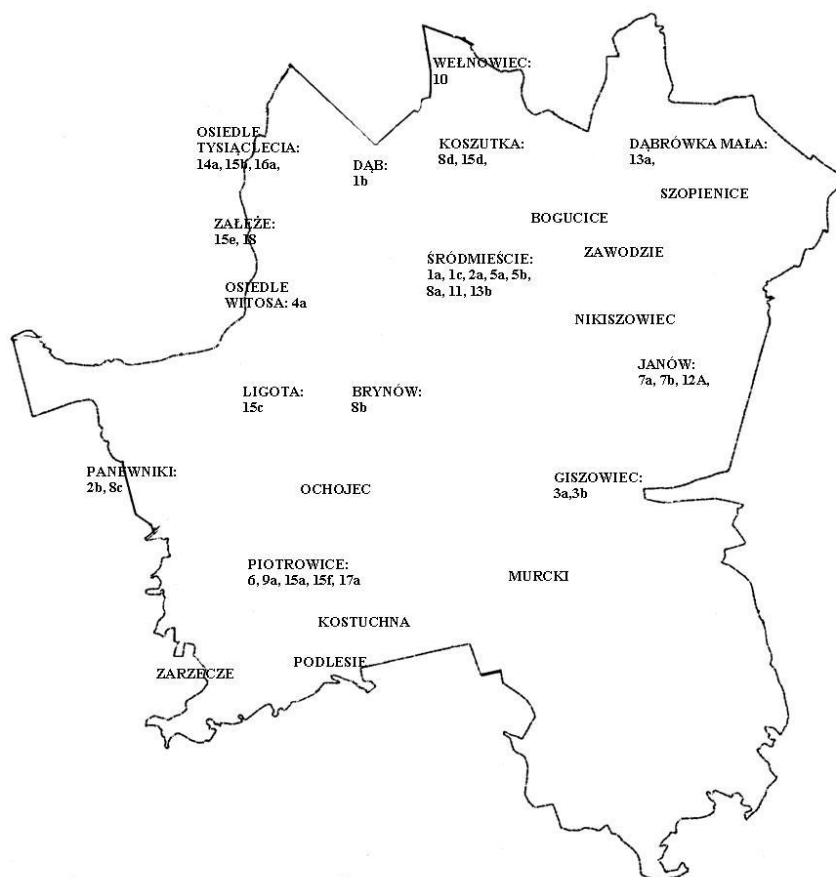
5. Deklaracja współpracy.

W czerwcu br. podpisana została „Deklaracja o współpracy”, którą wypracowano podczas kolejnych spotkań organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Cykl spotkań zorganizowano w ramach projektu „Równe szanse – program reintegracji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi”. Nawiązanie współpracy z organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawne inicjowano w celu stworzenia sieci współpracy instytucji i podmiotów publicznych na rzecz wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, stworzenia platformy wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w pracy na rzecz osób niepełnosprawnych, podejmowania działań na rzecz osób z niepełnosprawnością służących rozwijaniu umiejętności i kompetencji społecznych, podniesienia poczucia własnej wartości, ułatwienia dostępu do rynku pracy, wypromowanie pozytywnego obrazu osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie, zainicjowanie działań zmierzających do formułowania partnerskich projektów ukierunkowanych na poprawę sytuacji oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. Instytucje, które aktywnie brały udział w spotkaniach:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach;
- Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego przy MOPS Katowice
- Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego, Katowice
- Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam, Katowice
- Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością oraz Osób Wymagających Wsparcia w Aktywizacji Społecznej i Zawodowej DZWONEK, Bytom
- Śląskie Stowarzyszenie Rodzin „Psyche”, Katowice
- Stowarzyszenie "Morela" na Rzecz Osób Wymagających Wsparcia i Pomocy Psychologicznej, Ruda Śląska
- Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP w Warszawie, Katowice

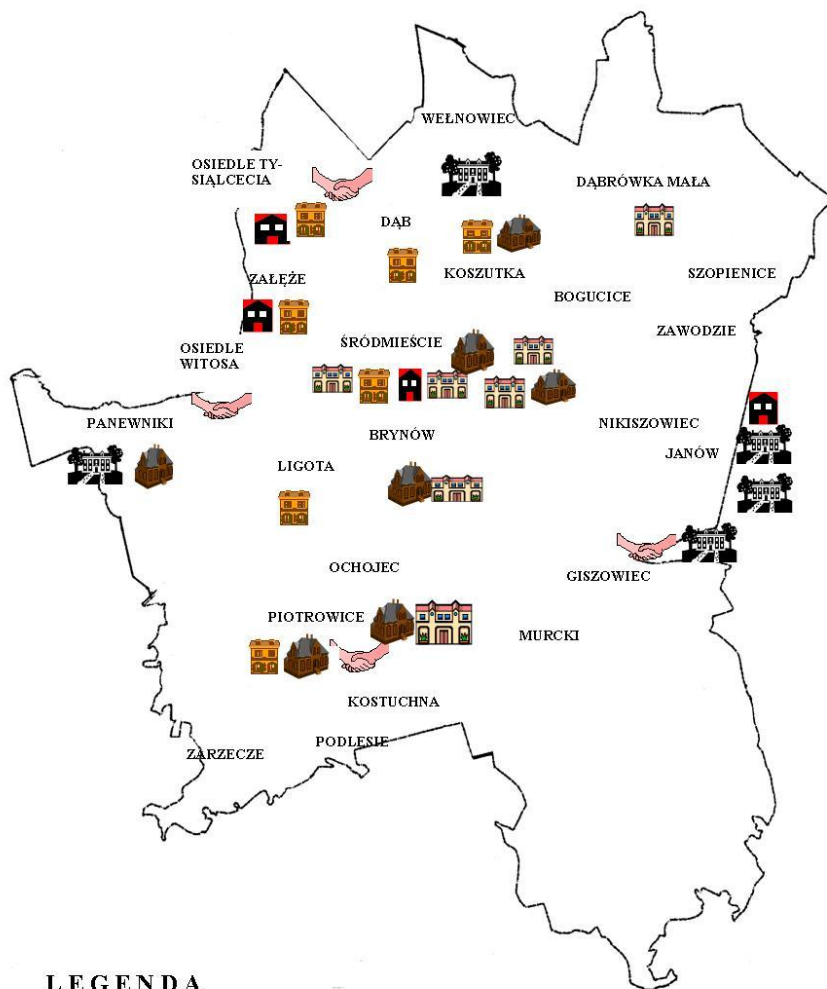
Przedstawiciele powyższych instytucji, mając na uwadze dobro i możliwości rozwojowe osób po kryzysie psychicznym, respektując prawo do samostanowienia, indywidualne potrzeby zadeklarowały chęć współdziałania na rzecz tej grupy społecznej oraz ich otoczenia (rodzin, bliskich, pracodawców). Misją zawartego Partnerstwa jest prowadzenie działań na rzecz stworzenia warunków dla wszechstronnego rozwoju osób po kryzysie psychicznym oraz ich otoczenia, zapewniając interdyscyplinarny charakter form pomocy w oparciu o współpracę międzysektorową prowadzącą do inkluzji społecznej. Podpisana Deklaracja jest rozpoczęciem kolejnego etapu wspólnych działań: dopracowania merytorycznego projektu partnerskiego i złożenie go w ogłoszonym konkursie.

Organizacje pozarządowe i fundacje prowadzące placówki,
ośrodki dla osób niepełnosprawnych

- 1) Caritas Archidiecezji Katowickiej:
 - a) Dom Dziennego Pobytu „Symeonówka”, ul. Brata Alberta 4,
 - b) Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Dębowa 23,
 - c) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. ul. Brata Alberta 4.
- 2) Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”:
 - a) Poradnictwo specjalistyczne realizowane przez Ośrodek Pomocy Kryzysowej Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SPES”, ul. Kościuszki 46,
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Panewnicka 463.
- 3) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu:
 - a) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy im. dr Marii Trzcińskiej – Fajfrowskiej, ul. Gościnną 8 ,
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Wojciecha 23.
- 4) Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”:
 - a) Ośrodek Rehabilitacyjno – Rewalidacyjny „Akcent”, ul. Rataja 14,
- 5) Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „SZANSA”:
 - a) Klub Aktywizacji Dorosłych, ul. PCK 2,
 - b) Punkt Terapeutyczny, ul. PCK 2.
- 6) Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, Oddział „Odrodzenie”, ul. Radockiego 280
- 7) Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”:
 - a) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Oswobodzenia 92 ,
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Oswobodzenia 92 .
- 8) Polski Komitet Pomocy Społecznej:
 - a) Klub Seniora ul. Czecha 2,
 - b) Klub Seniora, ul. Hetmańska 1,
 - c) Klub Seniora, ul. Panewnicka 75,
 - d) Klub Seniora, ul. Grażyńskiego 5.
- 9) Śląskie Towarzystwo „POMOST”:
 - a) Klub Seniora, ul. Głogowska 23
- 10) Stowarzyszenie Wspomagania Twórczości i Rozwoju Osób Niepełnosprawnych „Unikat”:
 - a) Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Kotlarza 8-10.
- 11) Śląskie Centrum Edukacji „Arteria” , ul. Francuska .
- 12) Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. św. St. Kostki:
 - a) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Ocieпки 8a.
- 13) Polski Związek Głuchych:
 - a) Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących, ul. Pod Młynem 1b,
 - b) Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, ul. Francuska 20 - 22.
- 14) Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym):
 - a) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych (Centrum Rozwoju Dziecka), ul. Ułańska 5a.
- 15) Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Wymagających Wsparcia „OPOKA”:
 - a) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 2, ul. Głogowska 23,
 - b) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 3, ul. Tysiąclecia 45,
 - c) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 5, ul. Świdnicka 35a ,
 - d) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 6, ul. Oblatów 24,
 - e) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 7, ul. Gliwicka 74,
 - f) Klub Seniora, ul. Głogowska 23.
- 16) Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i ich Rodzin „Przystań”:
 - a) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41.
- 17) Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych „Dobra Opieka” :
 - a) Ośrodek Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Dobra Opieka” ul. Głuszców 9 .
- 18) Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Ich Samym „CONVIVERE”:
 - a) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74.

Placówki dla osób niepełnosprawnych, prowadzone przez organizacje pozarządowe lub inne podmioty niepubliczne

LEGENDA

- **Dzienne Domy Pomocy Społecznej**
- **Ośrodki Rehabilitacyjno– Oświatowe/ Wychowawcze**
- **Środowiskowe Domy Samopomocy**
- **Kluby Seniora**
- **warsztaty terapii zajęciowej**
- **inne**

CZĘŚĆ III. PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

DZIAŁ 1. CELE, ADRESACI PROGRAMU, ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ.

Rozdział 1. Cele, adresaci programu.

1. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej (art. 7 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

2. Zgodnie z art. 9 cyt. ustawy rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Przez uczestnictwo w życiu społecznym rozumie się możliwość pełnienia ról społecznych oraz pokonywanie barier w szczególności psychologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się.

Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

- 1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- 2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

W oparciu o powyższe ustawowe cele przyjmuje się następujące cele programu, których osiągnięciu mają służyć działania podejmowane w ramach poszczególnych projektów.

3. Cel strategiczny: stworzenie w mieście Katowice warunków sprzyjających integracji społecznej osób niepełnosprawnych, zapobieganie społecznej marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

4. Cele szczegółowe:

- 1) ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom poprzez udostępnienie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach. Ograniczenie skutków sytuacji kryzysowych wynikających z niepełnosprawności,
- 2) ograniczenie skutków niepełnosprawności wśród dzieci do lat 6 poprzez stworzenie możliwości uzyskania jak najwcześniejszej, kompleksowej i wielospecjalistycznej diagnozy w ośrodkach do tego przygotowanych, objęcie dzieci specjalistycznymi

programami terapeutycznymi oraz przygotowanie rodziców lub opiekunów do udziału w rehabilitacji swoich dzieci,

3) stworzenie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej możliwości kształcenia na równi z pełnosprawnymi rówieśnikami na wszystkich poziomach nauczania, zapewnienie możliwości nauki i rozwoju w środowisku rodzinnym i rówieśniczym,

4) wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych przez te osoby,

5) ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby niepełnosprawne, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości różnego rodzaju barier,

6) ułatwienie osobom niepełnosprawnym w miarę swobodnego funkcjonowania w ich mieszkaniach oraz umożliwienie samodzielnego opuszczania mieszkań poprzez likwidację barier architektonicznych i technicznych w miejscu zamieszkania,

7) umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego lub z niewielką pomocą przemieszczania się po mieście poprzez dostosowanie infrastruktury komunikacji publicznej do potrzeb tych osób, jak również zapewnienie transportu specjalnego dostosowanego do indywidualnych potrzeb tych osób,

8) umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego załatwiania spraw w urzędach, umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się,

9) ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w kulturze osobom niepełnosprawnym. Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób niepełnosprawnych,

10) utrzymanie osób niepełnosprawnych wymagających opieki jak najdłużej w środowisku zamieszkania, a w przypadku braku takiej możliwości zapewnienie im całodobowej opieki w placówkach stacjonarnych,

11) wzrost poczucia bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w sytuacjach zagrożenia zdrowia bądź życia mają trudności z wezwaniem pomocy, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych systemów,

12) ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie i turystyce osobom niepełnosprawnym,

13) stworzenie osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego stopnia niepełnosprawności, możliwości :

- a) zatrudnienia,
- b) rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- c) przygotowania do życia w otwartym środowisku.

Każdemu z celów poświęcony jest lub będzie oddzielny projekt. Zakłada się, że zarówno cele jak i projekty można rozszerzać, zmieniać i dodawać w trakcie realizacji programu, zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym.

5. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Katowic oraz ich rodzin lub opiekunów.

Rozdział 2. Zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu rehabilitacji społecznej.

1. Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych są realizowane zgodnie z art. 35a ust.2 pkt. 1 cyt. ustawy przez powiatowe centra pomocy rodzinie (w miastach na prawach powiatu przez ośrodki pomocy społecznej).

Do zadań tych należą:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- 3) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
- 5) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 6) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 7) zlecanie zadań zgodnie z art. 36.

2. Zapewnienie osobom niesłyszącym obsługi w języku migowym.

3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym m.in. funduszy unijnych, środków ministerialnych.

Rozdział 3. Zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

1. Prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych w komórkach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologiczne (Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi), prawnego, z zakresu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii).

DZIAŁ 2. STAN ISTNIEJĄCY – CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW.

Rozdział 1. Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa.

1. Osoby niepełnosprawne mogą korzystać z poradnictwa specjalistycznego oraz profesjonalnej interwencji kryzysowej w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji pozarządowych. Informacji o prawach i uprawnieniach udziela również Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje działalność z zakresu poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin na podstawie art. 19, pkt.2) ustawy o pomocy społecznej z dnia 2 października 2009 roku z późn. zm.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej osoby te mogą uzyskać pomoc dotyczącą wybranego obszaru w następujących jednostkach organizacyjnych:

1) Sekcja ds. Osób Niepełnosprawnych przy ul. Jagiellońskiej 17.

Sekcja ta udziela porad z zakresu rodzajów i form wsparcia świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności, rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, rehabilitacji społecznej i zawodowej, programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rzecz niepełnosprawnych, działalności instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych

Poruszana problematyka dotyczy:

a) możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności oraz procedury postępowania obowiązującej w postępowaniu orzecznictwym,

b) rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym (ulgi związane z opłatami pocztowymi, telekomunikacyjnymi, komunikacją indywidualną i zbiorową, ulgi podatkowe itp.),

c) rehabilitacji społecznej i zawodowej (możliwości podjęcia zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne, skorzystania z dotacji do wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się),

d) programów na rzecz osób niepełnosprawnych, realizowanych przez Oddziały PFRON,

e) działalności prowadzonej przez instytucje i organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

2) Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1-10.

Osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunowie mogą również skorzystać z **poradnictwa prawnego** realizowanego przez konsultantów ds. prawnych zatrudnionych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej.

Ponadto w ramach prowadzonej przez pracowników pracę socjalną udzielane są porady w zakresie możliwości zapewnienia osobom niepełnosprawnym usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku lub możliwości umieszczenia w mieszkaniach chronionych, domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych, w ośrodkach wsparcia: dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy.

3) Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Kilińskiego 19.

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego oraz dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych jak i ich rodzin, świadczone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych. Pracownicy Centrum świadczą bezpłatne poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców miasta w siedzibie Centrum, w zakresie:

- a) obowiązujących przepisów prawnych dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi (w oparciu o ustawę o ochronie zdrowia psychicznego)
- b) instytucji i organizacji działających na rzecz osób chorych psychicznie i ich rodzin,
- c) rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d) pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom,
- e) pomocy osobom zaburzonym psychicznie z współistniejącym problemem alkoholowym i ich rodzinom.

4) Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii przy ul. Morcinka 19a.

Osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z poradnictwa w zakresie aktywizacji zawodowej.

3. Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych powołany Zarządzeniem nr 80/03 z dnia 12 maja 2003 r. przez Prezydenta Miasta Katowice, zajmuje się m.in. doradztwem osobom niepełnosprawnym.

4. W ramach działalności organizacji pozarządowych, osoby niepełnosprawne mogą uzyskać pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego w następujących placówkach:

- a) usługi bezpłatnej kwalifikowanej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego, poradnictwa socjalnego,
- b) usługi bezpłatnej pomocy psychologicznej i poradnictwa rodzinnego,

- c) pomoc informacyjna, poprzez prowadzenie internetowego poradnika „Twoje prawa”, zawierającego kompleksowe omówienie regulacji prawnych dot. osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów.

Należy nadmienić, że usługi w formie poradnictwa świadczą również ośrodki wczesnej interwencji omówione w rozdziale 2 niniejszej części. Zakres poradnictwa wynika z profilu działalności poszczególnych ośrodków.

5. Interwencja kryzysowa

Specyficzną postać poradnictwa stanowi **interwencja kryzysowa**, na którą składają się różne formy pomocy psychologicznej, socjalnej, prawnej, które mają na celu przywrócenie równowagi psychicznej po krytycznym wydarzeniu życiowym. Interwencja kryzysowa charakteryzuje się tym, iż podejmowana jest praktycznie natychmiast po kryzysowym wydarzeniu, ma postać epizodyczną, tj. koncentruje się na problemie „tu i teraz”, zmierzając do jego rozwiązania w trakcie intensywnych kontaktów w określonym czasie. W efekcie dobrze przeprowadzona interwencja kryzysowa zapobiega dalszej dezorganizacji i utrwaleniu się negatywnych skutków kryzysowego zdarzenia, zwłaszcza nagle pojawiającej się niepełnosprawności.

W Katowicach osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z interwencji kryzysowej w następujących placówkach:

- 1) Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przy ul. Mikołowskiej 13a.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych związanych z problemem przemocy w rodzinach, w tym również w rodzinach osób niepełnosprawnych. Pomoc skierowana jest zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy, a także jej świadków. Pomoc realizowana jest przez interwencje i wizyty w środowisku, pomoc w prowadzeniu spraw sądowych. Udziela się pomocy psychologicznej, proponuje udział w grupach wsparcia, w ramach różnych programów realizowanych przez Ośrodek. W razie konieczności ofiary przemocy kieruje się do ośrodków zapewniających schronienie.

- 2) Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla osób z problemem alkoholowym Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, przy ul. Bednorza 22

6. Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice udziela porad i informacji niepełnosprawnym mieszkańcom Katowic w zakresie tematyki: lokalowej, likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnej, urbanistycznej, organizacji ruchu- miejsca parkingowe, opieki socjalnej, usług opiekuńczych, informacji prawnej.

Rozdział 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0-6 lat ¹).

1. Na działania z zakresu wczesnej interwencji składają się: kompleksowa diagnostyka medyczna, konsultacje, obserwacja trudnych przypadków, wczesna terapia wieloprofilowa, diagnostyka i pomoc psychologiczna, wczesne wspomaganie rozwoju, terapia pedagogiczna i logopedyczna, rehabilitacja lecznicza.

2. Na terenie Katowic działają placówki oświatowe, które podejmują działania z elementami wczesnej interwencji, w tym wczesne wspomaganie rozwoju:

1. Przedszkole dla dzieci z wadą słuchu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym dla Dzieci Niestyszących i Słabo Słyszających, przy ul. Grażyńskiego 17,
2. Miejskie Przedszkole nr 93 (oddział specjalny dla dzieci z wadą słuchu), przy ul. Łętowskiego 24,
3. Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi, przy ul. Słonecznej 60 (dla dzieci autystycznych i/lub upośledzonych umysłowo),
4. Miejskie Przedszkole nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi, przy Al. Roździeńskiego 88, (dla dzieci autystycznych i/lub upośledzonych umysłowo),
5. Miejskie Przedszkole nr 15 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Związkowa 20,
6. Miejskie Przedszkole nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Koraszewskiego 6,
7. Miejskie Przedszkole nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Mościckiego 2,
8. Miejskie Przedszkole nr 91 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Adama 33,
9. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna przy ul. Sokolskiej 26.

Zakres usług świadczonych przez poradnię psychologiczno – psychologiczne to m. in.: diagnoza, terapia dzieci przedszkolnych, wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, które później realizuje Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, lub przedszkola.

3. Na terenie Katowic działa ponadto pięć placówek prowadzących m. in. działalność o charakterze wczesnej interwencji, w tym wczesne wspomaganie rozwoju:

- 1) Ośrodek Rehabilitacyjno- Wychowawczy im. dr Marii Trzcńskiej - Fajfrowskiej, przy ul. Gościnniej 8,
- 2) Ośrodek Rehabilitacyjno- Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział „Odrodzenie” , przy ul. Radockiego 280,
- 3) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy Dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka, przy ul. Ułańskiej 5a,
- 4) Bajkowe Przedszkole, ul. Modrzewiowa 30a,
- 5) Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Centrum Diagnostyki i Terapii „In Corpore”, ul. Puchały 4.

4. Dzieci Słabo Widzące i Niewidome, posiadające skierowanie do kształcenia specjalnego, będące mieszkańcami Katowic, na wniosek rodziców kierowane są do przedszkola w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym dla Dzieci Słabo Widzących i Niewidomych im. Zofii Książek - Bregułowej, ul. Wybickiego 1 w Dąbrowie Górniczej.

¹W tym dzieci odroczone od realizacji obowiązku szkolnego.

Rozdział 3. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

1. Na terenie Katowic funkcjonuje sześć przedszkoli z oddziałami integracyjnymi, trzy przedszkola z oddziałami specjalnymi, sześć szkół podstawowych z oddziałami integracyjnymi, dwie szkoły podstawowe z oddziałami specjalnymi, pięć gimnazjów z oddziałami integracyjnymi, jedno gimnazjum z oddziałami specjalnymi, sześć zespołów szkół specjalnych dla dzieci upośledzonych umysłowo, jeden zespół szkół specjalnych dla dzieci chorych, jeden zespół szkolno - przedszkolny dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących oraz jeden zespół szkół zawodowych specjalnych.

2. Szkoły specjalne:

1. szkoły dla dzieci upośledzonych umysłowo:

a) Zespół Szkół Specjalnych nr 8	ul. Szkolna 5
Szkola Podstawowa nr 7 Specjalna	
Gimnazjum Specjalne nr 25	
b) Zespół Szkół Specjalnych nr 9	ul. Ścigały 17
Szkola Podstawowa nr 39 Specjalna	
Gimnazjum Specjalne nr 26	
c) Zespół Szkół Specjalnych nr 10	ul. Ks. Bpa. Bednorza 13
Szkola Podstawowa nr 55 Specjalna	
Gimnazjum Specjalne nr 27	
d) Zespół Szkół Specjalnych nr 11	ul. Gliwicka 148a
Szkola Podstawowa nr 60 Specjalna	
Gimnazjum Specjalne nr 28	
e) Zespół Szkół Specjalnych nr 12	ul. Kołobrzeska 8
Szkola Podstawowa nr 61 Specjalna	
Gimnazjum Specjalne nr 29	
f) Zespół Szkół Specjalnych nr 7	ul. Zamkowa 2a
Szkola Podstawowa nr 6 Specjalna	
Gimnazjum Specjalne nr 30	
g) Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 6	ul. Rolna 22

Zasadnicza Szkoła Specjalna nr 16

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy

2. szkoła dla dzieci chorych objętych leczeniem szpitalnym:

a) Zespół Szkół Specjalnych nr 6

ul. Medyków 16

Szkoła Podstawowa dla Dzieci Chorych

Gimnazjum Specjalne nr 34

3. szkoły dla dzieci z wadą słuchu:

a) Zespół Szkolno – Przedszkolny dla Dzieci

Niesłyszących i Słabosłyszących

ul. Grażyńskiego 17

Szkoła Podstawowa

Gimnazjum nr 31

V Liceum Profilowane

Policealna Szkoła nr 11 Specjalna

b) Zespół Szkół Zawodowych nr 1

ul. Staszica 2

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 10

Technikum Uzupełniające Specjalne nr 5

3. Przedszkola i szkoły ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi:

1) oddziały specjalne dla dzieci z upośledzeniem narządu ruchu:

Szkoła Podstawowa nr 66

ul. Krzywoustego 7

2) oddziały specjalne dla dzieci z wadą słuchu:

Miejskie Przedszkole nr 93

ul. Łętowskiego 24

Szkoła Podstawowa nr 37

ul. Lompy 17

Gimnazjum nr 12

ul. Staszica 2

4. Przedszkola i szkoły z oddziałami integracyjnymi:

- 1) Miejskie Przedszkole nr 15 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Związkowa 20,
- 2) Miejskie Przedszkole nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Koraszewskiego 6,
- 3) Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Słoneczna 60,
- 4) Miejskie Przedszkole nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Mościckiego 2,
- 5) Miejskie Przedszkole nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi al. Różdzieńskiego 88,
- 6) Miejskie Przedszkole nr 91 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Adama 33.
- 7) Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Nasypowa 1,
- 8) Szkoła Podstawowa nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Malczewskiego 21,
- 9) Szkoła Podstawowa nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Grzegorzka 4,
- 10) Szkoła Podstawowa nr 51 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Przyjazna 7a,
- 11) Szkoła Podstawowa nr 58 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Krzywoustego 11
- 12) Szkoła Podstawowa nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Zielona 5,
- 13) Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Chrobrego 4,
- 14) Gimnazjum nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Wojciecha 9,
- 15) Gimnazjum nr 22 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Hetmańska 8,
- 16) Gimnazjum nr 23 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Medyków 27,
- 17) Gimnazjum Integracyjne nr 36 ul. Krzywoustego 11.

5. Poradnie psychologiczne – pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne:

- 1) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1, ul. Rataja 14,
- 2) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2, ul. Świdnicka 35a,
- 3) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 3, ul. Szopienicka 58,
- 4) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 5, ul. Okrzei 4,
- 5) Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, ul. Okrzei 4,
- 6) Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna ul. Sokolska 26.

6. Powyższa sieć jest tworzona w ten sposób, aby zapewnić dzieciom niepełnosprawnym realizację kształcenia specjalnego w klasach specjalnych lub integracyjnych – w zależności od zaleceń zawartych w orzeczeniach poradni psychologiczno - pedagogicznych - jak najbliżej miejsca zamieszkania. Oddziały integracyjne są uruchamiane w szkołach podstawowych w poszczególnych dzielnicach miasta Katowice oraz w celu zapewnienia ciągłości nauki uczniom klas VI integracyjnych również w gimnazjach. Oddziały integracyjne funkcjonują również na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego w IX Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi im. Henryka Sienkiewicza, ul. Krzywoustego 9.

Należy podkreślić, że klasy integracyjne funkcjonują na terenie miasta Katowice już od 1993 r., a na modyfikację sieci szkół z tymi oddziałami mają wpływ potrzeby w tym zakresie oraz dotychczasowe doświadczenia.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi uczniowie niepełnosprawni w razie potrzeby mają zapewniony przewóz do szkół lub ośrodków umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Przewóz jest również zapewniany dla niepełnosprawnych dzieci pięcioletnich realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego.

Mocne strony dotychczasowego systemu:

1. zapewnienie dzieciom posiadającym różnorodne rodzaje niepełnosprawności możliwości odpowiedniego kształcenia na terenie miejsca zamieszkania (wyjątek dzieci niewidome i z silną wadą wzroku, które są dowożone do Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Dąbrowie Górniczej),
2. zapewnienie dzieciom kończącym klasy integracyjne szkoły podstawowej kontynuacji nauki w klasach integracyjnych gimnazjum (w przypadku zalecenia tej formy kształcenia przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną) oraz w klasach integracyjnych w IX Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi,
3. zapewnienie dzieciom i młodzieży u których zdiagnozowano autyzm lub zaburzenia ze spektrum autyzmu, zarówno w normie intelektualnej jak również upośledzonych umysłowo, kształcenia zgodnego z ich specyficznymi potrzebami,
4. utworzenie procedury kierowania dzieci i młodzieży do przedszkoli i szkół z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi pozwalającej na współpracę poradni psychologiczno-pedagogicznych, dyrektorów przedszkoli i szkół oraz Wydziału Edukacji w zakresie tworzenia optymalnych warunków kształcenia i wychowania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

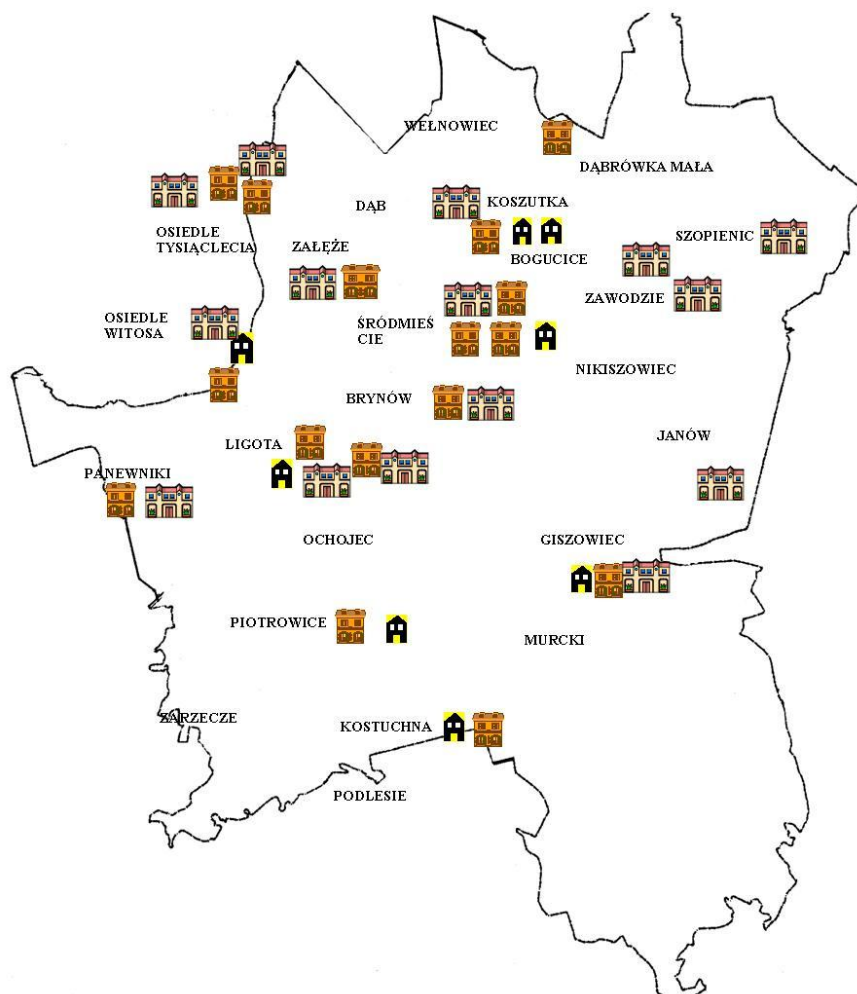
7. W ramach posiadanych kompetencji Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice realizuje:

1. nadzór nad działalnością przedszkoli i szkół specjalnych, przedszkoli i szkół, w których funkcjonują oddziały integracyjne lub oddziały specjalne (z uwzględnieniem m.in. zadań inwestycyjnych pozwalających na zniesienie barier architektonicznych w szkołach, które podjęły zadanie edukacji dzieci niepełnosprawnych ruchowo oraz zapewnieniem kontynuacji zadań naborowych do klas integracyjnych w kolejnych latach),
2. koordynowanie organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci,
3. koordynowanie kierowania dzieci niepełnosprawnych posiadających orzeczenie do kształcenia specjalnego do odpowiednich form kształcenia, w tym do ośrodków, dla których organem prowadzącym nie jest miasto Katowice,
4. współorganizowanie przewozu do szkół lub ośrodków umożliwiających realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
5. współpracę z dyrektorami szkół w organizacji nauczania indywidualnego dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania oraz w organizacji

indywidualnych zajęć rewalidacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole ogólnodostępnej.

Celem planowanym do osiągnięcia przez Wydział Edukacji jest zapewnienie - w ramach organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej - wszelkich formy pomocy zgodnie z potrzebami uczniów objętych obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki.

Przedszkola, szkoły podstawowe oraz gimnazja z oddziałami integracyjnymi lub oddziałami specjalnymi

LEGENDA

- Przedszkola z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi
- Szkoły podstawowe z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi
- Gimnazja z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi

Rozdział 4. Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób niepełnosprawnych.

1. Pomoc świadczoną w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych można zasadniczo podzielić na trzy kategorie:

- 1) pomoc uzyskiwaną w wyspecjalizowanych placówkach, polegającą na :
 - a) objęciu osoby niepełnosprawnej indywidualnym programem rehabilitacji dostosowanym do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności i możliwości osoby. Osoba niepełnosprawna korzysta regularnie z usług danej placówki, w formie dziennego pobytu przez określony czas (od kilku miesięcy do kilku lat),
 - b) udzielaniu pomocy ambulatoryjnej i środowiskowej,
 - c) wspieraniu edukacyjnym, terapeutycznym rodzin osób niepełnosprawnych, organizowaniu grup samopomocy.
- 2) pomoc doraźną lub okazjonalną, świadczoną głównie przez organizacje pozarządowe polegającą na udzielaniu porad, wsparcia, pomocy w uzyskaniu dostępu do różnych form rehabilitacji, organizowaniu prelekcji, pogadanek, szkoleń, tworzeniu możliwości uczestnictwa w spotkaniach integracyjnych osób z określonym rodzajem niepełnosprawności, wymianie doświadczeń, organizowaniu wyjazdów integracyjnych, imprez sportowych, kulturalnych, rehabilitacyjnych, turystycznych, a także na organizowaniu samopomocy członkowskiej.
- 3) wspieranie niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ich uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, dostosowane do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych (przedstawiono w Projekcie nr 5 i 6).

2. Najszerza oferta skierowana jest do **osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym**.

Rehabilitacja społeczna osób z tego rodzaju niepełnosprawnością prowadzona jest w następujących placówkach:

- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej PROMYK Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. św. St. Kostki, ul. Ociepki 8a, Katowice.
Warsztat dysponuje 40 miejscami.
- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na Rzecz Niepełnosprawnych SPES, ul. Panewnicka 463, Katowice.
Warsztat dysponuje 30 miejscami.
- 3) Warsztat Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, ul. Wojciecha 23, Katowice.
Warsztat dysponuje 30 miejscami.
- 4) Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Wspomagania Twórczości i Rozwoju Osób Niepełnosprawnych UNIKAT, ul. Kotlarza 8-10, Katowice.

Warsztat dysponuje 30 miejscami

Warsztaty terapii zajęciowej to wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, które w ramach prowadzonej terapii zajęciowej z osobami niepełnosprawnymi niezdolnymi do podjęcia pracy realizują rehabilitację społeczną i zawodową w celu poprawy sprawności psychofizycznej, zaktywizowania społecznego i zawodowego.

Warsztaty terapii zajęciowej w Katowicach dysponują 165 miejscami.

- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Upośledzonych Umysłowo, ul. Gliwicka 74, Katowice, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Ich Samym „CONVIVERE”, ul. Gliwicka 74
Dom dysponuje 25 miejscami.

- 6) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Brata Alberta 4, prowadzonym przez Caritas Archidiecezji Katowickiej.

Środowiskowe Domy Samopomocy to ośrodki wsparcia przeznaczone do prowadzenia rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, której celem jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Pomoc ma na celu również wspieranie i psychoedukację członków rodzin osób niepełnosprawnych.

- 7) Klub Aktywizacji Dorosłych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, ul. PCK 2, Katowice.

Działalność Klubu ma na celu zaktywizowanie społeczne uczestników, pobudzenie rozwoju emocjonalnego, naukę zaradności życiowej oraz podtrzymywanie sprawności ruchowej uczestników klubu.

W ramach działalności Klubu osoby niepełnosprawne z upośledzeniem umysłowym mają możliwość uczestniczyć w zajęciach służących doskonaleniu samoobsługi, rozwijaniu zainteresowań, podtrzymywaniu sprawności ruchowej.

Klub dysponuje 10 miejscami.

Stowarzyszenie prowadzi również kompleksową rehabilitację, terapię psychomotoryczną i logopedyczną dzieci z upośledzeniem umysłowym w Punkcie Terapeutycznym Stowarzyszenia Szansa. Punkt dysponuje 10 miejscami.

- 8) Stowarzyszenie Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji ARTERIA przy ul. Francuska 29, Katowice.

Celem działalności Stowarzyszenia jest wyrównywanie szans osób z upośledzeniem umysłowym, umożliwienie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin i integracja środowisk młodzieżowych w Polsce i Europie, a także promowanie regionu śląskiego. Prowadzenie działalności poprzez socjalizację, uspołecznienie, wzrost samooceny. Ponadto: otoczenie fachową opieką osób niepełnosprawnych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w szczególności nie posiadających wskazań do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

Ponadto organizacja świadczy usługi w formie poradnictwa specjalistycznego w zakresie dostępu do uprawnień, świadczeń i usług.

- 9) Ośrodek Rehabilitacyjny - Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski

i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, Oddział „Odrodzenie” , ul. Radockiego 280, Katowice.

Ośrodek realizuje też usługi w postaci:

- a) poradnictwa psychologicznego,
- b) terapii zajęciowej,
- c) opieki i pielęgnacji,
- d) rehabilitacji leczniczej nie finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia,
- e) poradnictwa dla rodziców (opiekunów).

Ośrodek realizuje terapię środowiskową adresowaną do dzieci niepełnosprawnych, które z różnych przyczyn nie mogą lub nie chcą skorzystać z usług Ośrodka. Celem programu jest kompleksowa rehabilitacja domowa dzieci i młodzieży ze sprzężoną niepełnosprawnością fizyczną i umysłową oraz terapia zapewniająca możliwie pełny rozwój umysłowy, fizyczny i społeczny niepełnosprawnego dziecka. Na kompleksową rehabilitację składają się między innymi zabiegi fizyko- i kinezyterapeutyczne, wczesna interwencja (terapia metodą Bobatha) terapia i rehabilitacja manualna, terapia psychologiczna, logopedyczna. Dodatkowo Ośrodek oferuje konsultacje lekarskie z neurologiem, ortopedą, chirurgiem, traumatologiem.

Ponadto organizacja prowadzi usługę asystenta rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, z którego korzysta 6 rodzin.

- 10) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno- Oświatowy Dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka, Katowickiej Fundacji Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) ul. Ułańska 5a, Katowice.

Ośrodek obejmuje swą działalnością dzieci i młodzież niepełnosprawną do 24 roku życia. Dzieci i młodzież mogą korzystać z pobytu dziennego w Ośrodku lub pomocy ambulatoryjnej.

Ośrodek realizuje również usługi w postaci:

- a) poradnictwa psychologicznego,
- b) terapii zajęciowej,
- c) opieki i pielęgnacji,
- d) rehabilitacji leczniczej nie finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia,
- e) poradnictwa dla rodziców (opiekunów).

Ośrodek dysponuje 38 - 40 miejscami w ramach pobytu dziennego.

- 11) Ośrodek Rehabilitacyjno –Edukacyjno -Wychowawczy im. dr Marii Trzcińskiem - Fajfrowskiej, przy ul. Gościnnej 8, Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym- Koło w Katowicach Giszowcu.

Ośrodek prowadzi poradnię rehabilitacyjną dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Ze stałej opieki rehabilitacyjno – edukacyjno - wychowawczej mogą skorzystać dzieci i młodzież w wieku do 25 roku życia.

Ośrodek realizuje również usługi w postaci:

- a) poradnictwa psychologicznego,
- b) terapii zajęciowej,
- c) opieki i pielęgnacji,
- d) rehabilitacji leczniczej,
- e) poradnictwa dla rodziców (opiekunów).

Ośrodek dysponuje 55 miejscami w ramach pobytu dziennego.

3. Szczególną grupę osób niepełnosprawnych stanowią **osoby z zaburzeniami psychicznymi**.

Osoby niepełnosprawne z tytułu zaburzeń psychicznych mogą uczestniczyć w rehabilitacji społecznej w następujących placówkach na terenie Katowic:

1) Warsztat Terapii Zajęciowej Śląskiego Stowarzyszenia AD VITAM DIGNAM, ul. Oswobodzenia 92, Katowice.
Warsztat dysponuje 35 miejscami.

2) Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM, ul. Oswobodzenia 92, Katowice.
Dom dysponuje 34 miejscami.

1) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41, Katowice prowadzony przez Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i ich Rodzin „Przystań”.
Dom dysponuje 34 miejscami.

2) Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Kilińskiego 19.

Centrum świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami psychicznymi oraz z zaburzeniami psychicznymi z współistniejącym problemem alkoholowym, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie skorzystać z usług środowiskowego domu samopomocy. Ta forma usług pozwala na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom zaburzonym psychicznie, umożliwia budowanie systemu wsparcia społecznego, lepsze poznanie sytuacji życiowej oraz skuteczne wspieranie osób i ich rodzin, poprzez naukę i rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, wspieranie procesu leczenia, rehabilitację i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu. Pomocą w formie usług specjalistycznych objęte są osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież w szczególności dotknięte całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (autyzm).

4. Najliczniejszą grupę wśród osób niepełnosprawnych stanowią osoby ze schorzeniami **narządu ruchu**.

Do osób z tym rodzajem niepełnosprawności kierują swą ofertę następujące placówki :

1) Ośrodek Rehabilitacyjny „Wichrowe Wzgórze” w Siemianowicach Śląskich, ul. Wiejska 2, prowadzony przez Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Ich Opiekunów i Przyjaciół.

W ramach działalności Ośrodka osoby niepełnosprawne, chore na stwardnienie rozsiane korzystają z kompleksowej rehabilitacji, co w znacznej mierze pozwala na wydłużenie okresu samodzielności chorych. Ośrodek podejmuje również działania zmierzające zarówno do zintegrowania osób ze społecznością lokalną , jak i również w ramach cotygodniowych spotkań umożliwia zintegrowanie środowiska osób chorych na stwardnienie rozsiane. Chorzy mają możliwość spotykać się raz w tygodniu w swoim gronie. W Ośrodku istnieje możliwość skorzystania z usług

psychologa, udziału w grupie wsparcia oraz uzyskania pomocy w czynnościach życia dnia codziennego.

2) Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych AKCENT, ul. Rataja 14, Katowice.

Ośrodek kieruje swoje usługi do młodzieży niepełnosprawnej ruchowo, w normie intelektualnej. Mają one na celu poprawę sprawności społecznej, nabycie umiejętności pozwalających na zwiększenie aktywności i zaradności w życiu codziennym, socjalizację.

Ośrodek prowadzi również terapię pedagogiczną i psychologiczną, integrację społeczną w grupach rówieśniczych oraz integruje rówieśników w ramach prowadzonych zajęć rehabilitacyjnych.

5. Inną grupą osób niepełnosprawnych wymagającą szczególnego wsparcia są osoby **niepełnosprawne z tytułu zaburzeń głosu, mowy, chorób słuchu**, a wśród nich osoby słabosłyszące i niesłyszące oraz głuchonieme. Udział orzeczeń wydanych w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności z tego tytułu wynosi 5,3%. Pomimo, że udział osób z wyżej wymienionymi ograniczeniami wśród ogółu osób niepełnosprawnych nie stanowi licznej grupy, biorąc pod uwagę specyfikę tego rodzaju niepełnosprawności trzeba wskazać na szczególne potrzeby tej grupy osób.

W Katowicach na rzecz osób niepełnosprawnych z tytułu schorzeń słuchu działają dwie placówki prowadzone przez Polski Związek Głuchych:

1) Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niesłyszących w Katowicach, ul. Pod Młynem 1b.

Ośrodek prowadzi działalność ukierunkowaną na przystosowanie osób niesłyszących i innych osób z wadą słuchu do życia społecznego i zawodowego. Ośrodek służy także pomocą w załatwianiu spraw życia codziennego w postaci usług tłumaczy języka migowego.

2) Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, Katowice, ul. Warszawska 46a.

Ośrodek prowadzi rehabilitację dzieci i młodzieży z terenu Katowic z wadami słuchu.

6. Na rzecz osób niepełnosprawnych działają również w mieście organizacje pozarządowe, których działalność nie jest związana z prowadzeniem konkretnej placówki.

Należą do nich m.in:

1) Koło Miejskie Polskiego Związku Niewidomych, Okręg Śląski w Katowicach, ul. Andrzeja 13.

Koło oferuje swoim członkom pomoc w załatwianiu spraw życiowych, świadczy poradnictwo w zakresie dostępu do uprawnień, świadczeń i usług, korzystaniu z różnych form rehabilitacji społecznej, możliwość przebywania wśród osób o podobnych problemach (dwa razy w tygodniu), przeprowadza szkolenie: „Obsługa czynności dnia codziennego”. Organizuje także wyjazdy integracyjne, naukę posługiwania się pismem Braile’a. W ramach prowadzonej działalności integruje osoby niepełnosprawne oraz prowadzi cykliczne szkolenia związane z w/w dysfunkcją.

2) Klub Śląskich Amazonek w Katowicach ul. Ligocka 103.

Celem działalności Klubu jest poprawa jakości życia kobiet po leczeniu onkologicznym, poprawa sprawności psychofizycznej i pomoc w powrocie do życia rodzinnego i zawodowego, w ramach prowadzonych wykładów, ćwiczeń i pogadanek oraz zabiegów.

3) Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie, ul. Medyków 14, Katowice.

Celem organizacji jest aktywizacja społeczności lokalnej na rzecz ludzi w podeszłym wieku z chorobą Alzheimera poprzez naukę właściwego zaspokajania potrzeb człowieka starszego w środowisku.

4) Stowarzyszenie FAON, ul. W. Sławka 5, Katowice.

Stowarzyszenie prowadzi usługi osobistego asystenta osoby niepełnosprawnej, które pomagają osobom niepełnosprawnym w czynnościach dnia codziennego, takich jak: wyjście na spacer, do teatru, załatwienie spraw urzędowych.

5) Stowarzyszenie Hipoterapia, Hipika i Środowisko, ul. Strumienna 8, Katowice.

Organizacja prowadzi zajęcia hipoterapii dla dzieci niewidomych i autystycznych. Z usług stowarzyszenia w ramach dotacji korzysta 10 dzieci.

6) Regionalne Stowarzyszenie na rzecz Osób Autystycznych i Ich Rodzin, ul. Sowińskiego 45/46, Katowice.

Organizacja prowadzi zajęcia dla dzieci autystycznych. Z usług stowarzyszenia w ramach dotacji korzysta 4 dzieci.

7) Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych „Dobra Opieka”, ul. Fredry 5 Organizacja prowadzi Ośrodek Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Dobra Opieka” przy ul. Głuszców 9 dla 16 osób starszych i niepełnosprawnych.

8) Stowarzyszenie Aktywnych Niepełnosprawnych i Seniorów SANIS, przy ul. Józefowskiej 98/50 w Katowicach. Organizacja prowadzi zajęcia usprawniające manualnie osoby starsze, wykłady o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, wycieczki integracyjne. W 2010 r. z usług organizacji skorzystało 150 osób.

9) Fundacja Dr Clown, ul. Goszczyńskiego 9/2, Warszawa.

Organizacja prowadzi na terenie katowickich szpitali zajęcia terapii śmiechem dla dzieci niepełnosprawnych i chorych.

10) „Nasze Śląskie” Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne, ul. Kuźnicka 39b, Katowice. Organizacja propaguje nowatorskie metody terapii osób niepełnosprawnych, takich jak: hortiterapia.

Rozdział 5. Wspieranie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków PFRON do różnych świadczeń.

1. Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt. 7) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu między innymi należy dofinansowanie:

- 1) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 3) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Oprócz pomocy w ramach zadań realizowanych przez MOPS, osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach różnych programów celowych uchwalanych przez Radę Nadzorczą Funduszu, a realizowanych przez Oddziały Funduszu.

3. Co roku o dofinansowanie zgłaszają się osoby niepełnosprawne, które korzystają po raz pierwszy ze środków PFRON w ramach zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Liczba ta świadczy o tym, że informacje o tych formach pomocy docierają do wciąż nowych środowisk.

Rozdział 6. Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych.

1. Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice stwarza osobom niepełnosprawnym, z poważnymi dysfunkcjami narządu ruchu, możliwości zamiany zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier lub na mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności w ramach zamiany z miastem - wg zgłaszanych potrzeb, a Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice w budynkach mieszkaniowo-komunalnych dostosowuje warunki architektoniczne i techniczne w budynkach (parter) dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach oraz Katowickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z o.o. w ramach zawieranych Porozumień z Miastem przystosowuje lokale mieszkalne dla osób niepełnosprawnych - wg zgłaszanych potrzeb.

Dodatkowo przyznawane jest dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Udzielanie w ramach pracy socjalnej, pomocy formalno - prawnej, organizacyjnej dotyczącej sporządzenia projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę niepełnosprawną, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymaga. Realizacja następuje poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z administratorami lokali.

Rozdział 7. Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób niepełnosprawnych.

1. Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta, Miejski Zarząd Ulic i Mostów, Komunikacyjny Związek Komunalny GOP oraz PKM Katowice Sp. z o.o. realizują następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) Organizacja i zarządzanie ruchem na drogach publicznych .

Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta w ramach realizacji zadań związanych z organizacją i zarządzaniem ruchem, uwzględnia w opracowywanych we własnym zakresie projektach organizacji ruchu oraz egzekwuje stosowanie przez projektantów, w zatwierdzanych projektach organizacji ruchu, następujące rozwiązania dla obsługi osób niepełnosprawnych :

- a) uwzględnianie na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną dodatkowych sygnałów dźwiękowych,
- b) dostosowywanie długości sygnałów w programach sygnalizacji świetlnej do prędkości poruszania się osób niepełnosprawnych,
- c) umiejscawianie znaków drogowych, urządzeń sterowania ruchem oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, w sposób nie powodujący ograniczeń skrajni ciągów pieszych,
- d) wyznaczanie wysepek dzielących jezdnie na przejściach dla pieszych, dostosowanych parametrami do poruszania się wózków inwalidzkich,
- e) stosowanie urządzeń dla segregacji ruchu pieszych i pojazdów : bariery, osłony, pasy zieleni, różnicowane ukształtowanie nawierzchni.

2) Projekty budowlane obiektów komunikacyjnych .

W ramach opiniowania projektów budowlanych zamierzeń komunikacyjnych wymaga się wdrażania następujących rozwiązań, ułatwiających poruszanie się osobom niepełnosprawnym:

- a) ograniczanie rozwiązań zmuszających pieszych uczestników ruchu do pokonywania różnic poziomów,
- b) stosowanie pochylni lub wind dla osób niepełnosprawnych,
- c) sygnalizowanie na chodnikach każdej zmiany warunków ruchu np. przed zejściem na jezdnię, poprzez obniżony krawężnik, powierzchnią w kontrastowym kolorze i fakturze łatwo wyczuwalnej butem lub laską osoby posługującej się nią,
- d) eksponowanie miejsc kolizyjnych na drogach np. przejść przez jezdnię, poprzez stosowanie różnicowanego sposobu oświetlenia,
- e) dobór odpowiedniej wysokości peronów na przystankach komunikacji publicznej,

3) Wyznaczanie bezpłatnych stanowisk postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych oraz ustalenie zerowej stawki opłat dla osób niepełnosprawnych posiadających kartę parkingową korzystających z płatnych miejsc parkingowych.

Zasady korzystania ze bezpłatnych stanowisk postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych oraz ustalenie zerowej stawki opłat dla osób niepełnosprawnych posiadających kartę parkingową korzystających z płatnych miejsc parkingowych reguluje uchwała Nr XIX/334/04 Rady Miasta Katowice z dnia 19 stycznia 2004r. zmieniona uchwałą Nr XII/197/11 Rady Miasta Katowice z dnia 27.07.2011 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania dla pojazdów samochodowych na drogach publicznych na obszarze miasta Katowice.

Zadanie to realizuje Miejski Zarząd Ulic i Mostów.

4) Wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.):

1. Osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami, o których mowa w art. 7 ust. 2.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do:

1) kierującego pojazdem przewożącego osobę o obniżonej sprawności ruchowej,

2) pracowników placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych pozostających pod opieką tych placówek.

3. Karta parkingowa powinna być umieszczona za przednią szybą pojazdu samochodowego w sposób umożliwiający jej odczytanie.

4.^[12] Kartę parkingową, za opłatą, wydaje Prezydent Miasta Katowice.

5.^[13] Kartę parkingową osobie, o której mowa w ust. 1, wydaje się na podstawie wydanego przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności:

1) orzeczenia o niepełnosprawności,

2) orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,

3) orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień
- wraz ze wskazaniem, o którym mowa w art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.^[14])

Karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych wydaje Wydział Polityki Społecznej.

Liczba wydanych kart parkingowych w latach 2002-2010 dla osób niepełnosprawnych to ok. 6 750 sztuk.

5) Komunikacja zbiorowa dofinansowywana z budżetu Miasta Katowice w zakresie:

- a) obsługi linii komunikacji miejskiej przez autobusy i tramwaje niskopodłogowe,
- b) prowadzenie i udzielanie informacji o kursach pojazdów niskopodłogowych w rozkładzie jazdy KZK GOP (dodatkowe oznaczenia do informacji przystankowej, aplikacje w informacji internetowej oraz informacja telefoniczna).

Planowanie dofinansowania do funkcjonowania komunikacji miejskiej na terenie Katowic i nadzór nad jej wykonaniem realizuje Wydział Rozwoju Miasta. Organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Komunikacyjny Związek Komunalny GOP.

W ramach organizowanej przez KZK GOP komunikacji zbiorowej realizowane są przez operatorów publicznego transportu zbiorowego kursy pojazdami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Kursy te oznaczone są w rozkładach jazdy KZK GOP. Przewozy na powyższych liniach realizowane są niskopodłogowymi autobusami. Pojazdy wyposażone są w system "przyłku" oraz rozkładaną pochylnię, pozwalającą na wygodne wsiadanie i wysiadanie osobom niepełnosprawnym. Natomiast na zmodernizowanych liniach tramwajowych przewozy odbywają się wagonami typu 116Nd, (nazwa handlowa "Citadis 100 Katowice", medialnie przyjęta nazwa "Karlik"), z niską podłogą, bez stopni przy drzwiach wejściowych, wyposażonymi w deskę oporową, z zamontowanymi stanowiskami do mocowania wózków inwalidzkich.

Integralną częścią programu odbudowy taboru są działania służące poprawie warunków korzystania z autobusów transportu zbiorowego przez osoby niepełnosprawne. Dotyczy to nie tylko osób niepełnosprawnych ruchowo, ale także głuchych, niewidomych i niedowidzących. Kupowane przez PKM autobusy są niskopodłogowe, wyposażone w urządzenia tzw. „przyłku” oraz platformy umożliwiające wjazd do autobusu osobom niepełnosprawnym na wózkach inwalidzkich.

Równolegle autobusy wyposażone są w tablice świetlne, które są lepiej widoczne dla pasażerów stojących na przystanku oraz na bieżąco informują jadących pasażerów o przebiegu danej linii.

Informacja telefoniczna o rozkładzie jazdy przez bezpłatną infolinię KZKGOP to: 800-16-30-30.

Ponadto, w roku 2012 KZK GOP planuje rozpoczęcie realizacji projektu Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej na wybranych przystankach komunikacyjnych oraz projektu Śląskiej Karty Usług Publicznych. Przewidziane do zastosowania urządzenia posiadać będą rozwiązania dedykowane osobom z niepełnosprawnościami.

6) Zarządzanie drogami publicznymi.

Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach przy prowadzonych remontach kapitałnych uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, przystosowując ciągi piesze dla wygody i bezpieczeństwa w/w osób. Również na ulicach miasta w ramach prowadzonych robót utrzymania bieżącego likwidowane są bariery architektoniczne poprzez np. likwidację wysokich krawężników na przejściach dla pieszych, wbudowywanie sygnałów akustycznych na istniejących skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną, stosowanie kształtek integracyjnych na dojściach do przejść przez jezdnię oraz wykonanie barier ochronnych w miejscach szczególnie niebezpiecznych.

Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach przy prowadzonych pracach remontowych uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, przystosowując ciągi piesze dla wygody i bezpieczeństwa w/w osób. W ramach remontów przebudowywane będą przejścia dla pieszych na integracyjne, montowane będą także sygnalizatory akustyczne na nowoprojektowanych oraz funkcjonujących już w terenie sygnalizacjach świetlnych.

2. Transport specjalny dla osób niepełnosprawnych.

Miasto Katowice wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych realizuje usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych dofinansowane ze środków miasta.

Transport adresowany jest dla osób niepełnosprawnych ruchowo z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną stopniem niepełnosprawności oraz osób niewidomych i niedowidzących z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z kodu „O”.

Dodatkowo oprócz komunikacji zbiorowej, osoby niepełnosprawne mogą korzystać również z transportu specjalnego, organizowanego przez większość placówek, ośrodków specjalistycznych prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Mikrobusy do przewozu osób niepełnosprawnych posiadają Domy Pomocy Społecznej „ZACISZE” i „PRZYSTAŃ”., Warsztat Terapii Zajęciowej Śląskiego Stowarzyszenia Ad Vitam Dignam, Warsztat Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,, Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka, Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy im Marii Trzcńskiej – Fajfrowskiej, Ośrodek Rehabilitacyjno – Rewalidacyjny Śląskiego Stowarzyszenia Edukacji, Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych AKCENT, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gliwickiej 74 i Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SPES.

Powyższymi mikrobusami osoby niepełnosprawne dowożone są na zajęcia do placówek oraz z powrotem do domu.

Rozdział 8. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej.

Sukcesywnie następuje likwidacja barier architektonicznych w budynkach Urzędu Miasta Katowice, w których sprawy załatwiają mieszkańcy Katowic. Ponadto stopniowo następuje likwidowanie barier architektonicznych w budynkach zajmowanych przez jednostki organizacyjne miasta, świadczące usługi na rzecz ludności: w zakładach opieki zdrowotnej, placówkach edukacyjnych, jednostkach pomocy społecznej, miejskich instytucjach kultury, obiektach sportowych, administracjach budynków mieszkalnych.

Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób niepełnosprawnych sukcesywnie kontroluje pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku oraz słuchu. Z wizyt Pełnomocnik sporządza protokoły, a wnioski są przekazywane dyrektorom jednostek.

Rozdział 9. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym.

Miejskie instytucje kultury organizują i finansują różnego rodzaju imprezy dla osób niepełnosprawnych.

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice dofinansowuje różne festyny, festiwale, organizowane przez organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

Znaczna część obiektów zajmowanych przez miejskie instytucje kultury całkowicie lub częściowo jest przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Rozdział 10. Zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym.

1. Na terenie Katowic funkcjonują: 2 domy pomocy społecznej, 1 Rodzinny Dom Pomocy, 9 dziennych domów pomocy społecznej, 3 mieszkanie chronione: dla osób starszych, dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych oraz dla osób z upośledzeniem umysłowym, 5 klubów

seniora, 2 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze, 1 zakład opieki zdrowotnej.

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania podopiecznych świadczone są przez firmy, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł stosowne umowy na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

2. Praca socjalna.

W związku z prowadzoną pracą socjalną mającą na celu aktywizację środowiska na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, zawierane są umowy z wolontariuszami oraz umowy i porozumienia na świadczenie pomocy usługowej przez członków rodziny a także realizowane są usługi w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej:

3. Wolontariat.

Wolontariat jest nieodpłatną formą pomocy opartą na dobrowolnym działaniu, umożliwiającą udzielenie pomocy i wsparcia osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym. Usługi wolontariatu realizowane są bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia. Program wolontariatu realizowany jest od 1998 r. Celem programu są: budowanie i utrzymywanie więzi społecznych i kontaktów międzyludzkich, oraz aktywizacja środowiska lokalnego, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych, co umożliwia im szerszy udział w życiu swojej społeczności.

4. Pomoc w formie usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze są formą pomocy skierowaną do osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego, pielęgnacji. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Realizowane są na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przez agencje opiekuńcze, stowarzyszenia, z którymi zostały zawarte stosowne umowy.

5. Dienne domy pomocy społecznej.

Dienne domy pomocy społecznej są lokalnymi ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych, które z powodu wieku, niepełnosprawności, choroby lub z innych przyczyn wymagają pomocy osób drugich, a są jej pozbawione. Zapewniają pensjonariuszom zaspokojenie potrzeb bytowych, podstawowe świadczenia opiekuńcze, terapię zajęciową, pomoc psychologiczną, umożliwiają realizację potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych, towarzyskich.

Prowadzone są na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w oparciu o umowy zawarte z agencją opiekuńczą, stowarzyszeniem lub Caritasem.

1) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 1, Katowice ul. Czecha 2.

Do 31.08.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 01.09.2002 r. prowadzony przez Agencję Opiekuńczo – Medyczną i Handlową A. Szopa z siedzibą w Katowicach, ul. Okrzei 6/16.

Posiada 50 miejsc w formie pobytu, 20 posiłków na wynos.

2) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 2, Katowice ul. Głogowska 23.
Do 10.03.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 11.03.2002 r. prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z siedzibą w Katowicach, ul. Oblatów 24.
Posiada w formie pobytu 50 miejsc, 30 posiłków na wynos.

3) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 3, Katowice ul. Tysiąclecia 45.
Do 10.03.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 11.03.2002 r. prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z siedzibą w Katowicach, ul. Oblatów 24.
Posiada w formie pobytu 37 miejsc, 21 posiłków na wynos.

4) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 4, Katowice ul. Wiślana 9.
Do 31.08.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 01.09.2002 r. prowadzony przez Agencję Opiekuńczo – Medyczną i Handlową A. Szopa z siedzibą w Katowicach, ul. Okrzei 6/16.
Posiada w formie pobytu 45 miejsc, 30 posiłków na wynos.

5) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 5, Katowice ul. Świdnicka 35.
Do 10.03.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 11.03.2002 r. prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z siedzibą w Katowicach, ul. Oblatów 24.
Posiada w formie pobytu 45 miejsc, 30 posiłków na wynos.

6) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 6, Katowice ul. Oblatów 24.
Do 10.03.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 11.03.2002 r. prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z siedzibą w Katowicach, ul. Oblatów 24.
Posiada w formie pobytu 98 miejsc, 65 posiłków na wynos.

7) Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 7, Katowice ul. Gliwicka 74.
Do 10.03.2002 r. jednostka organizacyjna MOPS, od 11.03.2002 r. prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z siedzibą w Katowicach, ul. Oblatów 24.
Posiada w formie pobytu 41 miejsc, 26 posiłków na wynos.

8) Dzienny Dom Pobytu, Katowice ul. Brata Alberta 4.
Prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka z siedzibą w Katowicach przy ul. Dębowej 23.
Posiada w formie pobytu 36 miejsc, 20 posiłków na wynos.

9) Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Katowice ul. Dębowa 23.
Prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka z siedzibą w Katowicach przy ul. Dębowej 23.
Posiada w formie pobytu 25 miejsc, 20 posiłków na wynos.

6. Kluby seniora:

Zadaniem klubów seniora jest integracja i aktywizacja środowiska lokalnego oraz przeciwdziałanie poczuciu alienacji, poprzez organizowanie cyklicznych spotkań integracyjnych, zaspokajanie potrzeb kulturalno – społecznych i rekreacyjnych.

- 1) Klub Seniora, Katowice, ul. Głogowska 23.
Prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z siedzibą w Katowicach, ul. Oblatów 24.
- 2) Klub Seniora, Katowice ul. Czecha 2.
Prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Katowicach przy ul. Kozielskiej 4a.
- 3) Klub Seniora, Katowice ul. Grażyńskiego 5.
Prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Katowicach przy ul. Kozielskiej 4a.
- 4) Klub Seniora, Katowice ul. Hetmańska 1.
Prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Katowicach przy ul. Kozielskiej 4a.
- 5) Klub Seniora, Katowice ul. Panewnicka 75.
Prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Katowicach przy ul. Kozielskiej 4a.

7. Mieszkanie chronione dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Zadaniem Mieszkania Chronionego jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia w środowisku i umożliwienie samodzielnego życia osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez dom pomocy społecznej, a usługi w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, trudne do realizacji. Na terenie Katowic działają 3 mieszkania chronione.

Mieszkanie Chronione dla osób starszych mieści się w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Przeznaczone jest dla 8 kobiet.

Mieszkanie Chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych mieści się w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Przeznaczone jest dla 6 osób.

Mieszkanie Chronione dla osób z upośledzeniem umysłowym mieści się w Katowicach przy ul. Gliwickiej 74. Przeznaczone jest dla 7 osób. W ramach 7 miejsc 2 miejsca mają charakter interwencyjny.

8. Domy pomocy społecznej:

Dom pomocy społecznej przeznaczony jest dla osób, u których pomoc rodziny i/lub gminy w formie usług jest niewystarczająca i które ze względu na stan zdrowia wymagają całodobowej

opieki. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby.

1) Dom Pomocy Społecznej „Przystań”, Katowice ul. ks. Bpa Adamskiego 22;
Przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych. Posiada 88 miejsc.

2) Dom Pomocy Społecznej, Katowice ul. Traktorzystów 42;
Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Posiada 98 miejsc.

Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy, są to domy świadczące całodobowe usługi przeznaczone dla osób, które z powodu wieku wymagają pomocy innych osób. Od sierpnia 2008 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zawarł umowę na prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy poszerzając ofertę pomocową dla osób starszych. Dom ten przeznaczony jest dla 8 osób.

W ramach swojej działalności rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze m.in. zapewniające udzielenie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, opiekę higieniczną, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

9. Zakłady opiekuńcze i pielęgnacyjne.

Zakład opiekuńczo – leczniczy jest zakładem stacjonarnym udzielającym całodobowych świadczeń zdrowotnych, obejmujących swoim zakresem pielęgnację i rehabilitację osób nie wymagających hospitalizacji, które jednak ze względu na stopień niepełnosprawności i brak możliwości samodzielnego funkcjonowania, wymagają umieszczenia w placówce całodobowej.

Zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy jest zakładem stacjonarnym o charakterze okresowym, udzielającym całodobowych świadczeń zdrowotnych, które obejmują swoim zakresem pielęgnację, opiekę i rehabilitację osób nie wymagających hospitalizacji, oraz zapewnia im kontynuację leczenia i rekonwalescencję w celu powrotu do środowiska zamieszkania.

1) Zakład Opiekuńczo – Leczniczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi Katowice ul. Gliwicka 78.
Przeznaczony dla kobiet przewlekle chorych, pobyt o charakterze stałym, posiada 71 miejsc.

2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Epione” Spółka Jawna Zakład Opieki Długoterminowej, Katowice-Szopienice ul. Szopienickiej 10, w ramach którego działa Zakład Opiekuńczo – Leczniczy dla osób przewlekle chorych (pobyt na czas określony lub pobyt bezterminowy) oraz Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy (pobyt na czas określony) – łącznie w strukturach ZOD funkcjonuje 113 łóżek.

3) Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy Szpitala Miejskiego Murcki, Katowice ul. Sokołowskiego 2.

Pobyt o charakterze czasowym, pobyt na 3 miesiące z możliwością przedłużenia o kolejne 3 miesiące, posiada 25 miejsc.

4) Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy „Karolinka”, Katowice ul. Barlickiego 5.

Pobyt o charakterze stałym, przeznaczony dla osób starych, posiada 20 miejsc (8 pełnopłatnych, 12 dofinansowywanych przez NFZ).

5) Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Caritas, Katowice, ul. Czempieła 1.

Pobyt o charakterze okresowym, przeznaczony dla osób starych, dofinansowany z NFZ.

Rozdział 11. System powiadamiania ratunkowego dla osób niepełnosprawnych.

System kierowany jest do grupy osób niepełnosprawnych, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenia o zagrożeniu i przekazać podstawowe informacje przez telefon, niezbędne do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia.

Miejski System Powiadamiania Ratunkowego wymaga od uczestnika posiadania telefonu komórkowego lub stacjonarnego z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia wystarczy naciśnięcie przycisku, a dyspozytor w Miejskim Centrum Pomocy Ratownictwa uzyska informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej.

Rozdział 12. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w sporcie i turystyce.

1. Osoby niepełnosprawne uczestniczą w masowych imprezach sportowych współorganizowanych przez Miasto Katowice.

Różne imprezy sportowe, turystyczne, rekreacyjne w rodzaju pikników, wycieczek, zawodów sportowych organizowane są także przez stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

2. Obiekty sportowe przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym:

- Hala Widowiskowo-Sportowa "Spodek" - al. Korfantego 35
- Lodowisko "Jantor" - ul. Nałkowskiej 11
- Ośrodek Sportowy "Szopienice" - ul 11 listopada 16
- Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy "Rolna" - ul. Nasypowa 65
- Ośrodek Sportowy "Słowian" - ul. 1 Maja 99
- Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy "Zadole" - ul. Wczasowa 8
- Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy "Bugła" - ul. Żeliwna 26d
- Hala Sportowa "Józefowska" - ul. Józefowska 40
- Kemping nr 215 - ul. Murckowska 6
- Boisko piłkarskie "Rapid" - ul. Grażyńskiego 51
- Boisko piłkarskie przy ul. Boya-Żeleńskiego 96c
- Ośrodek Sportowy "Podlesianka" - ul. Sołtysia 25
- Ośrodek Sportowy "Hetman" - ul. Siwka 2
- Stadion Miejski przy ul. Bukowej 1

- Ośrodek Sportowy "Kolejarz" - ul. Alfreda 1
- Wielofunkcyjne Boisko Sportowe przy al. Księżnej Jadwigi Śląskiej (Os. 1000-lecia)
- Wielofunkcyjne Boisko Sportowe przy ul Grabskiego
- Wielofunkcyjne Boisko Sportowe przy ul Kijowskiej

Dodatkowo w zarządzie MDK Załęże przy ul Gliwickiej 214 znajduje się boisko Orlik 2012

3. W każdym roku istnieje możliwość współfinansowania organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych .

Rozdział 13. Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych finansowane ze środków zewnętrznych.

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!” jest częścią projektu systemowego - „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jest to program adresowany do niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, ich otoczenia oraz pozostałych osób zainteresowanych tematyką niepełnosprawności. Celami Programu są: poprawa jakości życia i integracja społeczna osób niepełnosprawnych zamieszkujących Katowice, a także zwrócenie uwagi ogółu mieszkańców Katowic na problemy, z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne. W 2011r. na ofertę Programu składały się następujące instrumenty aktywnej integracji: asystent osoby niepełnosprawnej, klub samopomocowy dla osób niepełnosprawnych, doradztwo w ramach szeroko pojętej animacji lokalnej oraz organizacja zajęć rekreacyjnych i rehabilitacyjnych.

Na przełomie 2010/2011 roku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował projekt „Równe szanse – program reintegracji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi”, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym projektu była reintegracja zawodowa i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi. 28 osób spośród uczestników projektu to osoby niepełnosprawne, dla których każda aktywność zawodowa i społeczna to szansa na poprawę kondycji zdrowotnej i emocjonalnej. Z tego względu, w ramach projektu, zrealizowano szereg działań, które stanowią koncepcję komplementarnych i interdyscyplinarnych oddziaływań i form wsparcia.

DZIAŁ 3. PROJEKTY DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH w latach 2012-2016.

PROJEKT 1. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE, W TYM INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. **Założenie:** osoby niepełnosprawne i ich rodziny powinny mieć zapewniony dostęp do pełnej informacji o obowiązujących rozwiązaniach prawnych i wynikających z nich uprawnieniach, istniejących możliwościach zaspakajania różnorodnych potrzeb, funkcjonujących systemach wsparcia i możliwościach uzyskania różnych form pomocy ze strony instytucji jak i organizacji pozarządowych. Osoby niepełnosprawne i ich rodziny powinny mieć również możliwość skorzystania z profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych pojawiających się w związku z niepełnosprawnością.

2. **Cel:** ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom poprzez udostępnienie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach oraz informacji dotyczących istotnych spraw związanych z funkcjonowaniem społecznym w mieście Katowice.

Ograniczenie skutków sytuacji kryzysowych wynikających z niepełnosprawności.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie dostępności do informacji z zakresu poradnictwa specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych oraz do informacji o instytucjach pomocowych w mieście, obiektach pozbawionych barier architektonicznych.

4. Zadania do realizacji w latach 2012 - 2016, realizatorzy:

1) realizacja sieci specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych i organizacjami pozarządowymi,
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

2) okresowe powtarzanie akcji informacyjnych poprzez rozwieszenie plakatów, udostępnianie ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji i organizacji prowadzących poradnictwo i interwencję kryzysową w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby niepełnosprawne (Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe).

Realizator – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

3) kontynuacja realizacji informatora dla osób niepełnosprawnych w formie elektronicznej wraz z udostępnieniem danych z zakresu opisu obiektów użyteczności publicznej oraz restauracji, obiektów handlowych, sakralnych pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych, opisu przykładowych tras wycieczkowych dostępnych dla osób niepełnosprawnych oraz poradnictwa specjalistycznego.

Realizatorzy:

- Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

4) realizacja projektu społecznego „Miejska Dżungla” mającego na celu przybliżenie problemów osób niepełnosprawnych, złamanie barier mentalnych w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi, zwrócenie uwagi na bariery architektoniczne przeszkadzające osobom niepełnosprawnym uczestniczyć w życiu społecznym, przeciwdziałanie zajmowaniu miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych przez osoby nieuprawnione.

Realizator:

- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Policją, Strażą Miejską w Katowicach, ZHP oraz organizacjami pozarządowymi.

5. Koordynator projektu: Wydział Polityki Społecznej

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba osób, które w danym okresie skorzystały z poradnictwa specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba jednostek świadczących poradnictwo,
- 3) liczba jednostek świadczących interwencję kryzysową,
- 4) liczba osób, które gościły na danej stronie internetowej,
- 5) liczba obiektów/tras umieszczonych w informatorze dla osób niepełnosprawnych.

PROJEKT 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0-6 lat ¹⁾)

1. **Założenie:** każde dziecko niepełnosprawne ma prawo do wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną. Każde dziecko niepełnosprawne ma prawo do odpowiedniej stymulacji rozwoju od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do chwili podjęcia nauki w szkole, w celu zapobiegania ewentualnym przyszłym niepowodzeniom w nauce.

2. **Cel:** Ograniczenie skutków niepełnosprawności wśród dzieci w wieku od 0-6 lat, poprzez stworzenie możliwości uzyskania jak najwcześniejszej, kompleksowej i wielospecjalistycznej diagnozy w placówkach do tego przygotowanych. Objęcie dzieci specjalistycznymi programami terapeutycznymi oraz przygotowanie rodziców lub opiekunów do udziału w rehabilitacji swoich dzieci. Pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Dostęp rodziców/prawnych opiekunów jak najwcześniejszego dostępu do informacji na temat możliwości zdiagnozowania, opieki zdrowotnej i rehabilitacji swoich dzieci.

Objęcie jak największej liczby dzieci niepełnosprawnych od 0-6 lat wymagających takiej pomocy, usługami z zakresu wczesnej interwencji.

Objęcie jak największej liczby dzieci niepełnosprawnych pomocą specjalistyczną do chwili podjęcia przez nie nauki w szkole.

4. Zadania do realizacji w latach 2012 – 2016, realizatorzy :

Wielospecjalistyczne i kompleksowe działania wczesnego wspomaganie rozwoju warunkiem optymalnego rozwoju psychofizycznego i społecznego dziecka niepełnosprawnego. Celem tego zadania będzie objęcie jak największej liczby dzieci w wieku od 0-6 lat – niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością, specjalistycznymi programami terapii i rewalidacji oraz przygotowanie rodziców do udziału w rewalidacji, rehabilitacji i edukacji swoich dzieci.

Zadania:

1) wczesne wspomaganie rozwoju dzieci realizowane najbliżej ich miejsca zamieszkania, tj. w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, oraz w Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzonej przez miasto Katowice.

Realizatorzy:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi,
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.

2) objęcie wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkoli pomocą psychologiczno-pedagogiczną

3) systematyczne uzupełnianie bazy dydaktycznej w sprzęt i pomoce do zajęć specjalistycznych z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju i pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tj. w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, oraz w Specjalistycznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Realizatorzy:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi,
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.

4) dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych dodatkową formą wspierania przez miasto wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci – dotacje udzielane przez miasto Katowice (za pośrednictwem WE) na podstawie art. 90 ustawy o systemie oświaty.

Realizatorzy:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- Oświatowe Jednostki Niepubliczne

5) współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- ośrodki rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży.

6) kompleksowa rehabilitacja i rewalidacja dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością z terenu miasta Katowice realizowana we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Realizatorzy:

- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice,
- organizacje pozarządowe.

5. Koordynator projektu: Wydział Edukacji Urzędu Miasta w Katowicach, w zakresie współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach i Wydział Polityki Społecznej w zakresie realizacji zadań organizacji pozarządowych.

6. Ocena efektywności:

1. liczba dzieci realizujących wczesne wspomaganie rozwoju,
2. liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
3. stopień wykorzystania funduszy na zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji wczesnego wspomagania rozwoju dzieci,
4. liczba ośrodków świadczących pomoc z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju,
5. liczba dzieci do 1 roku życia zgłoszonych do punktów wczesnego wspomagania rozwoju,
6. liczba dzieci w wieku od 0 do 6 lat objętych rehabilitacją w ośrodkach.

¹W tym dzieci odroczone od realizacji obowiązku szkolnego.

PROJEKT 3. EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

1. **Założenie:** każde dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ma prawo do nauki w szkołach wspólnie ze swymi rówieśnikami w szkołach ogólnodostępnych lub szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub nauczania indywidualnego.

2. **Cel:** stworzenie dzieciom i młodzieży posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego możliwości kształcenia na równi z pełnosprawnymi rówieśnikami na wszystkich poziomach nauczania. Zapewnienie możliwości nauki i rozwoju w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Ułatwienie dzieciom z niepełnosprawnością ruchową dostępu do edukacji.

Zwiększenie liczby nauczycieli posiadających kwalifikacje do pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

4. Zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy:

a) Pełny udział w życiu codziennym, społecznym, nauce i zabawie warunkiem prawidłowej integracji oraz prawem każdego niepełnosprawnego dziecka. Celem tego zadania będzie nauka dzieci niepełnosprawnych dostosowana do ich indywidualnych potrzeb, zarówno w szkołach ogólnodostępnych oraz w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, jak również korzystanie ze szkolnictwa specjalnego lub nauczania indywidualnego, życie dzieci niepełnosprawnych w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych.

Zadania:

1) zapewnianie realizacji zajęć rewalidacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach ogólnodostępnych i ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, najbliższych dzieciom.

Realizator:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- szkoły ogólnodostępne,
- szkoły ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi.

2) dofinansowywanie likwidacji barier funkcjonalnych/architektonicznych w placówkach przedszkolnych i szkolnych,

3) dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice.

Realizator:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice.

5. **Koordynator projektu:** Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice.

6. **Ocena efektywności:**

- 1) liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczących się w systemie ogólnodostępnym i integracyjnym,
- 2) liczba dzieci uczących się w szkołach specjalnych,
- 3) liczba dzieci uczących się na nauczaniu indywidualnym,
- 4) liczba szkół pozbawionych barier architektonicznych.

PROJEKT 4. REHABILITACJA SPOŁECZNA I LECZNICZA DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU SZKOLNYM ORAZ DOROSŁYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do korzystania z dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną, z dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

2. **Cel:** wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych przez te osoby.

3. **Stan planowany do osiągnięcia.**

Zwiększenie oferty usług z zakresu rehabilitacji społecznej dla osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym, zaburzeniami psychicznymi, ze schorzeniami narządu ruchu, dla osób niewidomych oraz dla osób głuchych i głuchoniemych.

4. **Zadania do realizacji w latach 2012 -2016, realizatorzy:**

1) kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie prowadzonej działalności w sferze zadań publicznych oraz środowiskowymi domami samopomocy w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług (Dział 2, Rozdział 4).

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z podmiotami prowadzącymi poszczególne placówki.

2) kontynuowanie wspierania, w formie dotacji lub zakupu usług, przez miasto Katowice usług z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe i fundacje w prowadzonych przez nie specjalistycznych ośrodkach lub realizowanych w ramach działalności statutowej (Dział 2, Rozdział 4).

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

5. Koordynator projektu: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym, zaburzeniami psychicznymi, schorzeniami narządu ruchu, głuchych i głuchoniemych korzystających z pomocy specjalistycznych placówek prowadzonych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie prowadzonej działalności w sferze zadań publicznych.

PROJEKT 5. WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PROCESIE REHABILITACJI W FORMIE DOFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW PFRON DO RÓŻNYCH ŚWIADCZEŃ

1. Założenie: osoba niepełnosprawna ma prawo do dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym oraz dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny.

2. Cel: ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby niepełnosprawne, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości różnego rodzaju barier.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Dotarcie z informacjami na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do środowisk osób niepełnosprawnych, które z takiej pomocy dotąd nie korzystały.

Zwiększenie zainteresowania niepełnosprawnych mieszkańców Katowic możliwością uzyskania dofinansowania na różne cele w ramach programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zwiększenie zainteresowania podmiotów możliwością uzyskania dofinansowania do organizowanych imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych dla osób niepełnosprawnych.

4. Zadania do realizacji w latach 2012 -2016, realizatorzy:

- 1) sukcesywne powtarzanie akcji informacyjnych w mediach, wśród organizacji pozarządowych, w środowiskach przez pracowników socjalnych, na temat warunków i możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach powyższych zadań lub aktualnie realizowanych programów. Pomoc osobom niepełnosprawnym przy sporządzaniu wniosków i zgromadzeniu odpowiedniej dokumentacji.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

- 2) kontynuowanie udzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń, w ramach zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dział 2, Rozdział 5).

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

5. Koordynator projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 2) liczba osób niepełnosprawnych, które po raz pierwszy skorzystały z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) liczba niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy uzyskali pomoc w ramach realizowanych programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 4) liczba osób niepełnosprawnych, które brały udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych bądź rekreacyjnych dofinansowanych ze środków PFRON do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji,
- 5) liczba osób niepełnosprawnych, którym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscu ich zamieszkania w ramach środków PFRON,
- 6) liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach barier w komunikowaniu się,
- 7) liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidacji barier technicznych,
- 8) liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- 9) liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych.

PROJEKT 6. DOSTOSOWANIE MIESZKAŃ DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym do godnego zamieszkiwania w lokalu odpowiadającym jej ograniczonym możliwościom.

2. **Cel:** ułatwienie osobom niepełnosprawnym w miarę swobodnego funkcjonowania w ich mieszkaniach oraz umożliwienie samodzielnego opuszczania mieszkań poprzez likwidację barier architektonicznych i technicznych w miejscu zamieszkania.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Doprowadzenie do likwidacji barier architektonicznych i technicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych, w pierwszej kolejności w mieszkaniach osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz poprawa ich warunków mieszkaniowych.

4. Zadania do realizacji w latach 2012 -2016, realizatorzy :

- 1) stworzenie osobom niepełnosprawnym, z poważnymi dysfunkcjami narządu ruchu, możliwości zamiany zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier lub na mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności w ramach zamiany z miastem - wg zgłaszanych potrzeb.

Realizator: Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice.

2) przystosowanie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych – wg zgłaszanych potrzeb.

Realizator : Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, Katowickie TBS Sp. z o.o. w ramach zawieranych Porozumień z Miastem.

3) przyznawanie dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Udzielanie w ramach pracy socjalnej, pomocy formalno - prawnej, organizacyjnej dotyczącej sporządzenia projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę niepełnosprawną, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymaga.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z administratorami lokali.

4) budownictwo mieszkaniowe-komunalne.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. **Koordynator projektu:** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1) liczba osób niepełnosprawnych wymagających dostosowania mieszkań do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, w tym liczba osób na wózkach inwalidzkich,

2) liczba dokonanych zamian dotychczas zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier architektonicznych lub mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności, w tym liczba zamian dotyczących osób na wózkach inwalidzkich,

3) liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w tym liczba osób na wózkach inwalidzkich,

4) liczba lokali przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych przez Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach,

5) liczba osób korzystających z pomocy instytucjonalnej i pomocy świadczonej w środowisku, w tym domów pomocy społecznej.

PROJEKT 7. DOSTOSOWANIE KOMUNIKACJI I TRANSPORTU ZBIOROWEGO DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym do swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu zbiorowego lub specjalnego.

2. **Cel:** umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego lub z niewielką pomocą przemieszczania się po mieście, poprzez dostosowanie infrastruktury komunikacji publicznej do potrzeb tych osób.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Kontynuowanie działań mających na celu:

1) dostosowanie do możliwości osób niepełnosprawnych organizacji ruchu na drogach publicznych Miasta Katowice:

- a) stosowanie na przejściach dla pieszych sygnalizacji dźwiękowej łącznie ze świetlną,
- b) dostosowanie czasu trwania zielonego światła na przejściu dla pieszych do prędkości poruszania się m.in. osób niepełnosprawnych,
- c) budowa wysepek dzielących jezdnie, znajdujących się na przejściach dla pieszych, dostosowanych parametrami do wózków inwalidzkich,
- d) umieszczanie znaków drogowych, urządzeń sterowania ruchem oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, w sposób nie powodujący ograniczenia skrajni ruchu pieszego,
- e) stosowanie urządzeń do segregacji ruchu pieszych i pojazdów: bariery, osłony, pasy zieleni, zróżnicowanie ukształtowania powierzchni.

2) likwidację barier urbanistycznych w ciągach komunikacyjnych miasta:

- a) stosowanie obniżonych krawężników, powierzchni w kontrastowym kolorze i fakturze łatwo wyczuwalnej butem lub laską osoby posługującej się nią, w celu sygnalizacji każdej zmiany warunków ruchu,
- b) ograniczanie rozwiązań zmuszających pieszych do pokonywania różnic poziomów,
- c) stosowanie pochylni lub wind dla osób niepełnosprawnych,
- d) odpowiedni dobór rodzajów nawierzchni i szerokości ciągów pieszych,
- e) eksponowanie miejsc kolizyjnych na drogach, np. przejść przez jezdnię, poprzez stosowanie zróżnicowanego sposobu oświetlania,
- f) zwiększenie możliwości bezpłatnego parkowania pojazdów przewożących osoby niepełnosprawne w strefie płatnego parkowania oraz wyznaczanie stanowisk postojowych rezerwowanych dla pojazdów osób niepełnosprawnych na obszarze miasta Katowice,
- g) zwiększenie liczby pojazdów komunikacji zbiorowej przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- h) dobór odpowiedniej wysokości peronów na przystankach komunikacji publicznej,
- i) wprowadzanie do rozkładu jazdy KZK GOP informacji o kursach wykonywanych taborem niskopodłogowym w formie: dodatkowych oznaczeń do informacji przystankowej, oddzielnych aplikacji na stronach internetowych Związku oraz informacji przez bezpłatną infolinię KZK GOP (nr. tel. 800 16 30 30).

3) realizacja systemu miejskiego transportu specjalnego dla osób niepełnosprawnych „drzwi - drzwi”.

4. Zadania do realizacji w latach 2012 -2016 , realizatorzy:

1) kontynuowanie działań mających na celu likwidację barier urbanistycznych w ciągach komunikacyjnych miasta, w tym przebudowa istniejących przejść dla pieszych na przejścia integracyjne w ramach prowadzonych prac remontowych poszczególnych ulic.

Realizator: Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach.

2) korzystanie z bezpłatnych stanowisk postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych oraz ustalenie zerowej stawki opłat dla osób niepełnosprawnych posiadających kartę parkingową korzystających z płatnych miejsc parkingowych, (zgodnie z zapisami uchwały Nr XIX/334/04 Rady Miasta Katowice z dnia 19 stycznia 2004r. zmienionej uchwałą Nr XII/197/11 Rady Miasta Katowice z dnia 27.07.2011r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania dla pojazdów samochodowych na drogach publicznych na obszarze miasta Katowice).

Realizator: Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach.

3) wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

4) zwiększenie ilości taboru niskopodłogowego wyposażonego w platformy dla wózków inwalidzkich oraz tzw. „układy przykłęku”, przy jednoczesnym wycofywaniu pojazdów posiadających stopnie w drzwiach wejściowych.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

5) prowadzenie i udzielanie informacji o kursach pojazdów niskopodłogowych w rozkładzie jazdy KZK GOP (infolinia: 800 16 30 30 oraz aplikacje informacji internetowej).

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

6) uruchomienie w kolejnych pojazdach transportu zbiorowego Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej, polegającego na wizyjnym oraz fonicznym zapowiadaniu przystanków, ułatwiającego lokalizację w terenie przede wszystkim osobom niewidomym oraz niedowidzącym.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

7) wprowadzenie na kolejnych przystankach systemu informacji dla transportu miejskiego, dostosowanego do potrzeb osób słabo widzących. Dzięki zastosowaniu czcionki typu „FF Info”, system informacji przystankowej charakteryzuje się wyższą czytelnością.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

8) kontynuowanie kampanii społecznych, ukierunkowanych na uwrażliwienie pasażerów komunikacji miejskiej na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

9) kontynuowane działań mających na celu odbudowę taboru i poprawę warunków korzystania z autobusów transportu zbiorowego przez osoby niepełnosprawne. Spółka PKM Katowice zamierza zakupić 15 sztuk nowych autobusów niskopodłogowych w 2012r.

Realizator: Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice sp. z o.o.

10) kontynuowanie „Programu wyrównywania różnic między regionami” w obszarze D – likwidacji barier transportowych, jeżeli miasto Katowice spełniać będzie warunki brzegowe programu, ustalane corocznie przez Zarząd PFRON.

Realizator: zgodnie z zaakceptowanymi przez PFRON wnioskami.

11) realizacja miejskiego transportu specjalnego dla osób niepełnosprawnych „drzwi - drzwi”.

Realizator:

- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice,
- Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych.

12) przeprowadzenie akcji edukacyjno – profilaktycznej w celu obrony praw osób niepełnosprawnych w zakresie miejsc do parkowania w ramach projektu społecznego „Miejska Dżungla”.

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Policją i Strażą Miejską w Katowicach oraz organizacjami pozarządowymi.

13) układ komunikacyjny dla terenu budowy Nowego Muzeum Śląskiego, Międzynarodowego Centrum Kongresowego i siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

14) przebudowa strefy śródmiejskiej miasta Katowice:

Etap II – strefa Rondo-Rynek,

Etap III – przebudowa układu drogowego w rejonie Placu Szewczyka.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

15) układ komunikacyjny w rejonie ul. Książęcej, Piotrowickiej i Hadyny w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

16) modernizacja infrastruktury tramwajowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

17) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Tunelowej.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

18) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe na osiedlu Szarych Szeregów/Boya-Żeleńskiego, Zawilców, Szałwiowej.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

19) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe przy ulicach R. Zwoźniakowej i E. Makuli.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

20) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Korczaka.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

22) połączenie drogowe ul. Marcinkowskiego z ul. 1 Maja.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

23) budowa drogi i infrastruktury technicznej w rejonie kąpieliska Bugla w Katowicach.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

24) budowa drogi łączącej ul. Armii Krajowej z ul. Pijarską.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

25) budowa układu drogowego w rejonie ul. Ceglanej i ul. Kościuszki.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. Koordynator projektu: Wydział Działalności Gospodarczej i Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, w zakresie transportu specjalnego – Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba wyznaczonych miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba autobusów i tramwajów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- 3) liczba pojazdów specjalnych do przewozu osób niepełnosprawnych, użytkowanych przez specjalistyczne placówki, organizacje pozarządowe, firmy taksówkowe,
- 4) liczba przejść dla pieszych posiadających oprócz sygnalizacji świetlnej zainstalowane sygnalizatory akustyczne,
- 5) liczba obiektów komunikacyjnych, na których wykonano w danym okresie udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, rodzaj udogodnień,
- 6) liczba zawartych umów dotyczących zakupu środków transportu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”; liczba osób niepełnosprawnych korzystających w danym roku z przewozów nowo zakupionymi środkami transportu.
- 7) liczba przewozów osób niepełnosprawnych wykonanych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

PROJEKT 8. LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, URBANISTYCZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ W OBIEKTACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej.

2. **Cel:** umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego załatwiania spraw w urzędach, umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Sukcesywna likwidacja barier architektonicznych w budynkach Urzędu Miasta Katowice, w których sprawy załatwiają mieszkańcy Katowic oraz w budynkach zajmowanych przez jednostki organizacyjne miasta, świadczące usługi na rzecz ludności: w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, placówkach edukacyjnych, jednostkach pomocy społecznej, miejskich instytucjach kultury, obiektach sportowych, administracjach budynków mieszkalnych itp.

4. Zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy:

- 1) tworzenie zbioru danych dotyczących występowania barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej zajmowanych przez jednostki organizacyjne Miasta – kontynuacja.

Realizator: Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Wydziałem Budynków i Dróg, Wydziałem Budownictwa.

- 2) udział w opiniowaniu opracowywanych koncepcji i wytycznych do projektowania oraz projektów technicznych remontów i inwestycji miejskich pod kątem dostępności do osób niepełnosprawnych.

Realizator : Wydział Budynków i Dróg, Wydział Budownictwa, Wydział Inwestycji, Wydział Rozwoju Miasta, Miejski Zarząd Ulic i Mostów we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

3) załatwianie w miejscu zamieszkania leżących osób niepełnosprawnych formalności związanych z wystawianiem dowodu osobistego.

Realizator: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice.

4) modernizacja budynku przy ul. Młyńskiej 1 w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5) Pałac Młodzieży im. Prof. A. Kamińskiego przy ul. Mikołowskiej 26 w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta Katowice.

6) modernizacja stadionu przy ul. Bukowej.

Realizator: Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta Katowice.

7) budowa hali sportowej dla Gimnazjum nr 16 w Giszowcu.

Realizator: Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta Katowice.

8) Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

9) przystosowanie obiektów sportowych dla potrzeb osób niepełnosprawnych - instalacja windy dla osób niepełnosprawnych umożliwiająca wjazd na poziom tarasów obiektu „Spodek”.

Realizator: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

5. Koordynator projektu: Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba budynków użyteczności publicznej skontrolowanych pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba wniosków, projektów z udziałem miasta Katowice w sprawie likwidacji barier architektonicznych w jednostkach wykonujących zadania publiczne,
- 3) liczba opinii wydanych przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych,
- 4) liczba osób niepełnosprawnych, które załatwiały w miejscu zamieszkania formalności związane z wydaniem dowodu osobistego.

PROJEKT 9. UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU KULTURALNYM I ARTYSTYCZNYM

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

2. **Cel:** ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie osobom niepełnosprawnym odpowiednich warunków do uczestnictwa w kulturze. Przeciwdziałanie

izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr kultury w ramach miejskich instytucji kultury.

3.Stan planowany do osiągnięcia:

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w imprezach kulturalnych i artystycznych. Promowanie i prezentacje twórczości artystycznej i kulturalnej osób niepełnosprawnych. Systematyczna likwidacja barier architektonicznych i barier w komunikowaniu się w obiektach zajmowanych przez miejskie instytucje kultury.

4. Zadania do realizacji w latach 2012 - 2016 roku, realizatorzy:

- 1) Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” będzie organizować comiesięczne koncerty, które odbywać się będą w następujących ośrodkach:
 - SZOPIENICE, ul. Bednorza 13, ZSS nr 10
 - LIGOTA, ul. Medyków 16, Centrum Zdrowia Matki i Dziecka
 - LIGOTA, ul. Kołobrzeska 8, ZSS nr 12
 - GISZOWIEC, ul. Gościńska 8, Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy dla dzieci
 - GISZOWIEC, ul. Wojciecha 23, Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy dla dorosłych
 - BOGUCICE, ul. Ścigały 17, ZSS nr 9,
 - JANÓW, ul. Zamkowa 2a, ZSS nr 7
 - 1000-LECIE, ul. Ułańska 5a, Samodzielny Ośr. Rehabilitacyjno – Oświatowy dla dzieci
 - CENTRUM, ul.3-go Maja 36, Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”

Dzieci niepełnosprawne będą uczestniczyć w koncertach „Silesii” również w tzw. klasach integracyjnych funkcjonujących w szkołach podstawowych na terenie miasta m.in. w koncertach organizowanych w MDK na oś.1000-lecia, czy filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Z myślą o osobach starszych nie mogących samodzielnie funkcjonować w środowisku swojego zamieszkania, IPiUM „Silesia” zorganizuje koncerty w domach pomocy społecznej m.in.: w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wiślanej 9 i Środowiskowym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Gliwickiej 74a

Osoby starsze będą mogły również uczestniczyć w koncertach wieczornych organizowanych na terenie naszego miasta m.in.: w domach kultury, filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej, muzeach, siedzibie Polskiego Radia Katowice, Bazylice oo. Franciszkanów.

Realizator: Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”.

2) W ramach edukacji artystycznej w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach od wielu lat realizowane są działania twórcze przeznaczone również dla osób niepełnosprawnych. Projekty te skupione pod nazwą „artBuszoWanie”, to cykl warsztatów i oprowadzań kuratorskich poddających dyskusji tradycyjne schematy odbioru sztuki. Wyrabianie w odbiorcach potrzeby kontaktu ze sztuką oparte zostaje na swobodnej formie spotkania w galerii. Warsztaty ekspresji twórczej przeznaczone dla osób niepełnosprawnych sięgają do podstawowych form autoekspresji. Zajęcia ukierunkowane są przede wszystkim na działania motoryczne, poznawcze i emocjonalne. Galeria, dzięki dużej powierzchni ekspozycyjnej, stwarza doskonałe warunki do pracy twórczej realizowanej na dużych formatach bądź w przestrzeni. Do realizacji warsztatów wykorzystywane są różnorodne materiały, co stymuluje koordynację wzrokowo - ruchową oraz pobudza kreatywność. Funkcja ekspresyjna działań ma bardzo korzystny wpływ na rozładowanie negatywnych emocji, dzieci wyciszają się i uspokajają.

Osobno konstruowane są spotkania dla osób niesłyszących. Raz w miesiącu odbywają się dla nich spotkania z kuratorem tłumaczone na język migowy oraz warsztaty ekspresji twórczej. W warsztatach uczestniczy młodzież i osoby dorosłe.

Ponadto budynek Galerii jest w pełni przygotowany dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim lub o zaburzonej koordynacji ruchowej, dzięki czemu osoby niepełnosprawne mogą uczestniczyć we wszystkich działaniach wystawienniczych i wydarzeniach kulturalnych, które odbywają się w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach.

Realizator: Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach.

3) Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w latach 2012 - 2016 planuje następujący zakres działań dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Katowice bez barier”:

Rok 2012	- 25 spektakli dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie
- 15 spektakli dla dzieci niedosłyszących przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek na podczerwień
- 10 spektakli dla dzieci niewidomych przy pomocy audio deskrypcji
W sumie przewiduje się, że w w/w spektaklach weźmie udział około 1500 widzów
Rok 2013	- 28 spektakli dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie
- 16 spektakli dla dzieci niedosłyszących przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek na podczerwień
- 12 spektakli dla dzieci niewidomych przy pomocy audio deskrypcji
W sumie przewiduje się, że w w/w spektaklach weźmie udział około 1700 widzów
Rok 2014	- 29 spektakli dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie
- 17 spektakli dla dzieci niedosłyszących przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek na podczerwień
- 13 spektakli dla dzieci niewidomych przy pomocy audio deskrypcji
W sumie przewiduje się, że w w/w spektaklach weźmie udział około 1800 widzów
Rok 2015	- 30 spektakli dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie
- 18 spektakli dla dzieci niedosłyszących przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek na podczerwień
- 15 spektakli dla dzieci niewidomych przy pomocy audio deskrypcji
W sumie przewiduje się, że w w/w spektaklach weźmie udział około 1900 widzów
Rok 2016	- 32 spektakle dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie
- 19 spektakli dla dzieci niedosłyszących przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek na podczerwień
- 18 spektakli dla dzieci niewidomych przy pomocy audio deskrypcji
W sumie przewiduje się, że w w/w spektaklach weźmie udział około 2000 widzów

Obiekt Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” przy ul. św. Jana jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Teatr posiada pełny komplet (100 sztuk) bezprzewodowych słuchawek umożliwiających indywidualny odbiór akcji scenicznej dzieciom niedosłyszącym.

Absolutną nowością będzie wprowadzenie w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum” metody audio deskrypcji, dzięki której ze spektakli będą mogły korzystać dzieci niewidome. W tym celu przeprowadzone zostaną szkolenia pracowników, aby te metodę wprowadzić jeszcze w 2011 r.

Obiekt Galerii Ateneum przy ul. 3 Maja 25 nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne ruchowo mogą uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych w tym obiekcie jedynie przy pomocy osób trzecich (ponadto obiekt nie ma toalet dostosowanych dla osób niepełnosprawnych).

Realizator: Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”.

4). W związku z realizacją projektu poszerzenia zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 „Katowice bez barier”, którego celem jest zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym, Muzeum Historii Katowic wprowadza do realizacji następujący pakiet propozycji.

W siedzibie Muzeum Historii Katowic przy ul. Szafranka 9:

a. Orowadzanie grup po wystawach stałych:

- „W kamienicy mieszczańskiej”,

- „Z dziejów Katowic”

ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb grup osób z niepełnosprawnością umysłową oraz fizyczną.

b. Orowadzanie grup klas integracyjnych (szkół podstawowych oraz gimnazjalnych oraz dzieci w wieku przedszkolnym) po wystawach stałych z uwzględnieniem specyfiki potrzeb dydaktyki zajęć przewidzianych dla realizacji programu tego typu klas.

c. Realizacja warsztatów plastycznych na wystawach czasowych w konwencji interaktywnej, pod specjalistycznym kierunkiem pedagogów i plastyków (Parter MHK oraz II piętro MHK).

d. Uczestnictwo osób (bez ograniczeń wiekowych) w wykładach historycznych programu „Spotkania z historią” (parter MHK).

e. Przygotowanie programu spotkań z muzyką dawną przy współpracy z pedagogami oraz studentami Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (parter MHK). Cykl spotkań przewidziany jest dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz fizyczną.

f. Realizacja stałego, cyklicznie organizowanego programu w okresie przerwy od zajęć szkolnych „Lato w mieście” oraz „Zima w mieście”, (parter MHK).

Filia Muzeum Historii Katowic w Nikiszowcu przy ul. Rymarskiej 4:

a. Dział etnologii Miasta wyposażony został w windę umożliwiającą zwiedzanie wystaw oraz przeprowadzanie zajęć dla osób ze wszystkich grup wiekowych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

b. Zajęcia z etnologii dla osób z upośledzeniem ruchowym oraz psychicznym grup osób dorosłych, dzieci w wieku przedszkolnym oraz klas integracyjnych szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

c. Spotkania edukacyjne dla grup szkolnych oraz dla osób dorosłych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

d. Stały projekt realizowany w okresie wakacyjnym „Lato w Miście” „Zima w Miście”, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

e. Warsztaty plastyczne realizowane w trakcie trwania wystaw czasowych dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz klas integracyjnych szkół podstawowych oraz gimnazjalnych.

- f. Orowadzanie grup oraz osób indywidualnych z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

Wyżej wymienione zajęcia do końca sierpnia 2011 r. organizowane są bezpłatnie.

Od 1 września 2011 r. po skierowanych wcześniej prośbach zajęcia prowadzone są bezpłatnie.

Realizator: Muzeum Historii Katowic.

5) Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek w ramach prowadzonej działalności statutowej z zakresu upowszechniania kultury organizuje imprezy artystyczne w budynku Centrum Kultury Katowice oraz w plenerze, które są skierowane również do osób niepełnosprawnych.

Rokrocznie w organizowanych przez Centrum Kultury Katowice wydarzeniach artystycznych uczestniczą osoby niepełnosprawne, dla których budynek CKK jest przyjaznym miejscem w obcowaniu ze sztuką oraz uczestnictwem w życiu kulturalnym Katowic.

Realizator: Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek.

6) Miejski Dom Kultury „Ligota” planuje organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym:

- a. Comiesięczne audycje muzyczne z Małą Akademią Jazzu i Małą Filharmonią dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- b. Cykliczne spotkania w ramach Koła Dziennikarsko- Literackiego oraz Scena Młodych Artystów,
- c. IV edycja Festiwalu Młodych Wirtuozów „Ligoton”, skierowany do wszystkich osób które uczęszczają na zajęcia muzyczne w Domach Kultury, Stowarzyszeniach i Fundacjach Muzycznych,
- d. XVI edycja Miejskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej
pt. „Wesoły Mikrofon” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Katowice adresowany również do przedszkoli z Oddziałami Integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych,
- e. Ogólnopolski konkurs plastyczny „Czar motyla” z kategorią dla osób niepełnosprawnych,
- f. Ponadto MDK „Ligota” organizuje w cykliczne imprezy plenerowe w których uczestniczą również osoby niepełnosprawne.

Ze względu na ograniczenia lokalowe oraz bariery architektoniczne MDK „Ligota” nie ma możliwości poszerzenia zakresu zadań ujętych w poprzednim programie na lata 2007 – 2011.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Ligota”.

7) Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” planuje organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym w latach 2012-2016:

I. W dziale „Zawodzie” (Katowice, ul. Marcinkowskiego 13):

- a. Kontynuacja kolejnych edycji konkursu plastycznego dla dzieci niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo pozostających pod opieką śląskich ośrodków rehabilitacyjno-opiekuńczych „Podróż moich marzeń” organizowanego z okazji Światowego Dnia Turystyki – współpraca z Aresztem Śledczym w Katowicach, Szkołą Policji, Fundacją „Pomoc dzieciom Śląska”, Szkołą Policji w Katowicach, Stowarzyszeniem Wzajemnej Pomocy „Bona Fides” i innymi instytucjami i organizacjami, zainteresowanymi działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych.
- b. Koncerty Rodzinne dla III Pokoleń – koncerty kameralne organizowane raz w miesiącu w okresie październik-maj, integrujące społeczność lokalną.

c. Europejski Dzień Sąsiada – wystawy zbiorów pasjonatów oraz rękodzieła mieszkańców dzielnic Zawodzie i Bogucice, festyn rodzinny, zabawy dla rodzin, konkursy – udział dzieci

z ośrodków wychowawczych i specjalnych.

d. Festyny, imprezy plenerowe – imprezy integrujące społeczność lokalną, promocja zdrowego trybu życia poprzez m.in. współpracę z lokalnymi firmami w celu umożliwienia wykonania badań medycznych (ciśnienie krwi, spirometria).

e. Warsztaty twórcze, warsztaty plastyczne i malarskie dla dzieci i seniorów (m.in. „Kram z pomysłami”, „Twórczy weekend”).

f. Działalność Klubu Seniora „Zakątek” – spotkania z lekarzami, artystami, warsztaty twórcze, wycieczki, imprezy integracyjne.

g. Działalność sekcji plastycznej dla seniorów – warsztaty malarskie, plenery, wystawy.

h. Cykl wystaw „Imaginacje” – promocja twórczości zawodowej i amatorskiej osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych.

i. Współpraca ze Stowarzyszeniem „SANIS” – Stowarzyszenie Aktywnych Niepełnosprawnych i Seniorów.

j. Współpraca ze Stowarzyszeniem „Skarbek” – Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych.

II. W dziale „Bogucice” (Katowice, ul. Markiefki 44 a):

a. Festyn Bogucicki - impreza integrująca osoby z różnych grup społecznych – osoby pełnosprawne i niepełnosprawne, dzieci i seniorów, Romów i mieszkańców innych narodowości.

b. Święto Ulicy Markiefki w ramach Europejskiego Dnia Sąsiada – impreza której celem jest animacja mieszkańców ul. Markiefki, szczególnie tych wykluczonych z uczestnictwa w kulturze poprzez koncerty, przedstawienia teatralne, zabawy i gry dla dzieci.

c. Warsztaty twórcze, warsztaty rękodzieła i biżuterii dla dzieci i seniorów.

d. Działalność klubów seniora działu Bogucice – koła nr 6 Związku Emerytów i Rencistów, koła seniorów „Bogucice”.

e. Cykl wystaw „Imaginacje” – promocja twórczości zawodowej i amatorskiej osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych.

f. Współpraca ze okolicznymi szkołami w tym ze szkołą integracyjną.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie”.

8) Miejski Dom Kultury „Południe” planuje organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym:

a. Coroczna organizacja pleneru malarskiego „Zarzeczskie obrazki” z udziałem dzieci niepełnosprawnych w obiekcie w Katowicach – Zarzeczcu.

b. Stała współpraca z grupą wsparcia z udziałem osób niepełnosprawnych w obiekcie w Katowicach – Murckach.

c. Comiesięczne koncerty dla dzieci z SP 21 z oddziałami integracyjnymi w obiekcie w Katowicach – Podlesiu.

d. Stała współpraca z kabaretem „Drzewo a gada” z udziałem osób niepełnosprawnych w obiekcie w Katowicach – Piotrowicach.

e. Budowa drugiego wejścia do obiektu z nową klatką schodową dostosowaną dla osób niepełnosprawnych w obiekcie w Katowicach – Kostuchnie.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Południe”.

9) Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec” planuje organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym:

- a. Miejski Festiwal Twórczości Teatralno-Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Twórczość bez barier”.
 - b. Wystawa prac plastycznych uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych UNIKAT.
 - c. Bal Karnawałowy dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 10 w Katowicach.
 - d. Warsztaty Terapii Zajęciowej „PROMYK” dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.
 - e. Bal charytatywny Fundacji „ISKIERKA” dla dzieci z chorobami nowotworowymi.
 - f. Dzień godności osób niepełnosprawnych intelektualnie.
 - g. Konkurs Tańca Dyskotekowego dla uczniów Szkół Specjalnych.
- Realizator:* Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec”.

10) Miejski Dom Kultury „Koszutka” aktywnie włącza się w programy, mające na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym:

- a. Imprezy edukacyjno-kulturalne dla dzieci, integrujące osoby niepełnosprawne z pełnosprawnymi, m.in.:
 - Dzień Europejski - impreza integracyjna połączona z zajęciami oraz warsztatami interdyscyplinarnymi wokół tematyki o Unii Europejskiej,
 - Dzień Dziecka, Mikołaj - w wykonaniu zawodowych zespołów artystycznych,
 - Pierwszy Dzień Wiosny - impreza dla dzieci z przedszkoli integracyjnych.
- b. Warsztaty integracyjne dla podopiecznych Katowickiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA,
- c. Warsztaty plastyczne i plenery malarskie dla dzieci i młodzieży ze szkół i przedszkoli integracyjnych oraz podopiecznych warsztatów zajęciowych
- d. Konkursy plastyczne, fotograficzne dla osób niepełnosprawnych.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Koszutka”.

* obecnie trwają prace budowlane dot. powstania filii MDK „Koszutka” Dąb

11) W placówkach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych, planuje się organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym:

a. Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych:

- Witryna artystyczna- prezentacja twórczości(malarstwo, rzeźba, sztuka użytkowa) osób niepełnosprawnych(dzieci, młodzieży, osób dorosłych).
- Witryna poetycka- prezentacja dorobku piśmienniczego osób niepełnosprawnych.

b. Imprezy integracyjne organizowane cyklicznie:

- Serduszko puka – impreza integracyjna z okazji święta zakochanych dla dzieci oraz młodzieży niepełnosprawnej(11 edycja).
- Śmiechoterapia – impreza integracyjna dla uczniów ze szkół z oddziałami integracyjnymi oraz szkół specjalnych z okazji dnia żartów (9 edycja).
- Człowiek bez barier – spotkanie integracyjne mające na celu przełamanie stereotypu niepełnosprawności, który funkcjonuje wśród społeczeństwa; spotkania, z osobami niepełnosprawnymi które osiągnęły sukces i są przedsiębiorcze, przeznaczone dla bibliotekarzy, czytelników i wszystkich zainteresowanych.
- Konkurs plastyczny dla osób niepełnosprawnych związany z postaciami historycznymi, których życie, działalność czy dorobek powinno być promowane i upowszechniane wśród społeczeństwa (rok 2012 najprawdopodobniej będzie Rokiem Janusza Korczaka).

c. Spotkania organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi:

- Światowy Dzień Chorego – imprezy przeprowadzane w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w szpitalu.
- Międzynarodowy Dzień Nieśłyszących i Słabo Słyszących – impreza integracyjna dla dzieci i młodzieży.
- Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – imprezy integracyjne (m.in. wystawy, spotkania, konkursy) dla seniorów.
- Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych– imprezy organizowane m.in. dla podopiecznych DDPS.
- Boże Narodzenie – spotkania gwiazdkowe organizowane dla osób niepełnosprawnych(m.in. podopiecznych DDPS).

d. Imprezy integracyjne dla dzieci:

- Powitanie wiosny – impreza integracyjna dla dzieci specjalnej troski w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno –Wychowawczym im. Dr Marii Trzcińskiej –Fajfrowskiej w Katowicach- Giszowcu.
- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci - imprezy (konkursy, loterie, głośne czytanie, gry i zabawy) dla dzieci oraz małych pacjentów Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka.
- Tydzień Bibliotek – spotkania dla dzieci, młodzieży i dorosłych organizowane zgodnie z programem przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.
- Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom pod hasłem Cała Polska Czyta Dzieciom – imprezy organizowane przez Bibliotekę we współpracy z Fundacją ABCXXI Cała Polska Czyta Dzieciom.
- Dzień Dziecka – imprezy dla dzieci z przedszkoli oraz szkół z oddziałami integracyjnymi oraz szkół specjalnych i ośrodków specjalnych.
- Lato z Książką – na zakończenie akcji plenerowa impreza integracyjna w Skansenie z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci spędzających wakacje w mieście. (Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie).
- Urodziny Kubusia Puchatka – imprezy integracyjne, w ramach kampanii społecznej Cała Polska czyta dzieciom, przeznaczone dla dzieci przedszkoli, szkół oraz małych pacjentów szpitala.
- Światowy Dzień Pluszowego Misia- imprezy integracyjne dla dzieci organizowane w rocznicę powstania maskotki.

e. Pomoc w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej(współpraca z warsztatami terapii zajęciowych oraz stowarzyszeniami).

f. Inne imprezy integracyjne przeprowadzane cyklicznie i przez cały rok w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach na terenie całego miasta, m.in. dla:

- dzieci ze szkół specjalnej troski,
- dzieci z przedszkoli z oddziałami integracyjnymi,
- pacjentów Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka,
- seniorów,
- podopiecznych DDPS.

g. Zakup do zbiorów audiobooków

h. Dostosowywanie pomieszczeń filii do potrzeb osób niepełnosprawnych.
Realizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach.

12) Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów” przygotowuje projekty skierowane do osób niepełnosprawnych, mające na celu ich aktywizację i uczestnictwo osób

niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym. Instytucja ta od początku funkcjonowania część z działań kierowała właśnie do osób niepełnosprawnych. Przedsięwzięcia, festiwale i akcje, w które angażuje się Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów” często mają charakter edukacyjny i warsztatowy. W październiku ubiegłego roku, w ramach konferencji „Miasto Marzeń” zorganizowana została akcja artystyczna Ewy Kokot zatytułowana „Utopia”. Było to przedsięwzięcie artystyczne, w którym udział brały osoby niepełnosprawne umysłowo i ruchowo.

W ramach Festiwalu Video Re: view, który aktualnie trwa odbędą się warsztaty dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Uczestnicy będą zwiedzać wystawę prac wideo, a później sami będą tworzyć film animowany. Tego typu działania warsztatowe oraz edukacyjne mamy zamiar kontynuować w ramach festiwali i akcji organizowanych przez Biuro w kolejnych latach.

Ponadto Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów” planuje organizację następujących przedsięwzięć skierowanych do osób niepełnosprawnych:

a. Rozkład Jazdy Niewidomych

Przedsięwzięciem planowanym na rok 2012 i kolejne jest projekt „Rozkład jazdy niewidomych”. Autorem projektu jest Marcin Dębski, student Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Otrzymał on stypendium Marszałka Województwa Śląskiego na przygotowanie rozkładu jazdy dla osób niewidomych. Biuro ESK będzie koordynować wprowadzenie rozkładu na terenie Katowic. Celem projektu jest stworzenie rozkładu jazdy dostosowanego do osób niewidomych, oraz słabo widzących uwzględniając pełną funkcjonalność dla reszty społeczeństwa.

b. Dostępny Śląsk

Celem projektu jest przekształcenie miasta w przestrzeń dostępną dla osób dotkniętych dysfunkcjami poznawczymi i niepełnosprawnych ruchowo (User-Friendly Silesia). Do współpracy zostały zaproszone instytucje kulturalne, naukowe, rozwojowe i organizacje pozarządowe zajmujące się problemami osób niepełnosprawnych. Projekt opiera się na działaniach oddolnych, wychodzących ze środowiska osób z dysfunkcjami i projektantów urządzeń, systemów i aplikacji. Jego istotą jest stworzenie systemów informatycznych oraz systemów komunikacji (modele instytucji publicznych dla niewidomych umieszczone w budynkach administracji oraz instytucjach kultury, systemy komunikacji dźwiękowej i taktylnej, systemy świetlne dla niesłyszących, aplikacje telefoniczne oraz urządzenia przenośne do zastosowania w codziennym życiu podczas poruszania się w przestrzeni miasta). Dostępny Śląsk to także internetowa platforma komunikacyjna, projektowanie i wdrażanie nowych systemów dla komunikacji miejskiej z uwzględnieniem potrzeb różnych grup użytkowników oraz seria warsztatów, sympozjów, konferencji i publikacji dotyczących dostępnego projektowania (accessible design). Realizacja pomysłów zwiększy mobilność osób niepełnosprawnych, zmniejszając niebezpieczeństwo wykluczenia społecznego. Projekt ma charakter edukacyjny, uwrażliwia na problemy i potrzeby innych osób. Jest również istotny z punktu widzenia potrzeby zwiększenia dostępności Katowic dla turystów niepełnosprawnych.

W ramach projektu zostanie stworzony system informujący o dostępności różnych miejsc dla osób z dysfunkcjami. W wyniku konkursu *Przyjazne miejsce* instytucje publiczne i firmy spełniające standardy nagradzane będą stosownym certyfikatem.

Projekt „Dostępny Śląsk” jest rozpisany do realizacji na lata 2012 – 2016.

c. Re: definicja

Program obejmie cykl akcji, których celem jest wykorzystanie działań teatralnych do rewitalizacji obszarów zagrożonych wykluczeniem. Nawiązanie wzajemnych relacji między przestrzenią postindustrialną a sztuką, ożywienie miejsc niszczących dokonywać się będzie poprzez wykorzystanie ich potencjału (przestrzennego, akustycznego) w działaniach

teatralnych i parateatralnych. W ponownym zdefiniowaniu zagrożonych miejsc uczestniczyć będą mieszkańcy. Organizowane w dzielnicach przedstawienia, projekcje multimedialne, słuchowiska oraz cykle warsztatów (m.in. dramy, teatru tańca, pantomimy), kierowane będą do poszczególnych grup wiekowych. Ich celem jest zarówno zmiana wizerunku marginalizowanych dzielnic, jak i stosunku mieszkańców do sztuki teatralnej. Działania parateatralne, aktywizowanie społeczności lokalnych i rozbudzanie zainteresowania zaniedbanymi przestrzeniami wykorzystane zostaną w budowaniu wspólnoty i przeciwdziałaniu wykluczeniom społecznym.

Projekt, rozpisany na lata 2012-2016, zakłada także organizację zajęć i przedsięwzięć dedykowanych niepełnosprawnym.

d. Muzyczny potłacz

Celem jest reaktywowanie i rozpowszechnienie idei amatorskiego ruchu muzycznego. Wspólna gra na instrumentach i śpiew mają nie tylko działanie terapeutyczne, będąc aktywną formą spędzania czasu wolnego, przyczyniają się także do powstania nowych, lokalnych wspólnot. Kontynuacja bogatej śląskiej tradycji chórów i orkiestr dętych wymaga nowej perspektywy, myślenia nieograniczającego się do wymiaru lokalnego. Stąd odwołanie do najstarszej formy wymiany kultury materialnej i intelektualnej: plemiennej ceremonii potłacz. Projekt będzie cyklem corocznych warsztatów i występów lokalnych, krajowych, zagranicznych i polonijnych zespołów (m.in. z miast partnerskich). Przestrzeń publiczna Katowic ma stać się miejscem spotkania, dialogu pomiędzy różnymi tradycjami muzycznymi. Równolegle, przy wsparciu działających już zespołów, powstaną nowe inicjatywy muzyczne (już nie tylko zespoły zrzeszające mieszkańców danej dzielnicy, parafii, zakładu pracy, ale wspólnoty powstające w oparciu o nowe kategorie).

W działania amatorskiego ruchu muzycznego zaangażowane zostaną grupy wykluczone społecznie (ze względu na wiek, status społeczny), m.in. bezdomni i więźniowie. Punktem kulminacyjnym będzie cykl występów wszystkich beneficjentów (różnorodne kompozycje powstałe dla celów projektu).

Projekt, rozpisany na lata 2012 – 2016, zakłada także uczestnictwo w nim osób niepełnosprawnych.

Realizator: Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów”.

13) Nowa siedziba Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” znajdująca się w dawnym Pałacu Goldsteinów przy placu Wolności nie ma barier architektonicznych dla osób na wózkach inwalidzkich. Ponieważ koncerty miejskie Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” są zawsze bezpłatne dla publiczności, udział w nich osób niepełnosprawnych nie podlega jakimkolwiek ograniczeniom.

Pracownicy i członkowie Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” będą udzielać pomocy osobom niepełnosprawnym na terenie Pałacu Goldsteinów w dniu koncertu. Ponadto możliwe jest wystosowanie przed każdą imprezą, która będzie się odbywała w siedzibie Zespołu informacji mailowej o wydarzeniu, chętnym organizacjom i instytucjom, które zajmują się osobami niepełnosprawnymi.

Realizator: Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”.

14) Wydział Kultury UM Katowice w latach 2012 – 2016 będzie nadal wspierał przedsięwzięcia kulturalne i artystyczne organizowane przez instytucje i stowarzyszenia pomagające osobom niepełnosprawnym w ramach: Otwartego Konkursu Ofert, oraz dofinansowanie projektów z zakresu kultury.

Realizator: Wydział Kultury UM Katowice.

15) budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia z siedzibą w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

16) Miejski Dom Kultury „Kosztutka” - filia Dąb.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. Koordynator projektu: Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, w zadaniu 15 Wydział Inwestycji (na czas budowy).

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba imprez kulturalnych organizowanych przez miejskie instytucje kultury dostępnych dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba imprez kulturalnych dla osób niepełnosprawnych dofinansowanych przez Miasto Katowice,
- 3) liczba imprez kulturalnych dofinansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w tych imprezach.

PROJEKT 10 . ZAPEWNIENIE OPIEKI OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna niezdolna do samodzielnego funkcjonowania, wymagająca pomocy osób innych w zaspokajaniu jej podstawowych potrzeb życiowych ma prawo do korzystania z odpowiednich form opieki i wsparcia.

2. **Cel:** utrzymanie osób niepełnosprawnych wymagających opieki jak najdłużej w środowisku zamieszkania, a w przypadku braku takiej możliwości zapewnienie im całodobowej opieki w placówkach stacjonarnych.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym i starszym w dziennych domach pomocy społecznej. Stworzenie sieci mieszkań chronionych. Zapewnienie opieki osobom starszym lub niepełnosprawnym w rodzinnych domach pomocy społecznej. Włączenie do pomocy osobom niepełnosprawnym coraz większej liczby wolontariuszy.

4. Zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy:

1) kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzącymi domy pomocy społecznej, mieszkanie chronione w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług (Dział 2, Rozdział 10).

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z podmiotami świadczącymi usługi lub prowadzącymi ośrodki wsparcia.

2) dalsze wspieranie przez Miasto Katowice, w formie dotacji, poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych wymagających opieki, świadczonego przez organizacje pozarządowe (Dział 2, Rozdział 10).

Realizator: organizacje pozarządowe, Wydział Polityki Społecznej.

3) kontynuowanie programu wolontaryjnego "Słonecznik" poprzez promocję programu w mediach, na stronie internetowej MOPS Katowice, akcją rozwieszania plakatów na uczelniach oraz aktywizację środowiska lokalnego w celu włączenia większej liczby wolontariuszy do pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

5. Koordynator projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba prowadzonych miejsc w dziennych domach pomocy społecznej,
- 2) liczba prowadzonych miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 3) liczba osób niepełnosprawnych objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dziennych domów pomocy społecznej,
- 5) liczba osób niepełnosprawnych korzystających z mieszkań chronionych,
- 6) liczba wolontariuszy wspomagających osoby niepełnosprawne wymagające opieki.

PROJEKT 11. SYSTEM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ze szczególnym rodzajem niepełnosprawności utrudniającym komunikowanie się, w sytuacjach zagrożenia powinna mieć dostęp do specjalnego systemu powiadamiania ratunkowego.

2. **Cel:** wzrost poczucia bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w sytuacjach zagrożenia zdrowia bądź życia mają trudności z wezwaniem pomocy, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych systemów. Stworzenie systemu umożliwiającego udzielenie jak najszybszej, adekwatnej do sytuacji, pomocy osobom niepełnosprawnym w sytuacji zagrożenia.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Kontynuacja realizacji usług Miejskiego Centrum Ratownictwa dla osób niepełnosprawnych w ramach „Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego dla Osób Niepełnosprawnych”.

4. Zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń alarmowych od mieszkańców miasta Katowice i osób w nim przebywających i kierowanie tych zgłoszeń na numery alarmowe: 112 - europejski numer alarmowy, 999 – numer alarmowy Państwowego Ratownictwa Medycznego, 998 - numer alarmowy Państwowej Straży Pożarnej, 997 – numer alarmowy policji, 986 – numer alarmowy Straży Miejskiej.
- 2) kierowanie w miejsca zdarzeń osób dzwoniących, stosowne siły ludzkie i środki techniczne w celu udzielenia pomocy.
- 3) kontynuacja rejestracji zgłoszeń alarmowych w module zgłoszeń alarmowych od osób niepełnosprawnych z terenu miasta Katowice – z zachowaniem ustawy o Ochronie Danych Osobowych - którzy zadeklarują chęć wpisania ich do bazy danych Miejskiego Centrum Ratownictwa.

4) udzielanie wyjaśnień i pomoc osobom niepełnosprawnym mającym trudności w posługiwaniu się środkami łączności telefonicznej, z zaprogramowanym specjalnym numerem alarmowym – osobiście poprzez podinspektorów MCR.

Realizator: Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice - Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach.

5. **Koordynator projektu:** Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie informowania o usłudze, naborze i pomoc klientom Ośrodka.

6. Ocena efektywności:

1)liczba osób niepełnosprawnych, które zgłosiły chęć uczestnictwa w Systemie Powiadamiania Ratunkowego.

2)liczba zgłoszeń o pomoc w ramach systemu.

PROJEKT 12. UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W SPORCIE I TURYSTYCE

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do uczestnictwa w sporcie i turystyce, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

2. **Cel:** ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie i turystyce osobom niepełnosprawnym. Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do imprez sportowych i turystycznych.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w imprezach sportowych i turystycznych. Przystosowanie miejskich obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4. Zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy:

1) dofinansowywanie szkolenia dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji oraz współfinansowanie organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych.

Realizator: Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach oraz inne podmioty.

2) dotacja dla stowarzyszeń reprezentujących osoby niepełnosprawne.

Realizator: Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice.

3) organizacja imprez sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych:

- Bieg Uliczny im. Wojciecha Korfantego,
- Rekreacyjny Rajd Rowerowy.

Realizator: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

4)budowa boisk wielofunkcyjnych w dzielnicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5) Bulwary Rawy – budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych na odcinku od ul. Bankowej do ul. Bogucickiej wraz z obiektami małej architektury przebiegać będzie w terenie wolnym od zabudowy kubaturowej wzdłuż uregulowanego koryta rzeki Rawy.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

6) Miejski Zespół Rekreacyjno-Sportowy i Kąpieliskowy.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. Koordynator projektu: Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice, w zakresie dofinansowania imprez ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1) liczba imprez sportowych, rekreacyjnych, turystycznych dostępnych dla osób niepełnosprawnych dofinansowywanych przez Miasto Katowice, liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w powyższych imprezach.

PROJEKT 13. PROGRAMY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

1. Założenie: Aktywność osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym ma istotny wpływ na ich sytuację społeczną, zdrowotną i zawodową. Wsparcie osób niepełnosprawnych powinno w perspektywie długoczasowej prowadzić do pełnego ich uczestnictwa w życiu społecznym oraz do poprawy ich sytuacji na rynku pracy.

2. Cel: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez integrację społeczną i zawodową oraz zaprezentowanie pozytywnego obrazu osób niepełnosprawnych i ich problemów wśród mieszkańców Katowic.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Poprawa warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym maksymalne wykorzystanie zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Wzmocnienie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, wzrost zaangażowania w życie społeczności lokalnej oraz konsolidacja środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz wzmocnienie i zwrócenie uwagi ogółu mieszkańców Katowic na ich problemy.

4. Zadania do realizacji w latach 2012-2016, realizatorzy:

1) Instrumenty aktywnej integracji, czyli działania o charakterze wsparcia:

- a) zawodowego,
- b) społecznego,
- c) edukacyjnego,
- d) zdrowotnego

skierowane do bezpośrednich uczestników programu, wybrane z listy instrumentów zamieszczonej w dokumencie pn. „Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów

systemowych OPS, PCPR i ROPS”. Wybór form wsparcia jest dokonywany na podstawie wniosków z ewaluacji programu przeprowadzanej na zakończenie każdego roku realizacji.

2) Działania o charakterze środowiskowym, których odbiorcami są zarówno osoby niepełnosprawne, jak i osoby z ich otoczenia. Realizacja działań o charakterze środowiskowym opiera się na współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działania skierowane są do osób niepełnosprawnych, a także na promocji i organizacji wolontariatu oraz wspieraniu inicjatyw oddolnych. Celem działań jest nie tylko bezpośrednia poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, ale też poprawa znajomości ich problemów i potrzeb wśród ogółu mieszkańców Katowic.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

5. **Koordynator projektu:** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. **Ocena efektywności:**

1. liczba spotkań integracyjnych wraz z programem aktywizacyjnym dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia,
2. liczba zaplanowanych i zrealizowanych oddolnych inicjatyw lokalnych,
3. liczba osób korzystających z instrumentów aktywnej integracji.

CZĘŚĆ IV. PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I ZATRUDNIANIA ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

DZIAŁ 1. CELE, ADRESACI PROGRAMU, ZADANIA USTAWOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ.

Rozdział 1. Charakterystyka osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach.

1. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach wg stanu na koniec grudnia 2010 roku zarejestrowanych było ogółem 607 osób niepełnosprawnych, z czego 512 osób bezrobotnych (w tym 232 kobiety) i 95 osób poszukujących pracy (w tym 42 kobiety).

Tabela nr 1. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP według stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Bezrobotni		Poszukujący pracy	
Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
512	232	95	42

Rozdział 2. Struktura osób niepełnosprawnych pod względem wykształcenia, wieku, czasu pozostawania bez pracy, stopnia i przyczyn niepełnosprawności.

Tabela nr 2. Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych według poziomu wykształcenia na koniec grudnia 2010 roku.

Wykształcenie	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych	W tym kobiet	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy
Podstawowe/gimnazjalne i niepełne podstawowe/ niepełne gimnazjalne	220	98	27
Zasadnicze zawodowe	140	56	23
Średnie ogólnokształcące	36	22	5
Policealne i średnie zawodowe	87	42	28
Wyższe	29	14	12

Na koniec grudnia 2010r. wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych dominowały osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym i niepełnym podstawowym/ niepełnym gimnazjalnym - ogółem 247 osób, w tym 220 osób niepełnosprawnych bezrobotnych i odpowiednio 27 osób wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy. Drugą grupę pod względem liczebności stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe - ogółem 163 osoby, w tym 140 bezrobotnych i 23 osoby poszukujące pracy. Trzecią w

kolejności grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym – ogółem 115 osób, w tym 87 niepełnosprawnych bezrobotnych, 28 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Pozostałe osoby w liczbie 41 posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące (w tym 36 niepełnosprawnych bezrobotnych i 5 niepełnosprawnych poszukujących pracy). Najmniejszą liczebną grupę reprezentowały osoby z wykształceniem wyższym – ogółem 41 osób niepełnosprawnych, w tym 29 bezrobotnych i 12 poszukujących pracy.

Tabela nr 3. Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych według kategorii wiekowej na koniec grudnia 2010 roku.

Wiek	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych	W tym kobiet	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu	W tym kobiet
18-24	29	11	6	3
25-34	62	26	13	8
35-44	91	44	17	8
45-54	197	104	36	18
55-59	101	47	17	4
60 i powyżej	32	-	6	1

Najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowiły osoby w przedziale wieku od 45 lat do 54 lat - ogółem 233 osób (w tym 197 osób niepełnosprawnych bezrobotnych i odpowiednio 36 osób wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy).

Najmniej liczną grupę stanowiła młodzież do 24 roku życia - ogółem 35 osób (w tym 29 osób bezrobotnych i 6 osób poszukujących pracy) oraz osoby po 60 roku życia (ogółem 38 osób, w tym 32 bezrobotnych, 6 poszukujących pracy).

Tabela nr 4. Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych według czasu pozostawania bez pracy na koniec grudnia 2010 roku.

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych	W tym kobiet	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy	W tym kobiet
Do 1	41	20	12	5
1 – 3	118	57	12	2
3 – 6	114	58	19	11
6 – 12	105	49	16	9
12 – 24	83	31	17	6
Powyżej 24	51	17	19	9

Kolejnym kryterium jest czas pozostawania bez pracy (tabela nr 4).

Według stanu na koniec grudnia 2010r. Najwięcej było zarejestrowanych osób niepełnosprawnych pozostających w ewidencji przez okres od 3 – 6 miesięcy – 133 osoby (w tym 114 osób bezrobotnych i 19 poszukujących pracy). Natomiast najmniejszą liczebną

grupę tworzyły osoby zarejestrowane w okresie do 1 miesiąca - ogółem 53 osoby (w tym 41 osób bezrobotnych i odpowiednio 12 osób wśród poszukujących pracy).

Tabela nr 5. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych ze względu na przyczynę niepełnosprawności na koniec grudnia 2010 roku.

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy
Upośledzenie umysłowe	4	3
Choroby psychiczne	84	17
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	22	5
Choroby narządu wzroku	35	8
Upośledzenie narządu ruchu	155	15
Epilepsja	19	5
Choroby układu oddechowego i krążenia	83	8
Choroby układu pokarmowego	12	0
Choroby układu moczowo-płciowego	3	0
Choroby neurologiczne	34	12
Inne	55	16
Nieustalone	6	6

Dane liczbowe zawarte w tabeli nr 5 pokazują, że ze względu na rodzaj schorzenia wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych dominowały osoby z upośledzeniem narządów ruchu – ogółem 170 osób, w tym 155 bezrobotnych i 15 osób wśród poszukujących pracy.

Kolejną liczną grupę - ogółem 101 osób stanowiły osoby dla których orzeczono jako przyczynę niepełnosprawności choroby psychiczne (w tym 84 osoby wśród niepełnosprawnych bezrobotnych i 17 osób wśród poszukujących pracy).

Tabela nr 6. Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności na koniec grudnia 2010 roku.

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy
Znaczny	5	10
Umiarkowany	101	46
Lekki	406	39

W oparciu o dane liczbowe zawarte w tabeli nr 6 należy stwierdzić, że przeważały wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności zarówno bezrobotne (406 osób), jak i poszukujące pracy (39 osób).

Tabela nr 7. Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych według stażu pracy na koniec grudnia 2010 roku.

Staż pracy ogółem	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy
Do 1 roku	112	23
1 – 5 lat	84	15
5 – 10 lat	57	12
10 – 20 lat	91	7
20 – 30 lat	91	7
30 lat i więcej	26	2
Bez stażu pracy	51	29

Analizując staż pracy osób niepełnosprawnych, należy stwierdzić, że większość zarejestrowanych posiadało staż do 1 roku tj. 135 osób (w tym 112 bezrobotnych, 23 poszukujących pracy). Najmniej osób zarejestrowanych było ze stażem

Rozdział 3. Cele, adresaci programu.

Głównym celem opracowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach programu w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych jest kompleksowe przygotowanie zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy do samodzielnego i aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez zastosowanie podstawowych usług i instrumentów rynku pracy. W programie zostały uwzględnione działania w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na rynku pracy umożliwiające tej grupie społecznej dostęp do otwartego i chronionego rynku pracy.

Cele szczegółowe programu:

- realizowanie podstawowych usług rynku pracy
- aktywizacja osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem instrumentów rynku pracy
- przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego i aktywnego poruszania się na rynku pracy

Adresaci programu:

Adresatami programu są osoby niepełnosprawne w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Rozdział 4. Zadania ustawowe Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach z zakresu rehabilitacji zawodowej zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i niepełnosprawnych poszukujących pracy.

1. Celem rehabilitacji zawodowej jest wsparcie osoby niepełnosprawnej w uzyskaniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego poprzez usługi poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.
2. Zadania ustawowe w tym zakresie realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w oparciu o art. 35a i art.11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

3. Do głównych zadań zgodnie z art. 35a ustawy należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji zawodowej i zatrudniania, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej tych osób
- 3) prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie
- 4) przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- 5) zwrot dodatkowych kosztów poniesionych przez pracodawcę wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych
- 6) zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy
- 7) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska
- 8) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej
- 9) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów
- 10) doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne
- 11) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

4. Zgodnie art.11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w urzędzie pracy może korzystać z następujących usług lub instrumentów rynku pracy, w tym:

- 1) szkoleń
- 2) stażu
- 3) prac interwencyjnych
- 4) przygotowania zawodowego dorosłych
- 5) badań lekarskich lub psychologicznych
- 6) zwrotu kosztów dojazdu lub zakwaterowania
- 7) studiów podyplomowych.

5. Wydatki na instrumenty oraz usługi rynku pracy, o których mowa w art.11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych są finansowane dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne – ze środków Funduszu Pracy, a w odniesieniu do osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu – ze środków PFRON.

DZIAŁ 2. STAN ISTNIEJĄCY – CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW.

Rozdział 1 Usługi pośrednictwa pracy

1. Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:

- udzielaniu pomocy osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych
- pozyskiwaniu ofert pracy
- upowszechnianiu ofert pracy w tym przekazywanie ich do internetowej bazy ofert pracy
- udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą pracy
- inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami
- informowaniu o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy
- współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania
- informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

2. Istotne znaczenie dla efektywności świadczonych usług pośrednictwa odgrywa monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz diagnoza rynku pracy w oparciu o analizę zgłaszanych ofert pracy, klasyfikację zawodów i specjalności oraz strukturę podmiotów gospodarczych. Informacje o aktualnej sytuacji oraz przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy przekazywane osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy oraz pracodawcom mają na celu uświadomienie odbiorcom usług urzędu uwarunkowań lokalnych w celu właściwego kształtowania ich zachowań. Wyniki badań będą wykorzystane przy sporządzeniu planów szkoleń i wyborze form aktywizacji zawodowej.

Rozdział 2. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na:

1) udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, w szczególności na :

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standardowych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badanie zainteresowań i uzdolnień zawodowych
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy

2) udzielaniu pracodawcom pomocy:

- w doborze kandydatów do pracy spośród zarejestrowanych osób

- we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Usługi z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej ukierunkowane są na przygotowanie osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności zawodowej.

Ponadto osobom niepełnosprawnym oferowana jest pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy mająca na celu przygotowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności poprzez:

- uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy
- uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych
- dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Rozdział 3. Usługi szkoleniowe

Szkolenia to usługi rynku pracy organizowane w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szanse na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy urząd na wniosek osoby niepełnosprawnej bezrobotnej może skierować na wskazane szkolenie i sfinansować koszty, jeżeli osoba uzasadni celowość przeszkolenia. Źródłem finansowania szkoleń są środki Funduszu Pracy.

Osoba niepełnosprawna poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu zarejestrowana w urzędzie pracy może zostać skierowana na szkolenie zawodowe na mocy postanowień art.38 ust.1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w celu zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej. Źródłem finansowania szkoleń są środki PFRON.

Wybór ośrodka szkoleniowego następuje zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w urzędzie pracy kierowane są na szkolenie po uzyskaniu pozytywnej opinii lekarza prowadzącego oraz ustaleniu zasadności skierowania na wnioskowane szkolenie w aspekcie indywidualnej sytuacji zawodowej oraz potrzeb lokalnego rynku pracy.

Rozdział 4. Instrumenty rynku pracy

Instrumenty rynku pracy wykorzystywane są przy realizacji programów i projektów pozwalających na aktywizację zawodową zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy. Istotne znaczenie odgrywają zwłaszcza instrumenty

określane mianem aktywnych programów rynku pracy, czyli staże u pracodawców, prace interwencyjne oraz instrumenty wspomagające podstawowe usługi rynku pracy, w tym refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby niepełnosprawnej oraz przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

1. Staż u pracodawcy oznacza nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Organizacja stażu odbywa się pod nadzorem opiekuna według programu określonego w umowie. Do odbycia stażu mogą zostać skierowane osoby określone w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia

i instytucjach rynku pracy. Źródłem finansowania staży dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych są środki Funduszu Pracy, natomiast dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy – środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Prace interwencyjne skierowane są do osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy lub bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Przy zastosowaniu prac interwencyjnych urząd na zasadach refundacji pracodawcom części kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia, zapewnia utworzenie nowych miejsc pracy i zatrudnienie osób bezrobotnych, które stanowi wzrost netto liczby zatrudnionych pracowników.

3. Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki. Refundacji podlega część kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne.

4. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej mogą być przyznane:

- ze środków PFRON osobie niepełnosprawnej bezrobotnej lub poszukującej pracy i nie pozostającej w zatrudnieniu do wysokości 15 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Okres prowadzenia działalności wynosi co najmniej 24 miesiące.
- ze środków Funduszu Pracy osobie niepełnosprawnej bezrobotnej do wysokości 6 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Okres prowadzenia działalności wynosi co najmniej 12 miesięcy.

Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o środki na zakup maszyn, urządzeń i wyposażenia niezbędnych do podjęcia działalności o planowanym profilu. Zostają objęte usługami doradczymi polegającymi na analizie indywidualnych doświadczeń i kwalifikacji zawodowych oraz określeniu mocnych i słabych stron przedsięwzięcia.

5. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej. Urząd pracy dokonuje zwrotu kosztów doposażenia stanowiska pracy pracodawcy:

- ze środków PFRON do wysokości 15 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Okres utrzymania stanowiska pracy skierowanej osoby niepełnosprawnej bezrobotnej lub poszukującej pracy co najmniej 36 miesięcy.

- ze środków Funduszu Pracy do wysokości 6 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Okres utrzymania stanowiska pracy skierowanej osoby niepełnosprawnej bezrobotnej co najmniej 24 miesiące.

Warunkiem otrzymania refundacji kosztów jest dokonanie przez pracodawcę zakupu wyposażenia, rozliczenie poniesionych kosztów oraz zatrudnienie osób niepełnosprawnych na doposażonych stanowiskach pracy.

DZIAŁ 3. PROJEKTY DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Projekt 1. Pośrednictwo pracy.

1. Założenie: zapewnienie bezpłatnych usług pośrednictwa pracy osobom niepełnosprawnym oraz pracodawcom

2. Cel:

- udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia
- świadczenie pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych

3. Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

4. Zadania do realizacji w latach 2012 – 2016, realizatorzy:

1) Nawiązywanie współpracy z pracodawcami zarówno z otwartego rynku pracy, jak i chronionego rynku pracy

Realizator: pośrednik pracy

2) Pozyskiwanie dla osób niepełnosprawnych ofert pracy stałej i subsydiowanej

Realizator: pośrednik pracy

3) Przedstawianie osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

Realizator: pośrednik pracy

4) Przedstawianie osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy możliwości pomocy wobec braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

Realizator: pośrednik pracy, doradca zawodowy, Lider Klubu Pracy, specjalista ds. rozwoju zawodowego

5) Inicjowanie i organizowanie kontaktów osób niepełnosprawnych z potencjalnymi pracodawcami (giełdy pracy, targi pracy)

Realizator: pośrednik pracy, doradca zawodowy

5. Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

Ocena efektywności:

1. Liczba ofert pracy.
2. Liczba podjęć pracy osób niepełnosprawnych.

Projekt 2. Poradnictwo zawodowe.

1. Założenie: przygotowanie osób niepełnosprawnych poprzez świadczenie usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej do rehabilitacji zawodowej

2. Cel: przygotowanie osób niepełnosprawnych do uzyskania lub utrzymania odpowiedniego zatrudnienia

3. Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie usług poradnictwa zawodowego

4. Zadania do realizacji w latach 2012 - 2016, realizatorzy:

1) Udzielanie porad indywidualnych osobom niepełnosprawnym

Realizator: doradca zawodowy

2) Inicjowanie i prowadzenie porad grupowych

Realizator: doradca zawodowy

3) Udzielanie informacji zawodowych o rynku pracy, zawodach i możliwościach szkolenia zawodowego.

Realizator : doradca zawodowy, Lider Klubu Pracy

4) Objęcie zarejestrowanych osób niepełnosprawnych pomocą w aktywnym poszukiwaniu pracy

Realizator: Lider Klubu Pracy

5) Świadczenie pracodawcom pomocy w doborze kandydatów na wolne miejsce pracy

Realizator: doradca zawodowy, pośrednik pracy

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

Ocena efektywności:

1. Liczba osób objętych usługami poradnictwa zawodowego, w tym pomocą w aktywnym poszukiwaniu pracy
2. Liczba osób, które skorzystały z informacji zawodowej

Projekt 3. Szkolenia dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy

1. Założenie: inicjowanie i organizowanie szkoleń zawodowych dla zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych

2. Cel: nabycie przez osoby niepełnosprawne umiejętności i kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb otwartego i chronionego rynku pracy

3. Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie usług szkoleniowych

4. Zadania do realizacji w latach 2012 – 2016, realizatorzy:

1) Analiza zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego

2) Zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych zarejestrowanych osób niepełnosprawnych

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego, doradca zawodowy, pośrednik pracy

3) *Udzielanie informacji o możliwościach szkolenia*

4) Organizacja i rozliczenie finansowe szkoleń

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego

5. Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

Ocena efektywności:

1. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych skierowanych na szkolenia zawodowe

2. Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy skierowanych na szkolenia zawodowe

Projekt 4. Instrumenty rynku pracy

1. Założenie: wspieranie podstawowych usług rynku pracy

2. Cel: finansowanie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

3. Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie instrumentów rynku pracy

4. Zadania do realizacji w latach 2012 – 2016, realizatorzy:

1) Wykorzystanie subsydiowanych form pomocy w zakresie wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Realizator: pracownicy merytoryczni Referatu ds. Instrumentów Rynku Pracy i Szkoleń, pośrednik pracy, doradca zawodowy

5. Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

Ocena efektywności:

1. Liczba osób, które skorzystały z subsydiowanych form pomocy.

Część III. PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział 3. Projekty działań na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2012.

PROJEKT 1. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE, W TYM INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. **Założenie:** osoby niepełnosprawne i ich rodziny powinny mieć zapewniony dostęp do pełnej informacji o obowiązujących rozwiązaniach prawnych i wynikających z nich uprawnieniach, istniejących możliwościach zaspakajania różnorodnych potrzeb, funkcjonujących systemach wsparcia i możliwościach uzyskania różnych form pomocy ze strony instytucji jak i organizacji pozarządowych. Osoby niepełnosprawne i ich rodziny powinny mieć również możliwość skorzystania z profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych pojawiających się w związku z niepełnosprawnością.

2. **Cel:** ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom poprzez udostępnienie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach oraz informacji dotyczących istotnych spraw związanych z funkcjonowaniem społecznym w mieście Katowice.

Ograniczenie skutków sytuacji kryzysowych wynikających z niepełnosprawności.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie dostępności do informacji z zakresu poradnictwa specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych oraz do informacji o instytucjach pomocowych w mieście, obiektach pozbawionych barier architektonicznych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) realizacja sieci specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych i organizacjami pozarządowymi,
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

2) okresowe powtarzanie akcji informacyjnych poprzez rozwieszenie plakatów, udostępnianie ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji i organizacji prowadzących poradnictwo i interwencję kryzysową w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby niepełnosprawne (Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe).

Realizator – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

3) kontynuacja realizacji informatora dla osób niepełnosprawnych w formie elektronicznej wraz z udostępnieniem danych z zakresu opisu obiektów użyteczności publicznej oraz restauracji, obiektów handlowych, sakralnych pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych, opisu przykładowych tras wycieczkowych dostępnych dla osób niepełnosprawnych oraz poradnictwa specjalistycznego.

Realizatorzy:

- Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

4) realizacja projektu społecznego „Miejska Dżungla” mającego na celu przybliżenie problemów osób niepełnosprawnych, złamanie barier mentalnych w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi, zwrócenie uwagi na bariery architektoniczne przeszkadzające osobom niepełnosprawnym uczestniczyć w życiu społecznym, przeciwdziałanie zajmowaniu miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych przez osoby nieuprawnione.

Realizator:

- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Policją, Strażą Miejską w Katowicach, ZHP oraz organizacjami pozarządowymi.

5. Koordynator projektu: Wydział Polityki Społecznej

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba osób, które w danym okresie skorzystały z poradnictwa specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba jednostek świadczących poradnictwo,
- 3) liczba jednostek świadczących interwencję kryzysową,
- 4) liczba osób, które gościły na danej stronie internetowej,
- 5) liczba obiektów/tras umieszczonych w informatorze dla osób niepełnosprawnych.

PROJEKT 2. WCZESNA INTERWENCJA (DZIECI W WIEKU 0-6 LAT ¹⁾)

1. **Założenie:** każde dziecko niepełnosprawne ma prawo do wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną. Każde dziecko niepełnosprawne ma prawo do odpowiedniej stymulacji rozwoju od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do chwili podjęcia nauki w szkole, w celu zapobiegania ewentualnym przyszłym niepowodzeniom w nauce.

2. **Cel:** Ograniczenie skutków niepełnosprawności wśród dzieci w wieku od 0-6 lat, poprzez stworzenie możliwości uzyskania jak najwcześniejszej, kompleksowej i wielospecjalistycznej diagnozy w placówkach do tego przygotowanych. Objęcie dzieci specjalistycznymi programami terapeutycznymi oraz przygotowanie rodziców lub opiekunów do udziału w rehabilitacji swoich dzieci. Pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Dostęp rodziców/prawnych opiekunów jak najwcześniejszego dostępu do informacji na temat możliwości zdiagnozowania, opieki zdrowotnej i rehabilitacji swoich dzieci.

Objęcie jak największej liczby dzieci niepełnosprawnych od 0-6 lat wymagających takiej pomocy, usługami z zakresu wczesnej interwencji.

Objęcie jak największej liczby dzieci niepełnosprawnych pomocą specjalistyczną do chwili podjęcia przez nie nauki w szkole.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy :

Wielospecjalistyczne i kompleksowe działania wczesnego wspomaganie rozwoju warunkiem optymalnego rozwoju psychofizycznego i społecznego dziecka niepełnosprawnego. Celem tego zadania będzie objęcie jak największej liczby dzieci w wieku od 0-6 lat – niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością, specjalistycznymi programami terapii i rewalidacji oraz przygotowanie rodziców do udziału w rewalidacji, rehabilitacji i edukacji swoich dzieci.

Zadania:

1) wczesne wspomaganie rozwoju dzieci realizowane najbliżej ich miejsca zamieszkania, tj. w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, oraz w Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzonej przez miasto Katowice.

Realizatorzy:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi,
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.

2) objęcie wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkoli pomocą psychologiczno-pedagogiczną

3) systematyczne uzupełnianie bazy dydaktycznej w sprzęt i pomoce do zajęć specjalistycznych z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju i pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tj. w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, oraz w Specjalistycznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Realizatorzy:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi,
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.

4) dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych dodatkową formą wspierania przez miasto wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci – dotacje udzielane przez miasto Katowice (za pośrednictwem WE) na podstawie art. 90 ustawy o systemie oświaty.

Realizatorzy:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- Oświatowe Jednostki Niepubliczne

5) współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- ośrodki rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży.

6) kompleksowa rehabilitacja i rewalidacja dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością z terenu miasta Katowice realizowana we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Realizatorzy:

- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice,
- organizacje pozarządowe.

5. Koordynator projektu: Wydział Edukacji Urzędu Miasta w Katowicach, w zakresie współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach i Wydział Polityki Społecznej w zakresie realizacji zadań organizacji pozarządowych.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba dzieci realizujących wczesne wspomaganie rozwoju,
- 2) liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- 3) stopień wykorzystania funduszy na zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji wczesnego wspomagania rozwoju dzieci,
- 4) liczba ośrodków świadczących pomoc z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju,
- 5) liczba dzieci do 1 roku życia zgłoszonych do punktów wczesnego wspomagania rozwoju,
- 6) liczba dzieci w wieku od 0 do 6 lat objętych rehabilitacją w ośrodkach.

¹W tym dzieci odroczone od realizacji obowiązku szkolnego.

PROJEKT 3. EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

1. **Założenie:** każde dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ma prawo do nauki w szkołach wspólnie ze swymi rówieśnikami w szkołach ogólnodostępnych lub szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub nauczania indywidualnego.

2. **Cel:** stworzenie dzieciom i młodzieży posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego możliwości kształcenia na równi z pełnosprawnymi rówieśnikami na wszystkich poziomach nauczania. Zapewnienie możliwości nauki i rozwoju w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Ułatwienie dzieciom z niepełnosprawnością ruchową dostępu do edukacji.

Zwiększenie liczby nauczycieli posiadających kwalifikacje do pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

a) Pełny udział w życiu codziennym, społecznym, nauce i zabawie warunkiem prawidłowej integracji oraz prawem każdego niepełnosprawnego dziecka. Celem tego zadania będzie nauka dzieci niepełnosprawnych dostosowana do ich indywidualnych potrzeb, zarówno w szkołach ogólnodostępnych oraz w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, jak również korzystanie ze szkolnictwa specjalnego lub nauczania indywidualnego, życie dzieci niepełnosprawnych w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych.

Zadania:

1) zapewnianie realizacji zajęć rewalidacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach ogólnodostępnych i ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, najbliższych dzieciom.

Realizator:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice,
- szkoły ogólnodostępne,
- szkoły ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi.

2) dofinansowywanie likwidacji barier funkcjonalnych/architektonicznych w placówkach przedszkolnych i szkolnych.

3) dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice.

Realizator:

- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice.

5. **Koordynator projektu:** Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczących się w systemie ogólnodostępnym i integracyjnym,
- 2) liczba dzieci uczących się w szkołach specjalnych,
- 3) liczba dzieci uczących się na nauczaniu indywidualnym,
- 4) liczba szkół pozbawionych barier architektonicznych.

PROJEKT 4. REHABILITACJA SPOŁECZNA I LECZNICZA DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU SZKOLNYM ORAZ DOROSŁYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do korzystania z dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną, z dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

2. **Cel:** wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych przez te osoby.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie oferty usług z zakresu rehabilitacji społecznej dla osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym, zaburzeniami psychicznymi, ze schorzeniami narządu ruchu, dla osób niewidomych oraz dla osób głuchych i głuchoniemych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie prowadzonej działalności w sferze zadań publicznych oraz środowiskowymi domami samopomocy w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług (Dział 2, Rozdział 4).

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z podmiotami prowadzącymi poszczególne placówki.

2) kontynuowanie wspierania, w formie dotacji lub zakupu usług, przez miasto Katowice usług z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe i fundacje w prowadzonych przez nie specjalistycznych ośrodkach lub realizowanych w ramach działalności statutowej (Dział 2, Rozdział 4).

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

5. **Koordynator projektu:** Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

6. Ocena efektywności:

1) liczba osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym, zaburzeniami psychicznymi, schorzeniami narządu ruchu, głuchych i głuchoniemych korzystających z pomocy specjalistycznych placówek prowadzonych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie prowadzonej działalności w sferze zadań publicznych.

PROJEKT 5. WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PROCESIE REHABILITACJI W FORMIE DOFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW PFRON DO RÓŻNYCH ŚWIADCZEŃ

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym oraz dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny.

2. **Cel:** ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby niepełnosprawne, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości różnego rodzaju barier.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Dotarcie z informacjami na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do środowisk osób niepełnosprawnych, które z takiej pomocy dotąd nie korzystały.

Zwiększenie zainteresowania niepełnosprawnych mieszkańców Katowic możliwością uzyskania dofinansowania na różne cele w ramach programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zwiększenie zainteresowania podmiotów możliwością uzyskania dofinansowania do organizowanych imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych dla osób niepełnosprawnych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) sukcesywne powtarzanie akcji informacyjnych w mediach, wśród organizacji pozarządowych, w środowiskach przez pracowników socjalnych, na temat warunków i możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach powyższych zadań lub aktualnie realizowanych programów. Pomoc osobom niepełnosprawnym przy sporządzaniu wniosków i zgromadzeniu odpowiedniej dokumentacji.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

2) kontynuowanie udzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń, w ramach zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dział 2, Rozdział 5).

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

5. **Koordynator projektu:** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 2) liczba osób niepełnosprawnych, które po raz pierwszy skorzystały z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) liczba niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy uzyskali pomoc w ramach realizowanych programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- 4) liczba osób niepełnosprawnych, które brały udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych bądź rekreacyjnych dofinansowanych ze środków PFRON do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji,
- 5) liczba osób niepełnosprawnych, którym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscu ich zamieszkania w ramach środków PFRON,
- 6) liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach barier w komunikowaniu się,
- 7) liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidacji barier technicznych,
- 8) liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- 9) liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych.

PROJEKT 6. DOSTOSOWANIE MIESZKAŃ DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym do godnego zamieszkiwania w lokalu odpowiadającym jej ograniczonym możliwościom.

2. **Cel:** ułatwienie osobom niepełnosprawnym w miarę swobodnego funkcjonowania w ich mieszkaniach oraz umożliwienie samodzielnego opuszczania mieszkań poprzez likwidację barier architektonicznych i technicznych w miejscu zamieszkania.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Doprowadzenie do likwidacji barier architektonicznych i technicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych, w pierwszej kolejności w mieszkaniach osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz poprawa ich warunków mieszkaniowych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy :

1) stworzenie osobom niepełnosprawnym, z poważnymi dysfunkcjami narządu ruchu, możliwości zamiany zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier lub na mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności w ramach zamiany z miastem - wg zgłaszanych potrzeb.

Realizator: Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice.

2) przystosowanie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych – wg zgłaszanych potrzeb.

Realizator : Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, Katowickie TBS Sp. z o.o. w ramach zawieranych Porozumień z Miastem.

3) przyznawanie dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Udzielanie w ramach pracy socjalnej, pomocy formalno - prawnej, organizacyjnej dotyczącej sporządzenia projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę niepełnosprawną, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymaga.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z administratorami lokali.

4) budownictwo mieszkaniowe-komunalne.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. **Koordynator projektu:** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1) liczba osób niepełnosprawnych wymagających dostosowania mieszkań do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, w tym liczba osób na wózkach inwalidzkich,

2) liczba dokonanych zamian dotychczas zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier architektonicznych lub mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności, w tym liczba zamian dotyczących osób na wózkach inwalidzkich,

3) liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w

tym liczba osób na wózkach inwalidzkich,

4) liczba lokali przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych przez Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach,

5) liczba osób korzystających z pomocy instytucjonalnej i pomocy świadczonej w środowisku, w tym domów pomocy społecznej.

PROJEKT 7. DOSTOSOWANIE KOMUNIKACJI I TRANSPORTU ZBIOROWEGO DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym do swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu zbiorowego lub specjalnego.

2. **Cel:** umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego lub z niewielką pomocą przemieszczania się po mieście, poprzez dostosowanie infrastruktury komunikacji publicznej do potrzeb tych osób.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Kontynuowanie działań mających na celu:

1) dostosowanie do możliwości osób niepełnosprawnych organizacji ruchu na drogach publicznych Miasta Katowice:

- f) stosowanie na przejściach dla pieszych sygnalizacji dźwiękowej łącznie ze świetlną,
- g) dostosowanie czasu trwania zielonego światła na przejściu dla pieszych do prędkości poruszania się m.in. osób niepełnosprawnych,
- h) budowa wysepek dzielących jezdnie, znajdujących się na przejściach dla pieszych, dostosowanych parametrami do wózków inwalidzkich,
- i) umieszczanie znaków drogowych, urządzeń sterowania ruchem oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, w sposób nie powodujący ograniczenia skrajni ruchu pieszego,
- j) stosowanie urządzeń do segregacji ruchu pieszych i pojazdów: bariery, osłony, pasy zieleni, zróżnicowanie ukształtowania powierzchni.

2) likwidację barier urbanistycznych w ciągach komunikacyjnych miasta:

- j) stosowanie obniżonych krawężników, powierzchni w kontrastowym kolorze i fakturze łatwo wyczuwalnej butem lub laską osoby posługującej się nią, w celu sygnalizacji każdej zmiany warunków ruchu,
- k) ograniczanie rozwiązań zmuszających pieszych do pokonywania różnic poziomów,
- l) stosowanie pochylni lub wind dla osób niepełnosprawnych,
- m) odpowiedni dobór rodzajów nawierzchni i szerokości ciągów pieszych,
- n) eksponowanie miejsc kolizyjnych na drogach, np. przejść przez jezdnię, poprzez stosowanie zróżnicowanego sposobu oświetlania,
- o) zwiększenie możliwości bezpłatnego parkowania pojazdów przewożących osoby niepełnosprawne w strefie płatnego parkowania oraz wyznaczanie stanowisk postojowych rezerwowanych dla pojazdów osób niepełnosprawnych na obszarze miasta Katowice,
- p) zwiększenie liczby pojazdów komunikacji zbiorowej przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- q) dobór odpowiedniej wysokości peronów na przystankach komunikacji publicznej,
- r) wprowadzanie do rozkładu jazdy KZK GOP informacji o kursach wykonywanych taborem niskopodłogowym w formie: dodatkowych oznaczeń do informacji przystankowej, oddzielnych aplikacji na stronach internetowych Związku oraz informacji przez bezpłatną infolinię KZK GOP (nr. tel. 800 16 30 30).

3) realizacja systemu miejskiego transportu specjalnego dla osób niepełnosprawnych „drzwi - drzwi”.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) kontynuowanie działań mających na celu likwidację barier urbanistycznych w ciągach komunikacyjnych miasta, w tym przebudowa istniejących przejść dla pieszych na przejścia integracyjne w ramach prowadzonych prac remontowych poszczególnych ulic.

Realizator: Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach.

2) korzystanie z bezpłatnych stanowisk postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych oraz ustalenie zerowej stawki opłat dla osób niepełnosprawnych posiadających kartę parkingową korzystających z płatnych miejsc parkingowych, (zgodnie z zapisami uchwały Nr XIX/334/04 Rady Miasta Katowice z dnia 19 stycznia 2004r. zmienionej uchwałą Nr XII/197/11 Rady Miasta Katowice z dnia 27.07.2011r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania dla pojazdów samochodowych na drogach publicznych na obszarze miasta Katowice).

Realizator: Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach.

3) wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

4) zwiększenie ilości taboru niskopodłogowego wyposażonego w platformy dla wózków inwalidzkich oraz tzw. „układy przykłęku”, przy jednoczesnym wycofywaniu pojazdów posiadających stopnie w drzwiach wejściowych.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

5) prowadzenie i udzielanie informacji o kursach pojazdów niskopodłogowych w rozkładzie jazdy KZK GOP (infolinia: 800 16 30 30 oraz aplikacje informacji internetowej).

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

6) uruchomienie w kolejnych pojazdach transportu zbiorowego Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej, polegającego na wizyjnym oraz fonicznym zapowiadaniu przystanków, ułatwiającego lokalizację w terenie przede wszystkim osobom niewidomym oraz niedowidzącym.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

7) wprowadzenie na kolejnych przystankach systemu informacji dla transportu miejskiego, dostosowanego do potrzeb osób słabo widzących. Dzięki zastosowaniu czcionki typu „FF Info”, system informacji przystankowej charakteryzuje się wyższą czytelnością.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

8) kontynuowanie kampanii społecznych, ukierunkowanych na uwrażliwienie pasażerów komunikacji miejskiej na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Realizator: Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach.

9) kontynuowane działań mających na celu odbudowę taboru i poprawę warunków korzystania z autobusów transportu zbiorowego przez osoby niepełnosprawne. Spółka PKM Katowice zamierza zakupić 15 sztuk nowych autobusów niskopodłogowych w 2012r.

Realizator: Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice sp. z o.o.

10) kontynuowanie „Programu wyrównywania różnic między regionami” w obszarze D – likwidacji barier transportowych, jeżeli miasto Katowice spełniać będzie warunki brzegowe programu, ustalane corocznie przez Zarząd PFRON.

Realizator: zgodnie z zaakceptowanymi przez PFRON wnioskami.

11) realizacja miejskiego transportu specjalnego dla osób niepełnosprawnych „drzwi - drzwi”.

Realizator:

- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice,
- Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych.

12) przeprowadzenie akcji edukacyjno – profilaktycznej w celu obrony praw osób niepełnosprawnych w zakresie miejsc do parkowania w ramach projektu społecznego Miejska Dżungla.

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Policją i Strażą Miejską w Katowicach oraz organizacjami pozarządowymi.

13) układ komunikacyjny dla terenu budowy Nowego Muzeum Śląskiego, Międzynarodowego Centrum Kongresowego i siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

14) przebudowa strefy śródmiejskiej miasta Katowice:

Etap II – strefa Rondo-Rynek

Etap III – przebudowa układu drogowego w rejonie Placu Szewczyka.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

15) układ komunikacyjny w rejonie ul. Książęcej, Piotrowickiej i Hadyny w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

16) modernizacja infrastruktury tramwajowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

17) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Tunelowej.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

18) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe na osiedlu Szarych Szeregów/Boya-Żeleńskiego, Zawilców, Szałwiowej.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

19) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe przy ulicach R. Zwoźniakowej i E. Makuli.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

20) przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Korczaka.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

21) połączenie drogowe ul. Marcinkowskiego z ul. 1 Maja.
Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

22) budowa drogi i infrastruktury technicznej w rejonie kąpieliska Bugła w Katowicach.
Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

23) budowa drogi łączącej ul. Armii Krajowej z ul. Pijarską.
Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

24) budowa układu drogowego w rejonie ul. Ceglanej i ul. Kościuszki.
Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. Koordynator projektu: Wydział Działalności Gospodarczej i Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, w zakresie transportu specjalnego – Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba wyznaczonych miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba autobusów i tramwajów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- 3) liczba pojazdów specjalnych do przewozu osób niepełnosprawnych, użytkowanych przez specjalistyczne placówki, organizacje pozarządowe, firmy taksówkowe,
- 4) liczba przejść dla pieszych posiadających oprócz sygnalizacji świetlnej zainstalowane sygnalizatory akustyczne,
- 5) liczba obiektów komunikacyjnych, na których wykonano w danym okresie udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, rodzaj udogodnień,
- 6) liczba zawartych umów dotyczących zakupu środków transportu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”; liczba osób niepełnosprawnych korzystających w danym roku z przewozów nowo zakupionymi środkami transportu.
- 7) liczba przewozów osób niepełnosprawnych wykonanych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

PROJEKT 8. LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, URBANISTYCZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ W OBIEKTACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej.

2. **Cel:** umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego załatwiania spraw w urzędach, umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Sukcesywna likwidacja barier architektonicznych w budynkach Urzędu Miasta Katowice, w których sprawy załatwiają mieszkańcy Katowic oraz w budynkach zajmowanych przez jednostki organizacyjne miasta, świadczące usługi na rzecz ludności: w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, placówkach edukacyjnych, jednostkach pomocy społecznej, miejskich instytucjach kultury, obiektach sportowych, administracjach budynków mieszkalnych itp.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) tworzenie zbioru danych dotyczących występowania barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej zajmowanych przez jednostki organizacyjne Miasta – kontynuacja.

Realizator: Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Wydziałem Budynków i Dróg, Wydziałem Budownictwa.

2) udział w opiniowaniu opracowywanych koncepcji i wytycznych do projektowania oraz projektów technicznych remontów i inwestycji miejskich pod kątem dostępności do osób niepełnosprawnych.

Realizator : Wydział Budynków i Dróg, Wydział Budownictwa, Wydział Inwestycji, Wydział Rozwoju Miasta, Miejski Zarząd Ulic i Mostów we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

3) załatwianie w miejscu zamieszkania leżących osób niepełnosprawnych formalności związanych z wystawianiem dowodu osobistego.

Realizator: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice.

4) modernizacja budynku przy ul. Młyńskiej 1 w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5) Pałac Młodzieży im. Prof. A. Kamińskiego przy ul. Mikołowskiej 26 w Katowicach

Realizator: Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta Katowice.

6) modernizacja stadionu przy ul. Bukowej.

Realizator: Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta Katowice.

7) budowa hali sportowej dla Gimnazjum nr 16 w Giszowcu.

Realizator: Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta Katowice.

8) Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

9) przystosowanie obiektów sportowych dla potrzeb osób niepełnosprawnych - instalacja windy dla osób niepełnosprawnych umożliwiająca wjazd na poziom tarasów obiektu „Spodek”.

Realizator: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

5. Koordynator projektu: Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba budynków użyteczności publicznej skontrolowanych pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba wniosków, projektów z udziałem miasta Katowice w sprawie likwidacji barier architektonicznych w jednostkach wykonujących zadania publiczne,
- 3) liczba opinii wydanych przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych,
- 4) liczba osób niepełnosprawnych, które załatwiały w miejscu zamieszkania formalności związane z wydaniem dowodu osobistego.

PROJEKT 9. UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU KULTURALNYM I ARTYSTYCZNYM

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

2. **Cel:** ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie osobom niepełnosprawnym odpowiednich warunków do uczestnictwa w kulturze. Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr kultury w ramach miejskich instytucji kultury.

3.Stan planowany do osiągnięcia:

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w imprezach kulturalnych i artystycznych. Promowanie i prezentacje twórczości artystycznej i kulturalnej osób niepełnosprawnych. Systematyczna likwidacja barier architektonicznych i barier w komunikowaniu się w obiektach zajmowanych przez miejskie instytucje kultury.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, ul. 3 maja 31 a

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki Silesia od wielu lat organizuje koncerty, których odbiorcami są dzieci i młodzież specjalnej troski oraz pensjonariusze domów pomocy społecznej.

Zaplanowano zorganizowanie około 200 koncertów w roku 2012 roku dla tej grupy słuchaczy, a przewidywany ich koszt wyniesie około 200.000 zł ogółem.

Comiesięczne koncerty odbywać się będą w następujących ośrodkach :

- K-ce LIGOTA ul. Medyków 16, Centrum Zdrowia Matki i Dziecka
- K-ce LIGOTA ul. Kołobrzeska 8 , ZSS nr 12
- K-ce GISZOWIEC ul. Gościńska 8, Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy dla dzieci
- K-ce GISZOWIEC ul Wojciecha 23, Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy dla dorosłych.
- K-ce BOGUCICE ul. Ścigały 17, ZSS nr 9
- K-ce JANÓW ul .Zamkowa 2a, ZSS nr 7
- 1000 lecie, ul. Ułańska 5a, Samodzielny Ośr. Rehabilitacyjno-Oświatowy dla dzieci
- K-ce CENTRUM ul.3-go Maja 36 Stowarzyszenie Szansa dla każdego
- Centrum Rehabilitacyjno–Oświatowe „Odrodzenie”- K-ce PIOTROWICE, ul.Radockiego 280
- Szkoła Specjalna - K-ce ul. Gliwicka 148a

Dzieci niepełnosprawne będą uczestniczyć w koncertach IPiUM „Silesii” również w tzw. klasach integracyjnych funkcjonujących w szkołach podstawowych na terenie miasta m. in. na koncertach organizowanych w MDK na os 1000-lecia, w Bibliotece Filia nr 3 w Załężu.

Z myślą o osobach starszych nie mogących samodzielnie funkcjonować w środowisku swojego zamieszkania IPiUM „Silesia” zorganizuje koncerty w domach pomocy społecznej m.in. w:

- Dziennym Domu Pomocy Społecznej K-ce ul. Wiślana 9
- Środowiskowym Domu Pomocy Społecznej K-ce ul. Gliwicka 74a

Poza tym osoby starsze będą mogły uczestniczyć w koncertach wieczornych organizowanych na terenie naszego miasta m.in. w domach kultury, bibliotekach, muzeach, Polskim Radio, Bazylice oo. Franciszkanów. Wstęp na wszystkie koncerty jest bezpłatny.

Realizator:- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”

2) Galeria Sztuki Współczesnej BWA, al. W. Korfanteo 6

W ramach edukacji artystycznej w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach od wielu lat realizowane są działania twórcze przeznaczone dla osób niepełnosprawnych.

Projekty twórcze skupione pod nazwą artBuszoWANie, to cykl warsztatów i oprowadzań kuratorskich poddających dyskusji tradycyjne schematy odbioru sztuki. Wyrabianie w odbiorcach potrzeby kontaktu ze sztuką oparte zostaje na swobodnej formie spotkania w galerii.

- ***Warsztaty ekspresji twórczej dla dzieci*** – zajęcia plastyczne przeznaczone dla dzieci oraz młodzieży niepełnosprawnej. Zajęcia te sięgają do podstawowych form autoekspresji, ukierunkowane są przede wszystkim na działania motoryczne, poznawcze i emocjonalne. Galeria, dzięki dużej powierzchni ekspozycyjnej, stwarza doskonałe warunki do pracy twórczej realizowanej na dużych formatach bądź w przestrzeni. Do realizacji warsztatów wykorzystywane są różnorodne materiały, co stymuluje koordynację wzrokowo-ruchową oraz pobudza kreatywność. Funkcja ekspresyjna działań ma bardzo korzystny wpływ na rozładowanie negatywnych emocji, dzieci wyciszają się i uspokajają.

Przewidywany koszt realizacji warsztatów: ok. 1000 zł

- ***Warsztaty ekspresji twórczej dla dorosłych*** – wspólnie z współtwórcą Programu Integracji Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!” realizowanego przy katowickim MOPS-ie, projektowany jest panel działań przeznaczonych dla osób dorosłych o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Warsztaty mają być realizowane już na jesieni tego roku.

Przewidywany koszt realizacji warsztatów: ok. 1000 zł

- ***Warsztaty ekspresji twórczej i oprowadzania kuratorskie dla osób niesłyszących*** – od początku tego roku Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach realizuje działania przeznaczone dla osób niesłyszących. Raz w miesiącu odbywają się dla nich warsztaty ekspresji twórczej i spotkania z kuratorem wystawy. Spotkania tłumaczone są na język migowy, mogą w nich uczestniczyć zarówno dzieci jak i osoby dorosłe.

Przewidywany koszt realizacji warsztatów i oprowadzań: 7000 zł

Ponadto budynek Galerii jest w pełni przystosowany dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim lub o zaburzonej koordynacji ruchowej, dzięki czemu osoby niepełnosprawne mogą uczestniczyć we wszystkich działaniach wystawienniczych i wydarzeniach kulturalnych, które odbywają się w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach.

Przewidywana kwota potrzebna na realizację wszystkich działań zaplanowanych na 2012 r. to 9000 zł.

Realizator: Galeria Sztuki Współczesnej BWA.

3) Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. Św. Jana 10

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach dysponuje dwoma obiektami: salą teatralną na ul. św. Jana 10 oraz Galerią przy ul. 3 Maja 25. Oba obiekty są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, dzięki czemu mogą one w pełni korzystać z całościowej oferty Teatru „Ateneum”.

Ponadto od grudnia 2008 r. Teatr dysponuje bezprzewodowymi słuchawkami, które umożliwiają osobom niedosłyszącym indywidualny odsłuch dźwięku podczas spektakli zarówno na scenie przy ul. św. Jana, jak i w Galerii „Ateneum”. Urządzenia zostały dofinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Miasto Katowice.

Osoby niepełnosprawne w Teatrze „Ateneum” mogą nie tylko obejrzeć spektakle prezentowane na obu scenach teatru, ale także mogą zwiedzić teatr oraz uczestniczyć w lekcjach teatralnych.

Na rok 2012 Teatr przewiduje prezentację 25 spektakli dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo, 15 spektakli dla dzieci niedosłyszących przy zastosowaniu bezprzewodowych słuchawek na podczerwień oraz 10 spektakli dla dzieci niewidomych, które zaprezentowane zostaną przy pomocy techniki audiodeskrypcji. W sumie przewiduje się, że w w/w spektaklach weźmie udział około 1500 widzów.

Teatr na zniżki dla osób niepełnosprawnych oraz na przygotowanie audiodeskrypcji w roku 2012 przeznaczy ok. 25 000,- zł.

Realizator: Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”

4) Muzeum Historii Katowic, ul. Szafranka 9

W związku z realizacją projektu poszerzenia zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na rok 2012 „Katowice bez barier”, którego celem jest zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce Muzeum Historii Katowic wraz z filią w Nikiszowcu, zaprasza do uczestnictwa osoby niepełnosprawne w działaniach merytorycznych. Oprowadzanie grup po wystawach stałych: „W kamienicy mieszczańskiej”, „Z dziejów Katowic” ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki potrzeb oraz odrębnej dydaktyki dla grup osób z niepełnosprawnością umysłową oraz fizyczną. Oferta dotyczy także zwiedzania wystaw czasowych, udział w wernisażach, koncertach, wykładach historycznych, prezentacjach multimedialnych oraz warsztatach plastycznych. W chwili obecnej przy współpracy z pracownikami Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego, trwają przygotowania cyklicznych koncertów muzyki dawnej, na które zostaną zaproszone grupy osób z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną.

Z tych działań mogą korzystać osoby niepełnosprawne, które odwiedzą MHK indywidualnie lub w grupach. Osoby niepełnosprawne umysłowo w wieku szkolnym, ze szkół i ośrodków specjalnych oraz osoby dorosłe z domów opieki społecznej poznają wystawy z przewodnikiem, a szczególnie biorąc pod uwagę percepcję tych osób odwiedzają wystawy malarstwa oraz inne z zakresu sztuki i etnografii.

Młodzież szkolna z niepełnosprawnością intelektualną oraz fizyczną ma możliwość uczestnictwa w warsztatach plastycznych organizowanych w siedzibie muzeum przy ul. Szafranka, oraz w filii Muzeum Historii Katowic w Nikiszowcu, przy ul. Rymarskiej. Tamtejsza placówka wyposażona jest w windę umożliwiającą poruszanie się po całym obiekcie, co znacznie ułatwia zorganizowanie czynnej formuły uczestnictwa w zajęciach. Okresem szczególnej intensywności działań interaktywnych (w tym przede wszystkim warsztatów plastycznych) zorganizowanych dla osób niepełnosprawnych jest cyklicznie przeprowadzane akcje „Lato w mieście” i „Zima w mieście”. Przez cały rok przewidziane są natomiast zajęcia z etnologii miasta, a także spotkania edukacyjne związane z tematyką wystaw czasowych.

Muzeum Historii Katowic wraz z filią w Nikiszowcu przygotowując ofertę planowanych wystaw przygotowane jest do stałej współpracy ze szkołami specjalnymi, domami opieki społecznej, szkołami z klasami integracyjnymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, grupami warsztatów terapii zajęciowej oraz osobami indywidualnymi.

Realizator: Muzeum Historii Katowic

5) Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek, Pl. Sejmu Śląskiego 2

Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek w ramach prowadzonej działalności statutowej z zakresu upowszechniania kultury w roku 2012 planuje organizację wielu wydarzeń artystycznych oraz działań edukacyjnych skierowanych również do osób

niepełnosprawnych.

Zaproponowane wydarzenia zostały ujęte w „Miejskim programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 - Katowice bez barier” i obejmują:

- a) cykl wystaw w galeriach Sektor I, Engram, Piętro Wyżej, Pusta.
- b) cykl koncertów na Sali koncertowej CKK.
- c) cykl koncertów plenerowych w ramach: „Katowickich Spotkań Opery, Baletu i Operetki” oraz Koncertów Promenadowych. "Od Bacha do Beatlesów".
- d) koncerty i spotkania z artystami w ramach Śląskiego Festiwalu Jazzowego
- e) działania edukacyjno-warsztatowe prowadzone w ramach projektów:
Future Artist- Twórcza Kontynuacja, Muzyczna Scena Kameralna oraz Ośrodka Edukacji Kulturowej.

Powyższe wydarzenia w większości są finansowane z budżetu CKK im. K. Bochenek.

Realizator : Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek

6) Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, plac Wolności 12a

Nowa siedziba Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” znajdująca się w dawnym Pałacu Goldsteinów przy placu Wolności nie ma barier architektonicznych dla osób na wózkach inwalidzkich. Ponieważ koncerty miejskie Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” są zawsze bezpłatne dla publiczności, udział w nich osób niepełnosprawnych nie podlega jakimkolwiek ograniczeniom.

Pracownicy i członkowie Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” będą udzielać pomocy osobom niepełnosprawnym na terenie Pałacu Goldsteinów w dniu koncertu. Ponadto możliwe jest wystosowanie przed każdą imprezą, która będzie się odbywała w siedzibie Zespołu informacji mailowej o wydarzeniu, chętnym organizacjom i instytucjom, które zajmują się osobami niepełnosprawnymi.

Realizator : Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”

7) Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33

Miejski Dom Kultury „Ligota” informuje, że planuje w ramach programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na rok 2012, wynikającego z „Miejskiego programu na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier” następujące imprezy:

1. Comiesięczne audycje muzyczne z Małą Akademią Jazzu i Małą Filharmonią dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
Koszt jednej audycji: Małej Filharmonii
240,- x 10 m-cy = 2400, brutto
oraz koszt jednej audycji Małej Akademii Jazzu
300,- x 9 m-cy = 2700,- brutto.
2. Cykliczne spotkania poniedziałkowe w ramach Koła Dziennikarsko- Literackiego oraz Scena Młodych Artystów.
Koszt jednej imprezy w miesiącu 200,- x 10 m-cy = 2000,- zł brutto
3. IV edycja Festiwalu Młodych Wirtuozów „Ligoton”, skierowany do wszystkich osób, które
uczęszczają na zajęcia muzyczne w domach kultury, stowarzyszeniach i fundacjach muzycznych.
Koszt - 2000,- brutto.

4. XVI edycja Miejskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej pt. „Wesoły Mikrofon” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Katowice adresowany również do przedszkoli z oddziałami integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych.
Koszt – 5000,- brutto.

5. Ogólnopolski konkurs plastyczny „Czar motyla” z kategorią dla osób niepełnosprawnych wraz z otwarciem wystawy połączonej wręczeniem nagród.
Koszt 1000,- brutto.

Ponadto MDK „Ligota” realizuje szereg imprez plenerowych takich jak Święto Kwitnących Głogów dostępnych również dla osób niepełnosprawnych.

Ze względu na ograniczenia lokalowe oraz bariery architektoniczne MDK „Ligota” nie jest w stanie poszerzyć zakresu zadań ujętych w poprzednim programie.

Realizator - Miejski Dom Kultury „Ligota”

8) Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie” ul. Markiefki 44a

Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” planuje organizację następujących przedsięwzięć związanych z działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych:

I. W dziale „Zawodzie” (Katowice, ul. Marcinkowskiego 13):

1. Kontynuacja kolejnych edycji konkursu plastycznego dla dzieci niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo pozostających pod opieką śląskich ośrodków rehabilitacyjno-opiekuńczych „Podróż moich marzeń” organizowanego z okazji Światowego Dnia Turystyki – współpraca z Aresztem Śledczym w Katowicach, Szkołą Policji, Fundacją „Pomoc dzieciom Śląska”, Szkołą Policji w Katowicach, Stowarzyszeniem Wzajemnej Pomocy „Bona Fides” i innymi instytucjami i organizacjami, zainteresowanymi działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych

2. Koncerty Rodzinne dla III Pokoleń – koncerty kameralne organizowane raz w miesiącu w okresie październik-maj, integrujące społeczność lokalną.

3. Europejski Dzień Sąsiada – wystawy zbiorów pasjonatów oraz rękodzieła mieszkańców dzielnic Zawodzie i Bogucice, festyn rodzinny, zabawy dla rodzin, konkursy – udział dzieci z ośrodków wychowawczych i specjalnych.

4. Festyny, imprezy plenerowe – imprezy integrujące społeczność lokalną, promocja zdrowego trybu życia poprzez m.in. współpracę z lokalnymi firmami w celu umożliwienia wykonania badań medycznych (ciśnienie krwi, spirometria).

5. Warsztaty twórcze, warsztaty plastyczne i malarskie dla dzieci i seniorów (m.in. „Kram z pomysłami”, „Twórczy weekend”).

6. Koncerty solistyczno-kameralne dla dzieci oraz spektakle teatralne dla dzieci (m.in. Mikołaj, Dzień Dziecka).

7. Działalność Klubu Seniora „Zakątek” – spotkania z lekarzami, artystami, warsztaty twórcze, wycieczki, imprezy integracyjne.

8. Działalność sekcji plastycznej dla seniorów – warsztaty malarskie, plenery, wystawy.

9. Cykl wystaw „Imaginacje” – promocja twórczości zawodowej i amatorskiej osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych.

10. Współpraca ze Stowarzyszeniem „SANIS” – Stowarzyszenie Aktywnych Niepełnosprawnych i Seniorów.

11. Współpraca ze Stowarzyszeniem „Skarbek” – Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych.

II. W dziale „Bogucice” (Katowice, ul. Markiefki 44 a)

1. Festyn Bogucicki - impreza integrująca osoby z różnych grup społecznych – osoby pełnosprawne i niepełnosprawne, dzieci i seniorów, Romów i mieszkańców innych narodowości.
2. Święto Ulicy Markiefki w ramach Europejskiego Dnia Sąsiada – impreza której celem jest animacja mieszkańców ul. Markiefki, szczególnie tych wykluczonych z uczestnictwa w kulturze poprzez koncerty, przedstawienia teatralne, zabawy i gry dla dzieci.
3. Warsztaty twórcze, warsztaty rękodzieła i biżuterii dla dzieci i seniorów
4. Działalność klubów seniora działu Bogucice – koła nr 6 Związku Emerytów i Rencistów, koła seniorów „Bogucice”.
5. Cykl wystaw „Imaginacje” – promocja twórczości zawodowej i amatorskiej osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych.
6. Współpraca ze okolicznymi szkołami w tym ze szkołą z oddziałami integracyjnymi.
7. Spotkania z cyklu Cafe Bogucice – spotkania z ciekawymi osobami, których tematami są najróżniejsze problemy i tematy nurtujące mieszkańców dzielnicy.

Ponadto MDK „Bogucice - Zawodzie”, że przystosowanie obu budynków MDK do potrzeb osób niepełnosprawnych pozwala osobom tym korzystać z całego wachlarza programowego naszej instytucji oraz z zajęć sekcyjnych i warsztatowych.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie”

9) Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya Żeleńskiego 83

1. Plener malarski „Zarzeczańskie obrazki” w obiekcie w Katowicach – Zarzeczu.

W imprezie uczestniczy m.in. grupa ok. 10 dzieci niepełnosprawnych.

Koszty ogólnozakładowe: ok. 2 000,- zł.

2. Koncerty umuzykalniające w obiekcie w Katowicach – Podlesiu.

- 10 koncertów rocznie dla SP 21

W koncertach organizowanych we współpracy ze IPIUM „Silesia”, uczestniczy m.in. grupa ok. 30 dzieci z oddziałów integracyjnych.

Koszty ogólnozakładowe: łącznie ok. 2 000,- zł.

3. Stała współpraca z grupą wsparcia z udziałem osób niepełnosprawnych w obiekcie w Katowicach- Murckach. Koszty ogólnozakładowe: łącznie ok. 2 000,- zł.

Realizator : Miejski Dom Kultury „Południe”

10) Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. Gen. Hallera 28

Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec” planuje organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym:

- a. Miejski Festiwal Twórczości Teatralno-Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Twórczość bez barier”; - koszt ok. 400 zł
- b. Wystawa prac plastycznych uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Wspierania Działalności Twórczych UNIKAT; - koszt ok. 100 zł
- c. Bal Karnawałowy dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 10 w Katowicach; koszt ok. 100 zł
- d. Warsztaty Terapii Zajęciowej „PROMYK” dla osób niepełnosprawnych intelektualnie; - brak kosztów bezpośrednich
- e. Bal charytatywny Fundacji „ISKIERKA” dla dzieci z chorobami nowotworowymi; - brak kosztów bezpośrednich
- f. Dzień godności osób niepełnosprawnych intelektualnie; - brak kosztów bezpośrednich

- g. Konkurs Tańca Dyskotekowego dla uczniów Szkół Specjalnych.
- brak kosztów bezpośrednich

Powyższe zadania MDK „Szopienice – Giszowiec” będzie realizował poprzez swoje trzy placówki we współpracy z następującymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Zespoły Szkół Specjalnych w Katowicach nr 10 i 11,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej "UNIKAT",
- Warsztaty Terapii Zajęciowej "PROMYK",
- Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”,
- Fundacja „Iskierka”,

Realizator: Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”

11) Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47

Miejski Dom Kultury „Koszutka” planuje organizację następujących działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i artystycznym:

„Wiosna w Dolinie Muminków” - impreza integracyjna dla dzieci niepełnosprawnych z okazji Pierwszego Dnia Wiosny

Planowany koszt: 200 zł

marzec’2012

V FESTIWAL BAJEK – projekcje bajek, warsztaty interdyscyplinarne dla dzieci, konkurs na scenariusz „Bajki-Rymowanki”

Planowany koszt: 600 zł

16.04. – 20.04.2012

Plener malarski pt. „Wiosenne śpiewy ptaków”

Planowany koszt: 100 zł

maj’2012

V Dzień Europejski - warsztaty interdyscyplinarne dla dzieci

Planowany koszt: 300 zł

maj’2012

EUROPEJSKI DZIEŃ SĄSIADA - warsztaty integracyjne dla podopiecznych Katowickiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA z udziałem młodzieży gimnazjalnej, integrujące pokolenia.

Planowany koszt: 500 zł

maj’2012

DZIEŃ DZIECKA – program estradowy w wykonaniu zespołu zawodowego, konkursy, zabawy (m.in. dla dzieci niepełnosprawnych)

Planowany koszt: 500 zł

czerwiec’2012

Plener malarski pt. „Pora spadających liści”

Planowany koszt: 150 zł

wrzesień’2012

MIKOŁAJ – program estradowy w wykonaniu zespołu zawodowego, konkursy, zabawy (m.in. dla dzieci niepełnosprawnych)

Planowany koszt: 500 zł

grudzień 2012

II. Miejski Dom Kultury „Koszutka” planuje zrealizować w/w zadania dla następujących instytucji:

- Stowarzyszenie Wspomagania Twórczości i Rozwoju Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT”
w Katowicach
- Zespół Szkolno-Przedszkolny dla Dzieci niesłyszących i słabo słyszących w Katowicach
- Szkoły Specjalne i Integracyjne
- Przedszkola Integracyjne w Katowicach

Realizator: Miejski Dom Kultury „Koszutka”

12) Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach w roku 2012 planuje następujące zadania związane z „Miejskim programem działań na rzecz osób niepełnosprawnych Katowice bez barier”. Termin i miejsca oraz osoby uczestniczące w imprezach będą podawane w planach miesięcznych składanych do Wydziału Kultury Urzędu Miejskiego. Podane koszty obejmują: oprawę plastyczną, rekwizyty, nagrody książkowe i rzeczowe, poczęstunek.

I. Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych:

Witryna artystyczna – prezentacja twórczości (malarstwo, rzeźba, sztuka użytkowa) osób niepełnosprawnych (dzieci, młodzieży, osób dorosłych).

Cały rok

Koszty: 300 zł

Witryna poetycka – prezentacja dorobku piśmienniczego osób niepełnosprawnych.

Cały rok

Koszty: 250 zł

II. Imprezy integracyjne organizowane cyklicznie:

Serduszko puka – impreza integracyjna z okazji święta zakochanych dla dzieci oraz młodzieży niepełnosprawnej (11 edycja).

Luty

Koszty: 200 zł

Śmiechoterapia – impreza integracyjna dla uczniów ze szkół z oddziałami integracyjnymi oraz szkół specjalnych z okazji dnia żartów (9 edycja).

Kwiecień

Koszty: 200 zł

Człowiek bez barier – spotkanie integracyjne mające na celu przełamanie stereotypu niepełnosprawności, który funkcjonuje wśród społeczeństwa; spotkania, z osobami niepełnosprawnymi które osiągnęły sukces i są przedsiębiorcze, przeznaczone dla bibliotekarzy, czytelników i wszystkich zainteresowanych.

Cały rok

Koszty: 300 zł

Konkurs plastyczny dla osób niepełnosprawnych związany z postaciami historycznymi, których życie, działalność czy dorobek powinno być promowane i upowszechniane wśród społeczeństwa (rok 2012 najprawdopodobniej będzie Rokiem Janusza Korczaka).

Październik

Koszty: 100 zł

III. Spotkania organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi:

Światowy Dzień Chorego – imprezy przeprowadzane w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w szpitalu.

Luty

Koszty: 100 zł

Międzynarodowy Dzień Niesłyszących i Słabo Słyszących – impreza integracyjna dla dzieci i młodzieży.

Wrzesień

Koszty: 100 zł

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – imprezy integracyjne (m.in. wystawy, spotkania, konkursy) dla seniorów.

Październik

Koszty: 100 zł

Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych – imprezy organizowane m.in. dla podopiecznych DDPS.

Grudzień

Koszty: 100 zł

Boże Narodzenie – spotkania gwiazdkowe organizowane dla osób niepełnosprawnych (m.in. podopiecznych DDPS)

Grudzień

Koszty: 200 zł

IV. Imprezy integracyjne dla dzieci:

Powitanie wiosny – impreza integracyjna dla dzieci specjalnej troski w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym im. dr Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej w Katowicach-Giszowcu.

Marzec

Koszty: 100 zł

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci - imprezy (konkursy, loterie, głośne czytanie, gry i zabawy) dla dzieci oraz małych pacjentów Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka.

Kwiecień

Koszty: 200 zł

Tydzień Bibliotek – spotkania dla dzieci, młodzieży i dorosłych organizowane zgodnie z programem realizowanym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Maj

Koszty: 200 zł

Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom pod hasłem Cała Polska Czyta Dzieciom – imprezy organizowane przez Bibliotekę we współpracy z Fundacją ABCXXI Cała Polska czyta dzieciom.

Czerwiec

Koszty: 200 zł

Dzień Dziecka – imprezy dla dzieci z przedszkoli oraz szkół z oddziałami integracyjnymi oraz szkół specjalnych i ośrodków specjalnych.

Czerwiec

Koszty: 100 zł

Lato z Książką – na zakończenie akcji plenerowa impreza integracyjna w Skansenie z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci spędzających wakacje w mieście.

Sierpień

Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie.

Koszty: 100 zł

Urodziny Kubusia Puchatka – imprezy integracyjne, w ramach kampanii społecznej Cała Polska czyta dzieciom, przeznaczone dla dzieci przedszkoli, szkół oraz małych pacjentów szpitala.

Październik

Koszty: 200 zł

Światowy Dzień Pluszowego Misia – imprezy integracyjne dla dzieci organizowane w rocznicę powstania maskotki.

Listopad

Koszty: 200 zł

V. Pomoc w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej (współpraca z warsztatami terapii zajęciowych oraz stowarzyszeniami)

Cały rok

Koszty: 100 zł

VI. Zakup do zbiorów audiobooków

Cały rok

Koszty: 13.500 zł

VII. Dostosowywanie pomieszczeń filii do potrzeb osób niepełnosprawnych

1) Filia nr 25 ul. Chrobrego 2, Filia nr 6 ul. Bytomska 8a, Filia nr 35 ul. Słowackiego 20

- zakup uchylnych uchwytów do pomieszczeń sanitarnych dla osób niepełnosprawnych
szacunkowy koszt: 1200,00 zł

2) Filia nr 1 ul. Ligonía 7, Filia nr 7 ul. Franciszkańska 25, Filia nr 10 ul. Radockiego 70a, Filia nr 12 ul. Barlickiego 5, Filia nr 17 ul. Ściegiennego 45, Filia nr 19 ul. Obrońców Westerplatte 10, Filia nr 21 ul. Zamkowa 45, Filia nr 24 ul. Roździeńskiego 88a, Filia nr 30 ul. Rybnicka 11 - zakup dzwonek zewnętrznych do powiadamiania personelu filii o konieczności skorzystaniu ze schodolazów i platformy przez osoby niepełnosprawne
szacunkowy koszt: ok. 540,00 zł.

Realizator: Miejska Biblioteka Publiczna.

13) Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów”

Instytucja Kultury „Katowice 2016 Biuro ESK” w roku 2012 planuje następujące zadania związane z „Miejskim programem działań na rzecz osób niepełnosprawnych Katowice bez barier”:

Dostępny Śląsk

Celem projektu jest przekształcenie miasta w przestrzeń dostępną dla osób dotkniętych dysfunkcjami poznawczymi i niepełnosprawnych ruchowo (User-Friendly Silesia).

Do współpracy zostały zaproszone instytucje kulturalne, naukowe, rozwojowe i organizacje pozarządowe zajmujące się problemami osób niepełnosprawnych. Projekt opiera się na działaniach oddolnych, wychodzących ze środowiska osób z dysfunkcjami i projektantów urządzeń, systemów i aplikacji. Jego istotą jest stworzenie systemów informatycznych oraz systemów komunikacji (modele instytucji publicznych dla niewidomych umieszczone w budynkach administracji oraz instytucjach kultury, systemy komunikacji dźwiękowej i taktylnej, systemy świetlne dla niesłyszących, aplikacje telefoniczne oraz urządzenia przenośne do zastosowania w codziennym życiu podczas poruszania się w przestrzeni miasta).

Dostępny Śląsk to także internetowa platforma komunikacyjna, projektowanie i wdrażanie nowych systemów dla komunikacji miejskiej z uwzględnieniem potrzeb różnych grup użytkowników oraz seria warsztatów, sympozjów, konferencji i publikacji dotyczących dostępnego projektowania (accessible design). Realizacja pomysłów zwiększy mobilność osób niepełnosprawnych, zmniejszając niebezpieczeństwo wykluczenia społecznego. Projekt ma charakter edukacyjny, uwrażliwia na problemy i potrzeby innych osób. Jest również istotny z punktu widzenia potrzeby zwiększenia dostępności Katowic dla turystów niepełnosprawnych.

W ramach projektu zostanie stworzony system informujący o dostępności różnych miejsc dla osób z dysfunkcjami. W wyniku konkursu *Przyjazne miejsce* instytucje publiczne i firmy spełniające standardy nagradzane będą stosownym certyfikatem.

Realizacja projektu „Dostępny Śląsk” rozpocznie się w 2012. Częścią projektu będzie m.in. produkcja audioguidów po Śląsku.

Re:definicja

Program obejmie cykl akcji, których celem jest wykorzystanie działań teatralnych do rewitalizacji obszarów zagrożonych wykluczeniem. Nawiązanie wzajemnych relacji między przestrzenią postindustrialną a sztuką, ożywienie miejsc niszczących dokonywać się będzie poprzez wykorzystanie ich potencjału (przestrzennego, akustycznego) w działaniach teatralnych i parateatralnych. W ponownym zdefiniowaniu zagrożonych miejsc uczestniczyć będą mieszkańcy. Organizowane w dzielnicach przedstawienia, projekcje multimedialne, słuchowiska oraz cykle warsztatów (m.in. dramy, teatru tańca, pantomimy), kierowane będą do poszczególnych grup wiekowych. Ich celem jest zarówno zmiana wizerunku marginalizowanych dzielnic, jak i stosunku mieszkańców do sztuki teatralnej. Działania parateatralne, aktywizowanie społeczności lokalnych i rozbudzanie zainteresowania zaniedbanymi przestrzeniami wykorzystane zostaną w budowaniu wspólnoty i przeciwdziałaniu wykluczeniom społecznym.

W roku 2012 odbędą się warsztaty teatralne dla osób niepełnosprawnych.

Warsztaty

Oprócz warsztatów teatralnych przewiduje się zorganizowanie warsztatów medialnych dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo, w ramach kolejnej edycji Festiwalu Street Artu, prawdopodobnie organizowane będą warsztaty plastyczne dla niepełnosprawnych

Realizator: Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów”.

14) Wydział Kultury UM Katowice, ul. 3 Maja 7.

Wydział Kultury UM Katowice w ramach zadań własnych dofinansowuje imprezy kulturalne organizowane przez stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Środki finansowe przekazywane na ten cel będą realizowane w ramach zgłaszanych potrzeb, związanych z organizacją koncertów, festynów integracyjnych, wystaw i innych projektów kulturalnych.

Realizator: Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice.

15) budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia z siedzibą w Katowicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

16) Miejski Dom Kultury „Koszutka” – filia Dąb.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. Koordynator projektu: Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, w zadaniu 15 Wydział Inwestycji (na czas budowy).

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba imprez kulturalnych organizowanych przez miejskie instytucje kultury dostępnych dla osób niepełnosprawnych,
- 2) liczba imprez kulturalnych dla osób niepełnosprawnych dofinansowanych przez Miasto Katowice,
- 3) liczba imprez kulturalnych dofinansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w tych imprezach.

PROJEKT 10 . ZAPEWNIENIE OPIEKI OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna niezdolna do samodzielnego funkcjonowania, wymagająca pomocy osób innych w zaspokajaniu jej podstawowych potrzeb życiowych ma prawo do korzystania z odpowiednich form opieki i wsparcia.

2. **Cel:** utrzymanie osób niepełnosprawnych wymagających opieki jak najdłużej w środowisku zamieszkania, a w przypadku braku takiej możliwości zapewnienie im całodobowej opieki w placówkach stacjonarnych.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym i starszym w dziennych domach pomocy społecznej. Stworzenie sieci mieszkań chronionych. Zapewnienie opieki osobom starszym lub niepełnosprawnym w rodzinnych domach pomocy społecznej. Włączenie do pomocy osobom niepełnosprawnym coraz większej liczby wolontariuszy.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzącymi domy pomocy społecznej, mieszkania chronione w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług (Dział 2, Rozdział 10).

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z podmiotami świadczącymi usługi lub prowadzącymi ośrodki wsparcia.

2) dalsze wspieranie przez Miasto Katowice, w formie dotacji, poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych wymagających opieki, świadczonego przez organizacje pozarządowe (Dział 2, Rozdział 10).

Realizator: organizacje pozarządowe, Wydział Polityki Społecznej.

3) kontynuowanie programu wolontaryjnego "Słonecznik" poprzez promocję programu w mediach, na stronie internetowej MOPS Katowice, akcję rozwieszania plakatów na uczelniach oraz aktywizację środowiska lokalnego w celu włączenia większej liczby wolontariuszy do pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

5. **Koordynator projektu:** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba prowadzonych miejsc w dziennych domach pomocy społecznej,
- 2) liczba prowadzonych miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 3) liczba osób niepełnosprawnych objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dziennych domów pomocy społecznej,
- 5) liczba osób niepełnosprawnych korzystających z mieszkań chronionych,
- 6) liczba wolontariuszy wspomagających osoby niepełnosprawne wymagające opieki.

PROJEKT 11. SYSTEM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ze szczególnym rodzajem niepełnosprawności utrudniającym komunikowanie się, w sytuacjach zagrożenia powinna mieć dostęp do specjalnego systemu powiadamiania ratunkowego.

2. **Cel:** wzrost poczucia bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w sytuacjach zagrożenia zdrowia bądź życia mają trudności z wezwaniem pomocy, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych systemów. Stworzenie systemu umożliwiającego udzielenie jak najszybszej, adekwatnej do sytuacji, pomocy osobom niepełnosprawnym w sytuacji zagrożenia.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Kontynuacja realizacji usług Miejskiego Centrum Ratownictwa dla osób niepełnosprawnych w ramach „Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego dla Osób Niepełnosprawnych”.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) przyjmowanie zgłoszeń alarmowych od mieszkańców miasta Katowice i osób w nim przebywających i kierowanie tych zgłoszeń na numery alarmowe: 112 - europejski numer alarmowy, 999 – numer alarmowy Państwowego Ratownictwa Medycznego, 998 - numer alarmowy Państwowej Straży Pożarnej, 997 – numer alarmowy policji, 986 – numer alarmowy Straży Miejskiej.

2) kierowanie w miejsca zdarzeń osób dzwoniących, stosowne siły ludzkie i środki techniczne w celu udzielenia pomocy.

3) kontynuacja rejestracji zgłoszeń alarmowych w module zgłoszeń alarmowych od osób niepełnosprawnych z terenu miasta Katowice – z zachowaniem ustawy o Ochronie Danych Osobowych - którzy zadeklarują chęć wpisania ich do bazy danych Miejskiego Centrum Ratownictwa.

4) udzielanie wyjaśnień i pomoc osobom niepełnosprawnym mającym trudności w posługiwaniu się środkami łączności telefonicznej, z zaprogramowanym specjalnym numerem alarmowym – osobiście poprzez podinspektorów MCR.

Realizator: Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice - Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach.

5. **Koordynator projektu:** Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie informowania o usłudze, naborze i pomoc klientom Ośrodka.

6. Ocena efektywności:

1) liczba osób niepełnosprawnych, które zgłosiły chęć uczestnictwa w Systemie Powiadamiania Ratunkowego.

2) liczba zgłoszeń o pomoc w ramach systemu.

PROJEKT 12. UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W SPORCIE I TURYSTYCE

1. **Założenie:** osoba niepełnosprawna ma prawo do uczestnictwa w sporcie i turystyce, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

2. **Cel:** ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie i turystyce osobom niepełnosprawnym. Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do imprez sportowych i turystycznych.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w imprezach sportowych i turystycznych. Przystosowanie miejskich obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) dofinansowywanie szkolenia dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji oraz współfinansowanie organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych.

Realizator: Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach oraz inne podmioty.

2) dotacja dla stowarzyszeń reprezentujących osoby niepełnosprawne.

Realizator: Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice.

3) organizacja imprez sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych:

- Bieg Uliczny im. Wojciecha Korfantego,
- Rekreacyjny Rajd Rowerowy.

Realizator: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

4) budowa boisk wielofunkcyjnych w dzielnicach.

Realizator: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5) Bulwary Rawy – budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych na odcinku od ul. Bankowej do ul. Bogucickiej wraz z obiektami małej architektury przebiegać będzie w terenie wolnym od zabudowy kubaturowej wzdłuż uregulowanego koryta rzeki Rawy.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

6) Miejski Zespół Rekreacyjno-Sportowy i Kąpieliskowy.

Realizator : Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice.

5. **Koordynator projektu:** Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice, w zakresie dofinansowania imprez ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1) liczba imprez sportowych, rekreacyjnych, turystycznych dostępnych dla osób niepełnosprawnych dofinansowywanych przez Miasto Katowice, liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w powyższych imprezach.

PROJEKT 13. PROGRAMY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

1. Założenie: Aktywność osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym ma istotny wpływ na ich sytuację społeczną, zdrowotną i zawodową. Wsparcie osób niepełnosprawnych powinno w perspektywie długoczasowej prowadzić do pełnego ich uczestnictwa w życiu społecznym oraz do poprawy ich sytuacji na rynku pracy.

2.Cel: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez integrację społeczną i zawodową oraz zaprezentowanie pozytywnego obrazu osób niepełnosprawnych i ich problemów wśród mieszkańców Katowic.

3. Stan planowany do osiągnięcia.

Poprawa warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym maksymalne wykorzystanie zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Wzmocnienie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, wzrost zaangażowania w życie społeczności lokalnej oraz konsolidacja środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz wzmocnienie i zwrócenie uwagi ogółu mieszkańców Katowic na ich problemy.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) Instrumenty aktywnej integracji, czyli działania o charakterze wsparcia:

- e) zawodowego,
- f) społecznego,
- g) edukacyjnego,
- h) zdrowotnego

skierowane do bezpośrednich uczestników programu, wybrane z listy instrumentów zamieszczonej w dokumencie pn. „Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych OPS, PCPR i ROPS”. Wybór form wsparcia jest dokonywany na podstawie wniosków z ewaluacji programu przeprowadzanej na zakończenie każdego roku realizacji.

2) Działania o charakterze środowiskowym, których odbiorcami są zarówno osoby niepełnosprawne, jak i osoby z ich otoczenia. Realizacja działań o charakterze środowiskowym opiera się na współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działania skierowane są do osób niepełnosprawnych, a także na promocji i organizacji wolontariatu oraz wspieraniu inicjatyw oddolnych. Celem działań jest nie tylko bezpośrednia poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, ale też poprawa znajomości ich problemów i potrzeb wśród ogółu mieszkańców Katowic.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

5. Koordynator projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

- 1) liczba spotkań integracyjnych wraz z programem aktywizacyjnym dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia,
- 2) liczba zaplanowanych i zrealizowanych oddolnych inicjatyw lokalnych,
- 3) liczba osób korzystających z instrumentów aktywnej integracji.

CZĘŚĆ IV. PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział 3. Projekty działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

PROJEKT 1. POŚREDNICTWO PRACY.

1. **Założenie:** zapewnienie bezpłatnych usług pośrednictwa pracy osobom niepełnosprawnym oraz pracodawcom.

2. **Cel:**

- udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- świadczenie pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

3. **Stan planowany do osiągnięcia:** aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

4. **Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:**

1) nawiązywanie współpracy z pracodawcami zarówno z otwartego rynku pracy, jak i chronionego rynku pracy.

Realizator: pośrednik pracy.

2) pozyskiwanie dla osób niepełnosprawnych ofert pracy stałej i subsydiowanej.

Realizator: pośrednik pracy.

3) przedstawianie osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Realizator: pośrednik pracy.

4) przedstawianie osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy możliwości pomocy wobec braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Realizator: pośrednik pracy, doradca zawodowy, Lider Klubu Pracy, specjalista ds. rozwoju zawodowego.

5) inicjowanie i organizowanie kontaktów osób niepełnosprawnych z potencjalnymi pracodawcami (giełdy pracy, targi pracy).

Realizator: pośrednik pracy, doradca zawodowy.

5. **Koordynator projektu:** Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

6. **Ocena efektywności:**

1. liczba ofert pracy,
2. liczba podjęć pracy osób niepełnosprawnych.

PROJEKT 2. PORADNICTWO ZAWODOWE.

1. **Założenie:** przygotowanie osób niepełnosprawnych poprzez świadczenie usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej do rehabilitacji zawodowej.

2. **Cel:** przygotowanie osób niepełnosprawnych do uzyskania lub utrzymania odpowiedniego zatrudnienia.

3. **Stan planowany do osiągnięcia:** aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie usług poradnictwa zawodowego.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) udzielanie porad indywidualnych osobom niepełnosprawnym.

Realizator: doradca zawodowy.

2) inicjowanie i prowadzenie porad grupowych.

Realizator: doradca zawodowy.

3) udzielanie informacji zawodowych o rynku pracy, zawodach i możliwościach szkolenia zawodowego.

Realizator : doradca zawodowy, Lider Klubu Pracy.

4) objęcie zarejestrowanych osób niepełnosprawnych pomocą w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Realizator: Lider Klubu Pracy.

5) świadczenie pracodawcom pomocy w doborze kandydatów na wolne miejsce pracy.

Realizator: doradca zawodowy, pośrednik pracy.

5. **Koordynator projektu:** Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1. liczba osób objętych usługami poradnictwa zawodowego, w tym pomocą w aktywnym poszukiwaniu pracy,

2. liczba osób, które skorzystały z informacji zawodowej.

PROJEKT 3. SZKOLENIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY.

1. **Założenie:** inicjowanie i organizowanie szkoleń zawodowych dla zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych.

2. **Cel:** nabycie przez osoby niepełnosprawne umiejętności i kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb otwartego i chronionego rynku pracy.

3. Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie usług szkoleniowych.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) analiza zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy.

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego.

2) zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych zarejestrowanych osób niepełnosprawnych.

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego, doradca zawodowy, pośrednik pracy.

3) udzielanie informacji o możliwościach szkolenia.

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego, doradca zawodowy, pośrednik pracy.

4) organizacja i rozliczenie finansowe szkoleń.

Realizator: specjalista ds. rozwoju zawodowego.

5. Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1. liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych skierowanych na szkolenia zawodowe,

2. liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy skierowanych na szkolenia zawodowe.

PROJEKT 4. INSTRUMENTY RYNKU PRACY.

1. Założenie: wspieranie podstawowych usług rynku pracy.

2. Cel: finansowanie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

3. Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie instrumentów rynku pracy.

4. Zadania do realizacji w 2012 roku, realizatorzy:

1) Wykorzystanie subsydiowanych form pomocy w zakresie wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych:

a/ przyznanie jednorazowo środków na uruchomienie działalności gospodarczej,

b/ zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

Realizator: pracownicy merytoryczni Referatu ds. Instrumentów Rynku Pracy , pośrednik pracy, doradca zawodowy.

5. Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

6. Ocena efektywności:

1. Liczba osób, które skorzystały z subsydiowanych form pomocy.

CZĘŚĆ V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU NA 2012 ROK.						
1. Program działań w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.						
projekt/ zadanie	realizator	źródło finansowania				
		środki z budżetu miasta			środki PFRON	
		dysponent	kwota	klasyfikacja budżetowa	dysponent	kwota
Projekt nr 1 - PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE, W TYM INTERWENCJA KRYZYSOWA						
Zadanie nr 1	MOPS Katowice we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	MOPS	działalność bieżąca			
		WPS	działalność bieżąca			
Zadanie nr 2	MOPS	MOPS	działalność bieżąca			
Zadanie nr 3	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	WPS	19 000	dz. 853 r. 85311 WP		
Zadanie nr 4	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Policją, Strażą Miejską w Katowicach, ZHP oraz organizacjami pozarządowymi.	WPS	29 946	dz. 853 r. 85311 WP		
Projekt nr 2 - WCZESNA INTERWENCJA (DZIECI W WIEKU 0-6)						
Zadanie nr 1	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (wydatki bieżące z wyłączeniem pomocy naukowych)	Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych	124 445	dz.854 r.85404 WG -68 593 zł. (MP) dz.854 r.85404 WP - 55 852 zł. (SPPP)		
Zadanie nr 2	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach przy ul. Sokolskiej, Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi (zakup sprzętu i pomocy naukowych)	Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych oraz zespoły szkolno-przedszkolne prowadzące samodzielnie obsługę finansowo-księgową	działalność bieżąca - zgodnie z zatwierdzonymi arkuszami organizacyjnymi i aneksami do arkuszy			
Zadanie nr 3	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (wydatki bieżące z wyłączeniem pomocy naukowych)	Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych	24 000	dz. 854 r. 85404 WG - 24 000 zł. (dla miejskich przedszkoli); na 2012 rok nie zaplanowano uzupełnienia bazy dydaktycznej w sprzęt i pomoce do zajęć specjalistycznych dla SPPP z powodu odpowiednio wystarczająco poniesionych nakładów na ten cel w poprzednich latach, a w przypadku ewentualnych potrzeb budżet zostanie zwiększony w trakcie roku		
Zadanie nr 4	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice, niepubliczne jednostki oświatowe (dotacje przekazywane przez WE na podst. art. 90 ustawy o systemie oświaty - dla przedszkoli specjalnych oraz niepublicznej specjalistycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej)	Wydział Edukacji	613 443	dz. 854 r. 85404 WG - 369 770 zł. oraz dz. 854 r. 85404 WP - 243 673 zł.		
Zadanie nr 5	MOPS Katowice, ośrodki rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży	MOPS	w ramach środków finansowych ujętych w projekcie 4 zadanie 2	dz. 853 r. 85395 WP- 2 177 533 zł.		
Zadanie nr 6	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, organizacje pozarządowe	WPS	17 100	dz. 853 r. 85311 WP		
Projekt nr 3 - EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ						
Zadanie nr 1	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice, szkoły ogólnodostępne, szkoły ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi	Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych oraz poszczególne szkoły prowadzące samodzielną obsługę finansową	działalność bieżąca - zgodnie z zatwierdzonymi arkuszami organizacyjnymi i aneksami do arkuszy			
Zadanie nr 2	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice	Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych	245 000	dz. 854 r. 85495 WP (dysponent ZOJO - 210 000 zł. dla Poradni Psycholog-Pedagog. Nr 1) oraz dz. 801 r. 80195 WP dla dysponenta pn. IV Liceum Ogólnokształcące na kwotę 35 000 zł.		
Zadanie nr 3	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice	Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych	działalność bieżąca - zgodnie z ustalonymi planami finansowymi dot. doskonalenia zawodowego nauczycieli			

Projekt nr 4 - REHABILITACJA SPOŁECZNA I LECZNICZA DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU SZKOLNYM ORAZ DOROSŁYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH						
Zadanie nr 1	MOPS Katowice, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z podmiotami prowadzącymi poszczególne placówki	WPS	1 712 688	dz. 853 r. 85311 WP - 271 260 zł. dz. 852 r. 85203 ZG - 1 007 724 zł. dz. 852 r. 85203 ZP - 433 704 zł.	MOPS	2 441 340
Zadanie nr 2	MOPS Katowice, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	WPS	424 653	dz. 853 r. 85311 WP - 390 792 zł. dz. 852 r. 85218 WP - 33 861 zł.		
		MOPS	2 177 533	dz. 853 r. 85395 WP - 2 177 533 zł. (Ośrodki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej)		
Projekt nr 5 - WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PROCESIE REHABILITACJI W FORMIE DOFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW PFRON DO RÓŻNYCH ŚWIADCZEŃ						
Zadanie nr 1	MOPS Katowice	MOPS	działalność bieżąca			
Zadanie nr 2					MOPS	867 445
Projekt nr 6 - DOSTOSOWANIE MIESZKAŃ DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH						
Zadanie nr 1	Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice	Wydział Budynków i Dróg	działalność bieżąca			
Zadanie nr 2	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	KZGM	działalność bieżąca			
Zadanie nr 3	MOPS Katowice we współpracy z administratorami lokali	MOPS	działalność bieżąca		MOPS	170 000
Zadanie nr 4	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	8 306 204	dz.700 r.70095		
Projekt nr 7 - DOSTOSOWANIE KOMUNIKACJI I TRANSPORTU ZBIOROWEGO DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH						
Zadanie nr 1	Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach	MZUIM	działalność bieżąca			
Zadanie nr 2						
Zadanie nr 3	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	WPS	1 600	dz. 853 r. 85311 WP		
Zadanie nr 4	Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego	KZKGOP	działalność bieżąca			
Zadanie nr 5						
Zadanie nr 6						
Zadanie nr 7						
Zadanie nr 8						
Zadanie nr 9	Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice sp z o.o.	PKM	19 050 000	w tym. 12 660 156,90 zł. zostanie sfinansowane z dotacji z EFRR		
Zadanie nr 10	Zgodnie z zaakceptowanymi przez PFRON wnioskami					
Zadanie nr 11	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych	WPS	100 080	dz. 853 r. 85311 WP		
Zadanie nr 12	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice, Policją i Strażą Miejską w Katowicach oraz organizacjami pozarządowymi	WPS	działalność bieżąca			
Zadanie nr 13	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	67 689 634	w tym środki EBI 32 889 609 zł. dz. 600 r. 60016		
Zadanie nr 14			102 959 423	w tym kredyt 49 650 000 zł. dz. 600 r. 60016		
Zadanie nr 15			3 400 000	dz. 600 r.60016		
Zadanie nr 16			22 147 653	środki własne WIN 7 633 653 zł. środki własne WZNP 14 514 000 zł. dz. 600 r. 60004		
Zadanie nr 17			4 400 000	dz. 900 r. 90095		
Zadanie nr 18			2 500 000	dz. 900 r. 90095		
Zadanie nr 19			150 000	dz. 900 r. 90095		
Zadanie nr 20			1 650 000	dz. 900 r. 90095		
Zadanie nr 21			1 100 000	dz. 600 r. 60016		
Zadanie nr 22			2 000 000	dz. 600 r. 60016		
Zadanie nr 23			2 600 000	dz. 600 r. 60016		
Zadanie nr 24			3 000 000	dz. 600 r. 60016		

Projekt nr 8 - LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, URBANISTYCZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ W OBIEKTACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ						
Zadanie nr 1	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Wydziałem Budynków i Dróg, Wydziałem Budownictwa	WPS	działalność bieżąca			
Zadanie nr 2	Wydział Budynków i Dróg, Wydział Budownictwa, Wydział Inwestycji, Wydział Rozwoju Miasta, Miejski Zarząd Ulic i Mostów we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych	WPS	działalność bieżąca			
Zadanie nr 3	Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice	WSO	działalność bieżąca			
Zadanie nr 4	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	12 782 776	środki własne 11 172 476 zł. (w tym środki EBI 3 287 942 zł.) środki NFOŚiGW 1 610 300 zł. dz.750 r. 75023		
Zadanie nr 5			17 648 670	środki własne 17 648 670 zł. (w tym środki EBI 13 212 058 zł.) dz. 854 r. 85407		
Zadanie nr 6			1 200 000	dz. 926 r. 92601		
Zadanie nr 7			2 900 000	środki własne dz. 801 r. 80110		
Zadanie nr 8	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	199 419 673	dz. 710 r. 71020 - 100 162 990 zł. fundusze strukturalne dz. 710 r. 71020 - 70 714 743 zł. pożyczki i kredyty dz. 710 r. 71020 - 28 541 940 zł. pozostałe środki krajowe		
Zadanie nr 9	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach	działalność bieżąca			
Projekt nr 9 - UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU KULTURALNYM I ARTYSTYCZNYM						
Zadanie nr 1	Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki "Silesia"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 2	Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach		działalność bieżąca			
Zadanie nr 3	Śląski Teatr Lalki i Aktora "Ateneum"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 4	Muzeum Historii Katowic		działalność bieżąca			
Zadanie nr 5	Centrum Kultury Katowicach		działalność bieżąca			
Zadanie nr 6	Zespół Śpiewaków Miasta Katowice		działalność bieżąca			
Zadanie nr 7	Miejski Dom Kultury "Ligota"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 8	Miejski Dom Kultury "Bogucice - Zawodzie"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 9	Miejski Dom Kultury "Południe"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 10	Miejski Dom Kultury "Szopienice-Giszowiec"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 11	Miejski Dom Kultury "Koszutka"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 12	Miejska Biblioteka Publiczna		działalność bieżąca			
Zadanie nr 13	Instytucja Kultury "Katowice - Miasto Ogrodów"		działalność bieżąca			
Zadanie nr 14	Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice		działalność bieżąca			
Zadanie nr 15	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	180 855 146	dz. 921 r. 92108 - 83 585 188 zł. fundusze strukturalne dz. 921 r. 92108 - 69 266 148 zł. pożyczki i kredyty dz. 921 r. 92108 - 28 003 810 zł. pozostałe środki krajowe		
Zadanie nr 16	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	6 681 909	dz. 921 r.92109 środki własne		

Projekt nr 10 - ZAPEWNIENIE OPIEKI OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM						
Zadanie nr 1	MOPS Katowice we współpracy z podmiotami świadczącymi usługi lub prowadzącymi ośrodki wsparcia	MOPS	8 259 433	dz. 852 r. 85220 - 487 167 zł.(MCH) WP dz. 852 r. 85228 - 3 839 279 zł (Usługi) WG dz. 852 r. 85203 - 3 932 987 zł (DDPS) WG		
Zadanie nr 2	organizacje pozarządowe, Wydział Polityki Społecznej	WPS	47 078	dz. 852 r.85218 WP		
Zadanie nr 3	MOPS Katowice	MOPS	działalność bieżąca			
Projekt nr 11 - SYSTEM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH						
Zadanie nr 1	Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice - Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach; Państwowa Straż Pożarna, Ratownictwo Medyczne; Policja; Straż Miejska; Miejskie Służby	Wydział Zarządzania Kryzysowego; Państwowa Straż Pożarna; Ratownictwo Medyczne; Policja; Straż Miejska; Miejskie Służby	działalność bieżąca			
Zadanie nr 2	Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice - Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach; Państwowa Straż Pożarna, Ratownictwo Medyczne; Policja; Straż Miejska; Miejskie Służby	Wydział Zarządzania Kryzysowego; Państwowa Straż Pożarna; Ratownictwo Medyczne; Policja; Straż Miejska; Miejskie Służby	działalność bieżąca			
Zadanie nr 3	Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice - Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach	Wydział Zarządzania Kryzysowego	działalność bieżąca			
Zadanie nr 4	Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice - Miejskie Centrum Ratownictwa w Katowicach	Wydział Zarządzania Kryzysowego	działalność bieżąca			
Projekt nr 12 - UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W SPORCIE I TURYSTYCE						
Zadanie nr 1	Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach oraz inne podmiotów	Wydział Sportu i Turystyki	działalność bieżąca		MOPS	23 330
Zadanie nr 2	Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice	Wydział Sportu i Turystyki	działalność bieżąca			
Zadanie nr 3	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach	działalność bieżąca			
Zadanie nr 4	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	2 366 000	dz.926 r.92601		
Zadanie nr 5	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	3 854 000	dz.600 r.60016		
Zadanie nr 6	Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Katowice	Wydział Inwestycji	3 836 419	dz.926 r.92601		
Projekt nr 13 - PROGRAMY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH						
Zadanie nr 1	MOPS Katowice	MOPS	działalność w ramach programu systemowego			
Zadanie nr 2						
WYKAZANY POWYŻEJ BUDŻET WYDZIAŁU INWESTYCJI OBEJMUJE CAŁOŚĆ ZADAŃ BEZ WYODRĘBNIENIA DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH						

Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w 2012 roku						
projekt/zadanie	realizator	źródło finansowania				
		środki z budżetu miasta			środki PFRON	
		dysponent	kwota	klasyfikacja budżetowa	dysponent	kwota
Projekt nr 1 - POŚREDNICTWO PRACY						
Zadanie nr 1,2,3,4,5	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	działalność bieżąca	dz.853 rozdz.85333		0
Projekt nr 2 - PORADNICTWO ZAWODOWE						
Zadanie nr 1,2,3,4,5	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	działalność bieżąca	dz.853 rozdz.85333		0
Projekt nr 3 - SZKOLENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH ORAZ POSZUKUJĄCYCH PRACY						
Zadanie nr 1,2,3,4	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	działalność bieżąca	dz.853 rozdz.85333	MOPS poprzez PUP	5 000
Projekt nr 4 – INSTRUMENTY RYNKU PRACY						
Zadanie nr 1, w tym:	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	działalność bieżąca	dz.853 rozdz.85333	MOPS poprzez PUP	445 000
a/przyznanie jednorazowo środków na uruchomienie działalności gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	działalność bieżąca	dz.853 rozdz.85333	MOPS poprzez PUP	300 000
b/zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	działalność bieżąca	dz.853 rozdz.85333	MOPS poprzez PUP	145 000